

CDP İklim Değişikliği ve Su Raporu 2022

130 trilyon ABD Doları varlığa sahip 680'den fazla kurumsal yatırımcı adına yazılmıştır

Türkiye Baskısı

CDP ÖNSÖZ

Kesin gerçek şu ki, 2030 yılına kadar 1,5'e geçişi sağlamak için fazla zamanımız kalmadı - emisyonları yarıya indirmek ve yaşanabilir bir geleceği güvence altına almak için sadece yedi yılımız kaldı.

Bu önsöze başlamadan önce, bu yılın Şubat ayında Türkiye ve Suriye'yi vuran yıkıcı depremleri ve artçı sarsıntıları anmamak büyük bir haksızlık olur. CDP, meslektaşlarımız, tedarikçilerimiz, ortaklarımız ve açıklama platformumuz aracılığıyla raporlama yapan işletmeler de dahil olmak üzere CDP topluluğumuzdan etkilenen herkese en derin dayanışma ve desteğimizi sunmaya devam etmektedir.

CDP'nin ülke ortağı Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu'na bu inanılmaz zor dönemde çalışmaya devam ettiği için çok müteşekkirimiz. Eğer herhangi bir Türk şirketinin devam eden CDP'ye raporlamayı 19 Nisan 2023'te açılan bir sonraki açıklama döngüsünde etkileyecek konularla ilgili olarak lütfen bizimle iletişime geçmekten çekinmeyin.

Bu rapor, Türkiye'de gördüğümüz ilerlemeyi vurgulamakta ve şirketler, yatırımcılar, yerel yönetimler ve finansal kuruluşlar tarafından atılan adımları incelemektedir. kurumların 2022 yılı boyunca çevresel eylemleri hızlandırması ve hala yapılması gerekenler.

2022 yılında, Türkiye'de CDP aracılığıyla açıklama yapan şirket sayısında önceki yıla göre %21'lik bir artış gördük ve 20 şirket ilk kez CDP'ye emisyon verilerini bildirdi. Ayrıca, Türkiye'de CDP aracılığıyla kurumsal su beyanında son beş yılda %100'lük bir büyüme gördük ve sadece 2022'de %18'lik bir artış oldu.

Dokuz Türk şirketi 2022 yılında çevresel şeffaflık ve performans konusunda liderlik göstermiş, dördü iklim değişikliği ve altısı su güvenliği konusunda CDP A Listesi'ne girmiştir. Ayrıca 21 şirket CDP'nin iklim değişikliği ve su güvenliği programlarından A- skoru alarak CDP Türkiye liderler listesine girmiştir.

CDP'ye raporlama yapan Türk şirketlerinin iklim değişikliği risklerini gördüğü açıktır; katılımcıların %95'i iklimle ilgili doğal riskleri tanımlamaktadır. finansal veya stratejik etkisi olabilecek riskler iş üzerinde.

Gerçekten de, Türkiye'de CDP'ye rapor veren şirketler için iklim değişikliğinin etkileri 24 milyar ABD dolarına çıkarken, bu riskleri azaltmak için gereken para sadece 2,6 milyar ABD dolarıdır. Su güvenliği konusunda, Türk katılımcılar potansiyelin

Belirlenen risklerin doğrudan operasyonlar üzerindeki mali etkisi 1,27 milyar ABD doları ve fırsatların toplam potansiyel mali etkisi 5,21 milyar ABD dolarına kadar çıkmıştır.

Bu nedenle Türkiye'de şirketler, eylemsizliğin bedelini ödemek yerine iklim değişikliği konusunda harekete geçmenin neredeyse on kat, su konusunda harekete geçmenin ise dört kat daha ucuz olduğunu tahmin etmektedir.

Kesin olan gerçek şu ki, 2030 yılına kadar 1,5'e geçişi sağlamak için fazla zamanımız kalmadı - emisyonları yarıya indirmek ve yaşanabilir bir geleceği güvence altına almak için sadece yedi yılımız kaldı.

2023'e doğru ilerlerken, Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu (ISSB) gibi kuruluşların - küresel finansal piyasalar için iklimle ilgili açıklama ve birçok ülkede zorunlu raporlama için temel - iklim değişikliği ve biyoçeşitlilik kaybı ikiz krizlerinin ele alınmasında paydaşlar arasında artan bir gayretle .

Büyük ölçekte acil bir değişim gerektiğinden, tüm aktörlerin iddialı eylemler sergilemesi gerekmektedir. Tüm şirketler, finans kuruluşları, hükümetler, şehirler, eyaletler ve bölgeler, hayati bir ilk olarak iklim ve doğa üzerindeki etkilerini açıklayarak işe başlamalıdır. Bu yolculukta atılacak adım, hemen ardından cesur çevresel hedeflerin belirlenmesi ve bu hedeflere ulaşma yolunda kararlı adımlar atılmasını sağlayacak geçiş planlarının uygulamaya konulmasıdır.

Önümüzdeki yıl boyunca Türk ortaklarımızla birlikte çalışmayı dört gözle bekliyoruz ve bu yılki açıklama döngüsüyle ilgili herhangi bir sorunuz varsa lütfen bir kez daha CDP ile iletişime geçin.

Paul Dickinson
Kurucu Başkan, CDP

SPONSOR ÖNSÖZÜ

Artık "konuşmak ve tartışmak" yerine harekete geçtiğimiz bir dönemdeyiz. Sürdürülebilirlik için sahada olmak zorundayız. İklim kriziyle mücadelede yardımcı olmak ve 1.5°C sınırında kalmak için ihtiyaçları doğru tespit etmeli ve somut sonuçlar elde etmeliyiz.

Tüklenen doğal kaynaklar, artan doğal afetler ve biyolojik çeşitlilik kaybı, ekonomik faaliyetlerin artık mevcut haliyle çevresel açıdan sürdürülebilir olmadığını açıkça ortaya koymaktadır. İklim krizi üstesinden gelemeyeceğimiz bir düzeye doğru evriliyor. Bugün geldiğimiz nokta, ekonomik büyüme, yaşam kalitesi ve iklim koruma hedefleri arasındaki dengeyi sağlayamadığımızı gösteriyor.

IPCC 6. Değerlendirme raporu üzerinde çalışan bilim insanları, sera gazı emisyonlarını azaltmak ve çevreye uyum sağlamak için halihazırda mevcut, pratik ve etkili çeşitli yollar olduğunu belirtmektedir. İnsan kaynaklı iklim değişikliği. IPCC Başkanı Hoesung Lee de "Etkili ve adil iklim eyleminin yaygınlaştırılması sadece doğa ve insanlar için kayıp ve zararları azaltmakla kalmayacak, aynı zamanda daha geniş faydalar da sağlayacaktır" dedi. Dolayısıyla, herkes için yaşanabilir bir geleceği güvence altına almak için acil iklim eylemine ihtiyacımız var.

Paris Anlaşması tarafından belirlenen iki hedefe değinmek istiyorum. Anlaşma, sıcaklık artışını sanayi öncesi seviyede "2°C'nin çok altında" tutma çabalarını sürdürmeyi ve artışı 1,5°C ile sınırlamak için "çabaları sürdürmeyi" amaçlıyordu. Glasgow İklim Paketi'nin sıcaklık artışının 1.5°C ile sınırlandırılmasının önemini vurgulamasından ve COP27'de bu taahhüdü sürdürmesinden memnuniyet duyuyorum. Bu hedef iklim değişikliği risklerini en aza indirecektir. Ancak yine de önemli miktarda değişiklik yapılması gerekmektedir.

Öte yandan, Türkiye'nin daha çevre dostu bir ülkeye dönüşümü, Temmuz 2021'de önemli bir Yeşil Anlaşma Eylem Planı yayınlaması ve 2021'de G20'nin geri kalanı gibi Paris Anlaşmasını onaylamasıyla ivme kazandı. Anlaşmanın onaylanmasıyla birlikte Türkiye, 2053 yılına kadar net sıfır emisyonla ulaşma hedefini de belirlemiştir. Türkiye'nin "İklim Yasası", çok sayıda kamu kurumu ve üniversite temsilcisi, iş insanı, bilim insanı, çiftçi ve aktivistin bir araya gelmesiyle hazırlanıyor. Türkiye'nin ilk İklim Şurası 2021 yılında gerçekleştirilmiş ve bu şura doğrultusunda bir yol haritası oluşturulması hedeflenmişti.

Paris Anlaşması'nın 2053 net sıfır emisyon hedefine ulaşmak için. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, İklim Şurası'nda alınan 217 kararı açıkladı. Kararların hepsi iklim kriziyle mücadele için kritik öneme sahip ancak bazılarının altını çizmek istiyorum

Finans sektörü için somut son tarihler. Yerel taksonominin hazırlanması, Emisyon Ticaret Sisteminin kurulması ve 2024 yılında pilot uygulamanın başlatılması da dâhil olmak üzere 2023 yılı sonuna kadar Ulusal Yeşil Finans Stratejisinin hazırlanması. Türkiye de bu sorunu ele almış ve COP27'de emisyon azaltım planlarını güncellemiştir. Türkiye'nin iklim kriziyle mücadelede yardımcı olacak yeni planı kapsamında ulusal olarak belirlenmiş katkı-NDC hedefinin temel neredeyse iki katına çıkararak 2030 yılı için %41'e yükseltmiştir.

Artık "sürdürülebilirlik için konuşmak ve tartışmak" yerine harekete geçmemiz ve sahada olmamız gereken bir dönemdir. İklim kriziyle mücadelede yardımcı olmak ve 1.5°C sınırında kalmak için ihtiyaçları doğru tespit etmeli ve somut sonuçlar elde etmeliyiz. Türkiye'nin üstlendiği sorumlulukları iş dünyasının bu süreci tersine çevirmesi çok değerli.

Dünyanın en büyük çevresel raporlama platformu olan CDP'nin Türkiye'de her geçen yıl güçlü bir itibarla büyüdüğünü görmekten memnuniyet duyuyorum. Türkiye'de her yıl 20 yeni Ekonomik faaliyetlerin çevresel kaygıları dikkate alması için ülkemizden şirketler ilk kez 2022 yılında CDP'ye raporlama yapmıştır. 2022 yılında Türkiye'de 'nin üç teması olan iklim değişikliği, su güvenliği ve ormanlar konularında şirketler tarafından yapılan çevresel bildirimlerde %21'lik bir artış görülmüştür yatırımcılardan gelen talebe yanıt olarak. Türk iş dünyasının adaptasyonunun önümüzdeki yıllarda iklimle ilgili konulara ivme kazandıracağına inanıyorum.

Bir kez daha CDP Türkiye'ye şeffaf ve şeffaf olduğu kadar da güvenilir bir sistemin kurulmasını sağladığı için teşekkür etmek istiyorum. Raporlama ortamı ve ülkemizdeki çevresel konuların tarafsız ve güvenilir bir şekilde sürdürülebilirlik değerlendirilmesi. Garanti BBVA olarak devam edeceğiz Türk iş dünyasının küresel sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmasına ve bu hedefleri aşmasına katkıda bulunmayı sürdürmek için CDP Türkiye'nin gururlu bir ortağı olmak.

Recep Baştuğ

Genel Müdür, Garanti BBVA

ORTAK ÖNSÖZÜ

CDP Türkiye, CDP'nin küresel düşünce liderliği için bir kanal olarak hareket etmeye devam edecek ve ülkenin kurumsal gerçeklerine ilişkin bir içgörü sunacaktır.

CDP İklim Değişikliği çalışmasının 2010 yılında Türkiye'de başlatılmasından bu yana, yatırımcıların İklim Değişikliği bilgilerini açıklama talebine yanıt veren şirketlerin sayısı istikrarlı bir şekilde artmıştır. 11'den 2022'ye kadar 81'e yükselmiştir. Su Güvenliği ile ilgili bilgilerini açıklayan şirketlerin sayısı da Su programının başlatıldığı 2015 yılında 15 iken 2022 yılına kadar 52'ye yükselmiştir. Son rakamlar, gönüllü olarak açıklama yapan çok sayıda şirketle birlikte, davet edilen şirketler tarafından iyi bir duyarlılığı temsil etmektedir. Bu kısmen CDP Türkiye ekibinin düşünce liderliğinin yanı sıra yatırımcıların ve kredi verenlerin baskısına bağlanabilir.

Türkiye'de raporlama yapan bazı şirketlerin çalışkanlığı, CDP'nin İklim Değişikliği ve Su Güvenliği alanlarında küresel liderlerden oluşan Küresel A listelerindeki varlıklarının artmasıyla ödüllendirildi. 2022 yılında, 'A' skoruna sahip dört Türk şirketi, CDP'nin Küresel A listesinde yer alan 297 şirket arasında ilan edilmiştir.

İklim Değişikliğinde Küresel Liderler ve 6'sı Su Güvenliğinde 106 Küresel Lider arasında yer almıştır. 2022, toplum ve ekonomi için geniş kapsamlı sonuçları olan 'kuraklık yılı' oldu. Mart ayında 1977'den bu yana ilk kez düzenlenen BM Su Konferansı, 2050 yılına kadar tahminen 6 milyar insanın su kıtlığıyla karşı karşıya kalacağı uyarısında bulundu

- İklim değişikliği, kirlilik ve giderek artan sürdürülemez tüketim ve üretim nedeniyle. Küresel A Listesi'nin Türk üyeleri, yüksek riskli topraklarımızda en iyi uygulama kaynağı olarak çok önemli bir rol oynayacaktır. Türkiye'nin özel sektör liderliğinin ve CDP puanlarındaki artışla ortaya konan düşük karbonlu dönüşüme hazırlığının Paris Anlaşması'nın onaylanmasında önemli bir rol oynadığına inanıyorum. 2021'de parlamento tarafından onaylanan Türkiye, sera gazı emisyonlarını 2030 yılına kadar olağan seviyelerden %21 oranında azaltmayı ve 2053 yılına kadar net sığırına ulaşmayı hedeflemektedir. Ancak yakın zamanda yenilenen %41'lik hedefle bile, Türkiye hala İklim Değişikliği Performans Endeksi'nde (CCPI) 'düşük performans gösterenler' kategorisinde yer almakta ve Climate Action Tracker tarafından 'kritik derecede yetersiz' olarak etiketlenmektedir.

Türkiye'nin emisyonları artmaya devam edecek ve sadece 2038'de zirve yapacaktır.

CDP'nin öncü çalışmaları, iklim değişikliği bilgilerinin zorunlu olarak raporlanmasının önünü açmıştır.

Bu yılki konferans teması olarak gönüllü açıklamadan zorunlu açıklamaya geçişi seçtik; umarım tartışmalar ilham verici olur.

CDP'nin son teknik notu 'İklim Geçiş Planları Hakkında Raporlama' değerli bir kaynaktır. Bir İklim Geçiş Planı, bir şirketin iş modelini en son iklim bilimi önerileriyle uyumlu hale getirme stratejisini nasıl gerçekleştireceğini özetlemektedir. CDP, şirketlerin açıklama platformunu geliştirmekte olan standartlar, çerçeveler ve ilgili kuruluşların rehberliği ile uyumlu hale getirmeleri bir platform sağlamaya devam etmektedir.

CDP skorları, sıfır karbonlu, sürdürülebilir ve dirençli bir ekonomiye yönelik yatırım ve satın alma kararlarını yönlendirmek için yaygın olarak kullanılmaktadır. Türkiye'deki varlık yönetim şirketlerinin yatırım yapılabilir endeksler ve fonlar geliştirmek için CDP skorlarını kullanmasından büyük mutluluk duyuyoruz. CDP Türkiye, CDP'nin küresel düşünce liderliği için bir kanal görevi görmeye ve ülkenin kurumsal gerçeklerini anlamaya devam edecektir. Tüm bunları mümkün kıldıkları için geçmiş ve mevcut sponsorlarımıza minnettarım.

Melsa Ararat, PhD
Direktör, CDP Türkiye

İÇİNDEKİLER

6	KATILIMCI ŞİRKET LİSTESİ / İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ / 2022
8	ANLIK GÖRÜNTÜLER / İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ / 2022
9	ENSTANTANELER / SU GÜVENLİĞİ / 2022
10	TEMEL BULGULAR / İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ / 2022
11	TEMEL BULGULAR / SU GÜVENLİĞİ / 2022
12	ŞİRKET CEVAP ÖZETİ / İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ / 2022
14	GİRİŞ / 2022
16	ŞİRKET TEPKİLERİNE GENEL BAKIŞ / İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ / 2022
32	ŞİRKET CEVAP ÖZETİ / SU GÜVENLİĞİ / 2022
34	ŞİRKET CEVAPLARINA GENEL BAKIŞ / SU GÜVENLİĞİ / 2022
48	CDP 2022
50	GÖNÜLLÜ RAPORLAMADAN ZORUNLU RAPORLAMAYA
52	MÜDAHALE DURUMU / İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ / 2022
55	MÜDAHALE DURUMU / SU GÜVENLİĞİ / 2022
57	MÜDAHALE DURUMU / ORMAN / 2022

YANIT VEREN ŞİRKET LİSTESİ

TÜRKİYE 2022

▼ İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

▼ SU GÜVENLİĞİ

▼ ORMAN

VE TİCARET A.Ş.	▼
ADM A.Ş.	▼
AFYON T.A.Ş.	▼
AKBANK T.A.Ş.	▼
AKÇANSA VE A.Ş.	▼
A.Ş.	▼
A.Ş.	▼
AKSA SANAYİİ A.Ş.	▼
ALBARAKA TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.	▼
ANADOLU ŞİRKETİ	▼
ANADOLU EFES SAN. A.Ş.	▼
ANADOLU ISUZU SAN. VE TİC. A.Ş.	▼
ANAGOLD SAN.VE TİC. A.Ş.	▼
ARÇELİK A.Ş.	▼
AŞELSAN VE TİC. A.Ş.	▼
AYDEM ENERJİ A.Ş.	▼
A.Ş.	▼
BORUSAN MANNESMANN BORU A.Ş.	▼
LASTİK SANAYİ VE A.Ş.	▼
CARREFOURSA CARREFOUR SABANCI A.Ş.	▼
COCA-COLA A.Ş.	▼
A.Ş.	▼
DÖKÜM İMALAT VE TİCARET A.Ş.	▼
ÇEMTAŞ SAN. VE TİC. A.Ş.	▼

SANAYİ VE A.Ş.	▼
DOĞAN A.Ş.	▼
DURAN DOĞAN BASIM VE AMBALAJ A.Ş.	▼
EKOL A.Ş.	▼
EKOTEN VE A.Ş.	▼
A.Ş.	▼
A.Ş.	▼
ENKA A.Ş.	▼
ETİ SODA A.Ş.	▼
FORD A.Ş.	▼
GAZDAŞ A.Ş.	▼
GDZ A.Ş.	▼
GENEL ENERJİ PLC	▼
GENTAŞ GENEL METAL SAN. VE TİC. A.Ş.	▼
GOODYEAR T.A.Ş.	▼
ÜRETİM VE TİC. A.Ş.	▼
İOS VE DIŞ TİC. LTD.	▼
A.Ş.	▼
SAN. VE TİC. A.Ş.	▼
KARSAN SAN. VE TİC. A.Ş.	▼
A.Ş.	▼
KAZAN SODA A.Ş.	▼
KOLUMAN A.Ş.	▼
KORDSA A.Ş.	▼
SANAYİ VE A.Ş.	▼

VE TİCARET A.Ş.	
A.Ş.	
NETAŞ A.Ş.	
A.Ş.	
PARK CAM A.Ş.	
PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş.	
PINAR ENTEGRE ET VE UN A.Ş.	
PINAR SÜT A.Ş.	
A.Ş.	
QNB A.Ş.	
SABANCI A.Ş.	
SASA POLYESTER A.Ş.	
ŞEKERBANK T.A.Ş.	
TEKFEN A.Ş.	
TEKNOSA A.Ş.	
TOFAŞ TÜRK A.Ş.	
TOYOTA BOSHOKU OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	
TURKCELL HİZMETLERİ A.Ş.	
TÜRK HAVA YOLLARI A.O.	
TÜRK HAVACILIK VE UZAY A.Ş.	
TÜRK A.Ş.	
TÜRK TRAKTÖR VE A.Ş.	
A.Ş.	
A.Ş.	
A.Ş.	

A.Ş.	
A.Ş.	
VE CAM A.Ş.	
T.A.O.	
ÜLKER A.Ş.	
VAKIF A.Ş.	
VESTEL BEYAZ EŞYA A.Ş.	
VESTEL VE A.Ş.	
YAPI VE A.Ş.	
YÜNSA YÜNLÜ A.Ş.	
ZORLU A.Ş.	

SNAPSHOT

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ / 2022

Yanıt ve Puanlama Özeti

81

Yanıt veren toplam şirket sayısı (SA dahil)

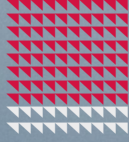
44

BIST-100'de yanıt veren şirket sayısı

59

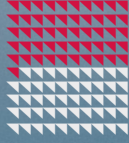
A ve B bandı katılımcılarının sayısı

İklim Değişikliği Yönetimi

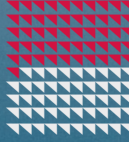
80%

İklimle ilgili konularda tedarikçilerle etkileşimin raporlanması

51%

Brüt küresel emisyonlar bir önceki raporlama yılına kıyasla artmıştır

51%

Karbon için bir iç fiyat kullanın

Yönetişim ve Strateji

58%

Şirket çapında iklimle ilgili bir senaryo analizi yaptırın

58%

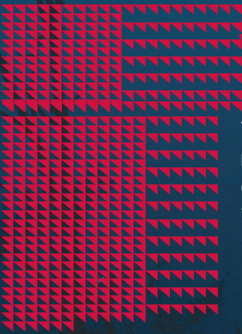
İklim konusunda CEO gözetimi-kurum içindeki ilgili konular

28%

Kamuya açık bir geçiş planına sahip olmak

Riskler

576

Toplam olarak bildirilen riskler sayısı

66%

Gelişmekte olan düzenlemeler en çok bildirilen risk türüdür

Fırsatlar

248

Toplam olarak bildirilen fırsatlar sayısı

34%

Düşük emisyonlu mal ve hizmetlerin geliştirilmesi ve/veya yaygınlaştırılması en çok bildirilen fırsat faktörüdür

Hedefler & Performans

67%

Şirket çapında mutlak emisyon hedeflerine sahip olmak

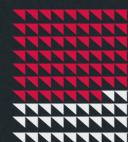

41%

Raporlama yılında aktif olan net sıfır hedeflerine sahip olmak

24 Milyar Dolar
Belirlenen risklerin potansiyel finansal etkisi

17 Milyar Dolar
Belirlenen fırsatların potansiyel mali etkisi

67%

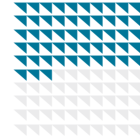
Özel bir bütçeniz olsun enerji verimliliği için

SNAPSHOT

52

94%

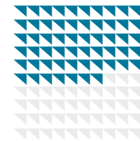

53%

42

53%

57%

92%

69%

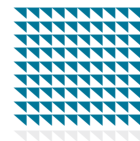
88%

47%

65%

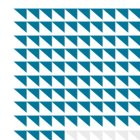
90%

41%

57%

94%

39%

37%

63%

ANAHTAR BULGULAR

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ / 2022

1 9X Eylemsizliğin maliyeti, eylem maliyetinin dokuz katından fazladır

Türkiye'deki şirketler tarafından CDP aracılığıyla yapılan açıklamalar, iklim risklerinin potansiyel finansal etkilerinin bu riskleri ele almanın maliyetinden çok daha fazladır. 2022 yılında, CDP platformu aracılığıyla açıklama yapan şirketler tarafından belirlenen risklerin toplam potansiyel mali etkisi **24 milyar ABD dolarına** kadar çıkarken, bu risklerin azaltılması için sadece **2,6 milyar ABD doları** gerekmiştir.

2 2,8X Toplam risk sayısı, belirlenen fırsatlardan neredeyse üç kat daha fazladır

Türkiye'de, ankete katılan şirketlerin %95'i, işleri üzerinde önemli bir finansal veya stratejik etkiye sahip olma potansiyeli olan **iklimle ilgili doğal riskleri tanımlamıştır**. Ankete katılan şirketler iklim değişikliğinin yarattığı risklerin yanı sıra fırsatların da farkına varmıştır; ankete katılan şirketlerin %96'sı **potansiyel fırsatları tanımlamıştır**. Bununla birlikte, ilgili olarak tanımlanan toplam risk sayısı (576), tanımlanan fırsatlardan (208) neredeyse üç kat daha fazladır.

3 Karbon fiyatlandırma mekanizmaları, Türkiye'deki işletmeler üzerinde önemli bir finansal veya stratejik etkiye sahip olma potansiyeline sahip en yaygın olarak rapor edilen risk faktörüdür.

Hükümetler ve düzenleyiciler iklim değişikliğini ele almaya ve düşük karbonlu ekonomiye geçişi teşvik etmeye çalıştıkça, karbon fiyatlandırma mekanizmaları küresel olarak giderek yaygınlaşmaktadır. Türkiye'de, ankete katılan şirketlerin %54'ü önümüzdeki üç yıl içinde bir **karbon fiyatlandırma sistemi** tarafından düzenlenmeyi beklerken, şirketlerin %4'ü halihazırda AB ETS düzenlemelerine tabidir.

4 Türkiye'de giderek artan sayıda şirket, Paris Anlaşması'nın hedeflerine ulaşmak ve küresel ısınmayı 1,5°C ile sınırlamak için çok önemli olan 2030'un ötesinde uzun vadeli hedefler taahhüt etmektedir.

Türkiye'de hedefler **zaman ufku** açısından iddialı hale gelmektedir. Sadece iki yıl içinde 2030'un ötesinde mutlak emisyon azaltımı taahhüdünde bulunan şirketlerin oranı %15'ten %58'e, yoğunluk hedefleri ise %4'ten %32'ye yükselmiştir. Bu, daha fazla şirketin iklim değişikliğini ele almak için harekete geçme ihtiyacının aciliyetini kabul ettiğini ve bunu yapmak için daha iddialı hedefler belirlediğini göstermektedir.

5 Türkiye'de daha fazla şirket yenilenebilir enerjinin faydalarının farkına varıyor. Yenilenebilir enerji hedefi koyan şirketlerin oranı iki yıl öncesine göre iki katına çıktı.

2022 yılında şirketlerin %41'i **yenilenebilir enerji hedefleri** belirlemiştir. Şirketlerin %38'i yenilenebilir enerji tüketim hedefi, %14'ü ise yenilenebilir enerji üretim hedefi belirlemiştir. Bu rakamlar 2020 yılına kıyasla iki katına çıkmıştır (Sırasıyla %19, %9 idi).

6 Türkiye'de emisyon azaltım hedeflerini Paris Anlaşması'nın hedefleriyle uyumlu hale getirmek için harekete geçen şirket sayısında önemli bir artış olmuştur.

2022 yılında Türkiye'de 29 şirketin **bilimsel temelli hedefleri** bulunmaktadır. Bunlardan 8 şirket hedeflerini SBTi'ye sunmuş ve onay almıştır. Buna karşılık, 2020 yılında sadece bir şirketin onaylanmış bir hedefi vardı.

7 Son 5 yılda ilk kez, geçtiğimiz yıl emisyonlarında mutlak bir artış bildiren şirketlerin sayısı (%51), azalma bildirenlerden (%29) çok daha fazladır.

Emisyon artışını rapor eden işletmelerin büyük bir kısmı (%47) üretimdeki genel artışla ilişkilendirilmiştir.

8 Halihazırda Dahili Karbon Fiyatını kullanan veya önümüzdeki iki yıl içinde kullanmayı planlayan toplam şirket sayısı 64 olup, 2021 yılına kıyasla %42'lik bir artış göstermiştir.

Bu büyüme büyük ölçüde karbonu doğrudan veya dolaylı olarak fiyatlandıran düzenlemelerin paralel gelişiminden ve şirketlerin iklimle ilgili risklerini yeterince yönetmeleri için hissedarların ve müşterilerin artan baskısından kaynaklanmaktadır. Ankete katılan şirketlerin %34'ü şirket içi karbon fiyatlandırma sistemini şirket içi davranışları değiştirmenin bir yolu olarak görürken, %33'ü bunu sera gazı yönetmeliklerini yönlendirmek için kullanmaktadır.

9 Türkiye'de şirketlerin yarısından fazlası, katılım faaliyetlerini Paris Anlaşması'nın hedefleri doğrultusunda yürütmek için kamuya açık bir taahhüt veya pozisyon beyanına sahiptir.

Şirketlerin önemli bir kısmı (%52) politika yapımcılarla olan ilişkilerinin Paris Anlaşması'nın hedefleriyle uyumlu olduğunu bildirmiştir. Bu durum, Türkiye'deki şirketlerin Paris Anlaşması'nın hedeflerine ulaşmak için politika yapımcılarla birlikte çalışmanın öneminin farkında olduğunu göstermektedir. Emisyon ticareti planları, şirketlerin politika yapımcılarla birlikte konuların başında gelmektedir.

ANAHTAR BULGULAR

SU GÜVENLİĞİ / 2022

1 Türkiye'de açıklama yapan şirket sayısı son yıllarda önemli ölçüde artmıştır. Son beş yılda Türkiye'de CDP aracılığıyla kurumsal su beyanında %100'lük bir büyümeye tanık olduk ve sadece 2022 yılında %18'lik bir artış yaşandı.

Dünya genelinde 3.909 şirket arasında Türkiye'de yerleşik toplam 52 şirket CDP Su Güvenliği Programı aracılığıyla açıklama yaptı. Ayrıca, bu yıl Türkiye'den altı şirket, etkileyici su yönetimi liderliği göstererek prestijli A Listesine girmeyi başardı.

2 Türkiye'de daha fazla şirket, stres altında olan veya tükenme riski taşıyan su kaynaklarına güveniyor.

2022 yılında şirketlerin %71'i toplam su miktarının yarısından fazlasını su sıkıntısı çeken bölgelerden çekmektedir. Bu, beş yıl öncesine göre %87'lik bir artışı temsil etmektedir. Bu durum, Türkiye'de daha fazla şirketin stres altındaki veya tükenme riski altındaki su kaynaklarına güvendiğini göstermektedir.

3 Türkiye'de bazı şirketler su kirliliğine veya suyun bozulmasına dolaylı olarak katkıda bulunmaktadır.

Şirketlerin önemli bir kısmı (%59) sularını herhangi bir arıtma işlemine tabi tutmadan üçüncü taraflara deşarj etmekte, %12'si ise suyu arıtmadan doğal ortama bırakmaktadır. Şirketlerin sorumlu atık su yönetimi uygulamalarına öncelik vermeleri ve faaliyetlerinin çevreye veya kamu sağlığına zarar vermemesini sağlamak için gerekli teknolojilere ve altyapıya yatırım yapmaları önemlidir.

4 Türkiye'de suyla ilgili risklere maruz kalan şirketlerin oranı dünya ortalamasının oldukça üzerindedir.

Küresel ortalama olan %8'e kıyasla şirketlerin %27'sinin suyla ilgili zararlı etkiler yaşamış olması, Türk şirketlerinin karşılaştığı bazı benzersiz zorlukların olduğunu göstermektedir. Suyla ilgili zararlı etkilerin Türkiye'deki şirketler üzerindeki toplam mali etkisi 2022 yılında **25,3 milyar ABD doları** olmuştur.

5 4X Fırsatların potansiyel finansal etkisi, risklerin maliyetinin dört katından fazladır.

2022 yılında, belirlenen risklerin doğrudan faaliyetler üzerindeki potansiyel mali etkisi **1,27 milyar ABD doları** olmuştur. Buna karşılık, fırsatların toplam potansiyel mali etkisi **5,21 milyar ABD dolarına** kadar çıkmıştır.

6 Türkiye'de suyun iç fiyatının benimsenmesi yönünde artan bir eğilim vardır.

2022 yılında Türkiye'de sadece 8 şirket su için dahili fiyat uygulamıştır. Küresel olarak bu oran daha da düşüktür; sadece %14. Su için dahili fiyat uygulayan şirketlerin oranı (%16), karbon için dahili fiyat uygulayan şirketlerin oranından (%51) önemli ölçüde daha düşüktür. Bununla birlikte, önümüzdeki iki yıl içinde su için dahili fiyat belirlemeyi planlayan 39 şirket olduğunu görmek cesaret vericidir.

7 Türkiye'de daha fazla şirketin, faaliyet gösterdikleri bölgenin suyla ilgili kendine özgü risk ve zorluklarını dikkate almak için havzaya özgü hedef ve amaçlar belirlemesi gerekmektedir.

2022 yılında şirketlerin %55'i su hedeflerinin yarısından fazlasını karşılayabilmiştir. Şirketlerin çoğu (%90) su riski yönetimini geliştirmek için **şirket çapında hedef ve amaçlar** belirlemiş olsa da yalnızca %12'sinin havzaya özgü hedef ve amaçları .

2022 yılında Türkiye'deki CDP, yatırımcılardan gelen talebe yanıt olarak CDP'nin üç teması olan iklim değişikliği, su güvenliği ve ormanlar konusunda şirketlerin **çevresel açıklamalarında** %21'lik bir **artış** kaydetmiştir.

Toplamda 15 şehir çevresel verilerini CDP-ICLEI Şehirler raporlama platformu aracılığıyla açıklamıştır.

Türkiye'de dört adet İklim Değişikliği A

küresel 297 şirket arasında ve 107 şirket arasında **altı Su Güvenliği A listesinde** yer aldı. Ayrıca 21 şirket İklim Değişikliği ve Su Güvenliği açıklamaları için A- puanı olarak **CDP Türkiye Liderler Listesi'ne** girmiştir.

Türkiye'de ilk kez rekor sayıda şirket (18) A puanı olarak **CDP'nin Tedarikçi Bağlılığı Derecelendirmesi (SER) Lideri** oldu.

ŞİRKET CEVAP ÖZETİ

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ / 2022

KATILIM

Sera gazı emisyonlarının azaltılması iklim kriziyle mücadelede kilit bir rol oynadığından, şirketlerin değer zinciri faaliyetlerini göz önünde bulundurmaları çok önemlidir. Bu modül, kuruluşların tedarikçileri, müşterileri ve diğer paydaşlarıyla nasıl çalıştıklarını incelemekte ve veri kullanıcılarına kuruluşların iklimle ilgili konularda kamu politikasını etkilemek için gerçekleştirdikleri farklı faaliyet türleri hakkında fikir vermektedir.

- ▼92'si iklimle ilgili konularda değer zinciriyle birlikte çalıştığını bildirmiştir
- ▼43'ü gönüllü bir sürdürülebilirlik raporu yayınladı
- ▼27'si tedarikçilerin %50'sinden fazlasıyla çalıştığını bildirmiştir
- ▼51'inin katılım faaliyetlerini aşağıdakilere uygun olarak yürütmek için kamuya açık bir taahhüdü veya pozisyon beyanı vardır
Paris Anlaşması'nın hedefleri

KARBON FİYATLANDIRMASI

Karbon fiyatlandırması, sera gazı emisyonlarının azaltılması ve iklim değişikliğinin tehlikeli etkilerinin hafifletilmesi için kilit bir politika mekanizması olarak ortaya çıkmıştır. Son on yılda karbon fiyatlandırma politikaları uygulayan ülkelerin sayısı iki katına çıktığı için CDP, karbon fiyatlandırma sistemleri, karbon kredileri ve iç fiyatları tarafından düzenlenen faaliyetler veya operasyonlar hakkındaki ayrıntıları inceleyerek şirketlerin bu planlardan nasıl etkilendiğini anlamakla ilgilenmektedir. Bu modülde yer alan aşağıdaki göstergelerin yüzdeleri bir önceki yıla göre artış göstermiştir.

- ▼51'i karbon için dahili bir fiyat kullanmaktadır
- ▼Şirketlerin %34'ü şirket içi davranışları değiştirmek için şirket içi karbon fiyatı uyguluyor

YÖNETİŞİM

Bu modül, şirketin iklim değişikliğine ilişkin yönetim yapısını ortaya koymayı amaçlamakta ve veri kullanıcılarına kuruluşun yönetim kurulu ve yönetim düzeyinde iklimle ilgili konulara yaklaşımını anlamalarını sağlamaktadır. Sonuçlar, Türkiye'de ankete katılan şirketlerin iklim değişikliğine yönelik güçlü yönetim yapılarına ve stratejilerine sahip olduğunu göstermektedir.

- ▼97'si kurum içinde iklimle ilgili konularda yönetim kurulu düzeyinde denetime sahiptir
- ▼87'si iklimle ilgili konuların yönetimi için parasal teşvikler sağlamaktadır
- ▼85'i çok disiplinli şirket çapında risk yönetimi sürecine entegre edilmiş iklim riski yönetimi prosedürlerine sahiptir

EMİSYONLAR

Emisyonların zaman içinde anlamlı ve tutarlı bir şekilde karşılaştırılması, olumsuz çevresel etkilerin anlaşılması ve azaltılması ve iklimle ilgili birçok konunun yönetilmesi için önemli bir adımdır. Bu modül, şirketlerin bir temel yıl ve temel yıl emisyonları sağlamasına olanak tanır ve faaliyet verilerini toplamak ve Kapsam 1, Kapsam 2 ve Kapsam 3 emisyonlarını hesaplamak için kullanılan standart, protokol veya metodolojinin ayrıntılarını sağlar.

- ▼29'u Kapsam 1 ve 2 emisyonlarında azalma bildirmiştir
- ▼51'i Kapsam 1 ve 2 emisyonlarında artış bildirmiştir
- ▼92'si Kapsam 3 emisyonlarını raporladı

KATILIM

KARBON FİYATLANDIRMASI

YÖNETİŞİM

EMİSYONLAR

BİLİM TEMELLİ HEDEFLER

BILIM TEMELLI HEDEFLER

Dünyadaki emisyonların büyük bir çoğunluğundan sorumlu olan şirketler kritik bir rol oynamalıdır. Hedef belirlemelerindeki hırs seviyesini yükselterek ve emisyonlarını iklim bilimi doğrultusunda azaltarak ülke taahhütlerinin bıraktığı boşluğu doldurmada. Bilime dayalı hedef belirleme yöntemleri, şirketlerin kalan küresel emisyon bütçesini korumakla tutarlı emisyon hedefleri belirlemelerini sağlar. Katılan şirketler SBTi'yi ya standart taahhüt yolu üzerinden ya da 1,5°C için İş Dünyası Hırsı kampanyasına katılarak CDP iklim değişikliği anketinin "Hedefler ve performans" modülünde raporlayabilir.

- ▼ **41**'inin raporlama yılında aktif olan net sıfır hedefleri vardır ve %16'sı bunu bilime dayalı bir hedef olarak görmektedir ve önümüzdeki 2 yıl içinde bu hedefin SBTi tarafından onaylanmasını talep etmeyi taahhüt etmiştir
- ▼ **28**'inin mutlak emisyon hedefi şu şekildedir: 1,5°C Bilim Temelli Hedef ile uyumludur, %10'u SBT ile uyumlu 1,5°C'lik bir yoğunluk hedefine sahiptir.

ENERJİ

Enerji ile ilgili faaliyetler, birçok sektör için dünyadaki sera gazı emisyonlarının en büyük payını temsil etmektedir. Doğru muhasebe emisyonları kapsamlı bir enerji hesabına bağlıdır. Bu modül, kuruluşlar tarafından enerji tüketimi ve üretimi konusunda şeffaflık sağlamaktadır. 2022 yılında, yenilenebilir kaynaklardan elde edilen enerji tüketimi toplamları önemli ölçüde artmıştır.

- ▼ Şirketlerin %54'ü yenilenebilir kaynaklardan (hammadde hariç) elde edilen enerji tüketim toplamlarını Mwh cinsinden bildirmektedir > 0
- ▼ 10'u rüzgarı düşük karbonlu bir enerji teknolojisi olarak kullanıyor
- ▼ 19'u I-REC ve %20'si YEK-G'yi takip aracı olarak kullanmaktadır. pazar tabanı kapsam 2 şekil

ENERJİ

HEDEFLER & PERFORMANS

HEDEFLER & PERFORMANS

Hedef belirleme, çevre stratejisine yön ve yapı sağlar. Bu modül, emisyon ve düşük karbonlu enerji hedeflerinin yanı sıra iklimle ilgili hedeflere, emisyon azaltma girişimlerine ilişkin ayrıntılara ve düşük karbonlu enerji hedeflerine odaklanmaktadır. karbon ürünleri. Nicel hedefler ve nitel hedefler ile bu hedefler için kaydedilen ilerleme hakkında bilgi verilmesi, kuruluşun iklimle ilgili konuları kurumsal düzeyde yönetme konusundaki kararlılığını gösterebilir. Bu modülde aşağıdaki göstergelerin yüzdesi geçen yıla göre artmıştır.

- ▼ 95'inin raporlama yılı içinde aktif olan bir emisyon azaltma girişimi vardır
- ▼ 42'sinin raporlama yılında aktif olan hem mutlak hem de yoğunluk emisyon hedefi vardır
- ▼ 41'inin yenilenebilir enerji tüketim veya üretim hedefi var

RİSKLER

RİSKLER

Bu modül, şirketlerin düşük karbonlu geçişe yönelik bir strateji belirlemek için çok önemli olan iklimle ilgili risklere maruz kalmayı çeşitli zaman ufuklarında değerlendirmelerine yardımcı olur Paris Anlaşması ve BM SKH'lerinde tanınmıştır. Yanıt veren şirketler, iklim değişikliğinin yarattığı fiziksel ve düzenleyici riskler konusunda özellikle dikkatli görünmektedir.

- ▼ 95'i işletme üzerinde önemli bir finansal veya stratejik etki yaratma potansiyeline sahip iklimle ilgili doğal riskler tespit etmiştir.

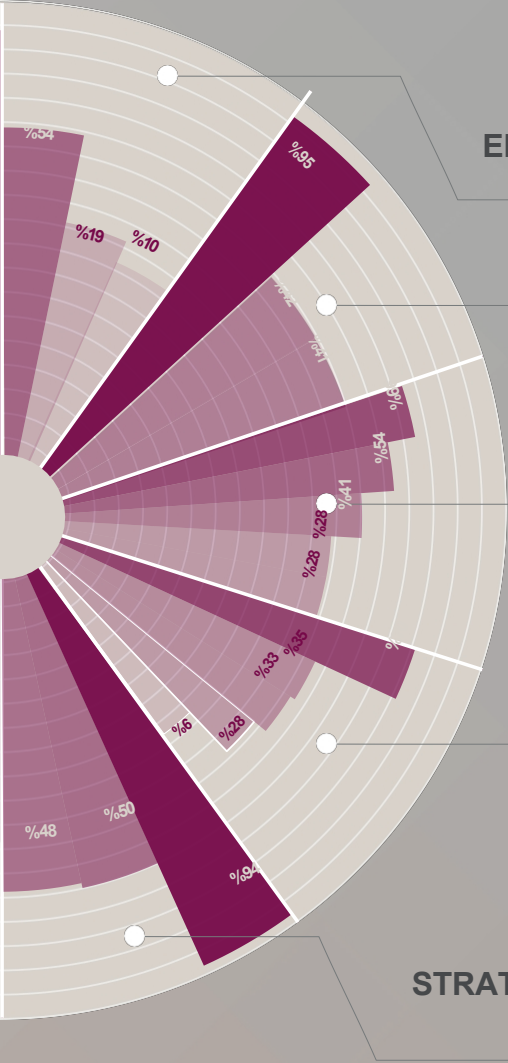
İşletme üzerinde önemli bir finansal veya stratejik etkiye sahip olma potansiyeline sahip en yaygın raporlanan risk türleri:

▼ Gelişmekte Olan Yönetmelikler	66%
▼ Akut Fiziksel	54%
▼ Pazar	41%
▼ Kronik fiziksel	28%
▼ İtibar	28%

İŞ STRATEJİSİ

CDP veri kullanıcıları, şirketlerin ileriye dönük stratejileri ve iklimle ilgili gelecekteki pazar fırsatları, kamu politikası hedefler ve kurumsal sorumluluklar. Bu modül, kuruluşların iklimle ilgili konuları iş stratejilerine entegre edip etmediklerini, bir geçiş planlamasına sahip olup olmadıklarını veya iş stratejisini bilgilendirmek için senaryo analizi kullanıp kullanmadıklarını açıklamalarına olanak tanır.

- ▼ 94'ü iklimle ilgili risk ve fırsatların şirketin finansal planlamasını etkilemiştir
- ▼ 48'inin 1,5°C'lik bir dünya ile uyumlu bir geçiş planı var
- ▼ 50'si iklimle ilgili hem niteliksel hem de niceliksel kuruluşun stratejisini bilgilendirmek için senaryo analizi

FIRSATLAR

İklim değişikliği, şirketlerin karşılaştığı zorlukların yanı sıra fırsatlar da sunmaktadır ve şirketlerin risklerin yanı sıra bu fırsatları da göz önünde bulundurması büyük önem taşımaktadır. 2022'de fırsatlar modülüne yanıt veren şirketler arasında, ürünler ve hizmetler ile kaynak verimliliği, kuruluşun iklimle ilgili risk değerlendirmelerinde dikkate alınan en çok bildirilen fırsat türleridir.

- ▼ 96'sı işletme üzerinde önemli bir finansal veya stratejik etki yaratma potansiyeline sahip iklimle ilgili doğal fırsatlar tespit etmiştir.

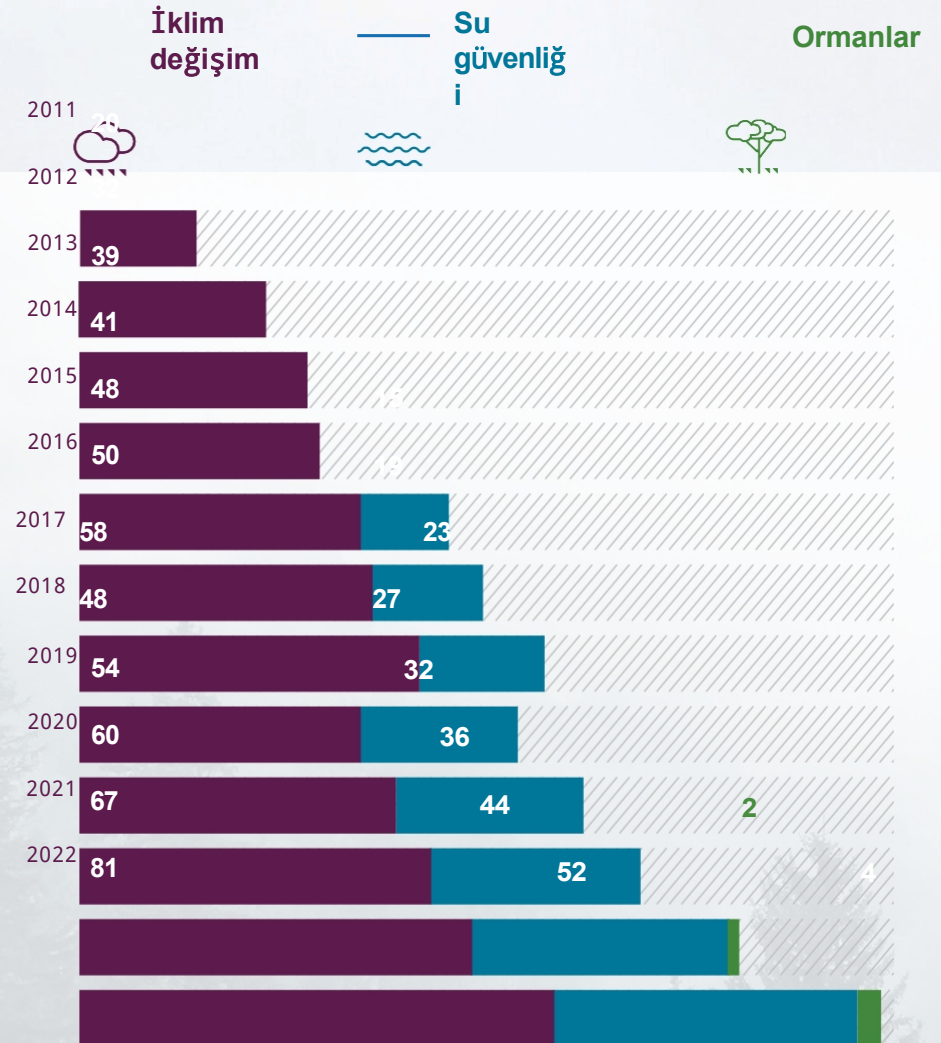
İşletmeniz üzerinde önemli bir finansal veya stratejik etki yaratma potansiyeline sahip olan ve en sık bildirilen fırsat türleri:

▼ Ürün ve Hizmetler	70%
▼ Kaynak Verimliliği	35%
▼ Enerji Kaynağı	33%
▼ Piyasalar	28%
▼ Dayanıklılık	6%

CDP'nin amacı şeffaflığı teşvik etmek ve şirketlerin çevresel performansları ve riskleri hakkında bilgi sağlayarak onları iklim değişikliği konusunda harekete geçmeye teşvik etmektir. CDP, yönetim altındaki toplam 130 trilyon ABD doları tutarındaki varlığı temsil eden 680'den fazla kurumsal yatırımcı adına hareket etmektedir. İklim değişikliği, ormansızlaşma ve su güvenliği konularındaki çabalarını CDP aracılığıyla raporlayan rekor sayıdaki şirket ve şehirle birlikte 2022'nin iklimin açıklanması konusunda önemli ilerlemelerin kaydedildiği bir yıl olduğunu görmek cesaret vericidir. Küresel piyasa değerinin yarısını temsil eden 18.500'den fazla şirket ve 1.100'den fazla şehir, eyalet ve bölge 2022 yılında CDP aracılığıyla veri açıklamıştır.

2022 yılında Türkiye'deki CDP, yatırımcılardan gelen talepler doğrultusunda CDP'nin üç teması olan iklim değişikliği, su güvenliği ve ormanlar konusunda şirketlerin çevresel beyanlarında %21'lik bir artış kaydetmiştir. Türkiye'de 20 şirket 2022 yılında ilk kez emisyonlarını CDP'ye bildirdi. Toplamda 15 şehir çevresel verilerini CDP-ICLEI Cities raporlama platformu aracılığıyla açıkladı.

▼ 2011'den bu yana Türkiye'de yanıt veren şirket sayısı

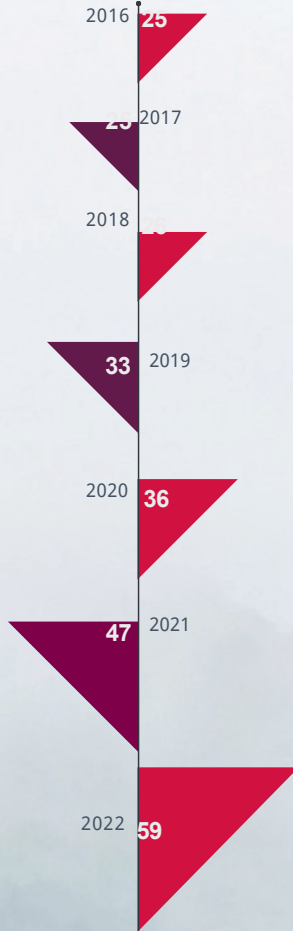
Dünyanın en büyük çevre veri tabanına sahip olan CDP, 2022 yılında yaklaşık 15.000 şirketi iklim değişikliği, ormanlar ve su güvenliği konusundaki açıklamalarına göre puanlamıştır. Bunlardan 330'dan fazla şirket CDP'nin prestijli A listesine girmeyi başardı.

Türkiye'de, küresel 297 şirket arasında **dört İklim Değişikliği A listesi** şirketi ve 107 şirket arasında **altı Su Güvenliği A listesi** şirketi bulunmaktadır. Toplamda Türkiye'den dokuz Küresel A şirketi öncülük ediyor

Bu yıl çevresel şeffaflık ve performans alanında Aydem Yenilenebilir Enerji, Arçelik, Brisa, Carrefoursa, Garanti BBVA, Kordsa, Mavi Giyim, Tekfen, T. Halk Bankası. 21 şirket daha İklim Değişikliği ve Su Güvenliği açıklamaları için A puanı olarak **CDP Türkiye Liderler Listesi'ne** girmiştir. Türkiye'de ilk kez rekor sayıda şirket (18) A puanı olarak **CDP Türkiye Liderler Listesi'ne** girdi.

Tedarikçi Katılım Derecelendirmeleri (SER) Lideri. Lütfen CDP Türkiye liderler bölümündeki tüm lider kategorilerine bakınız.

▼ **2016'dan bu yana A & B bandı puan dağılımı sayısı** (iklim toplamda değişim ve su güvenliği puanları)

CDP tarafından yeni gelişmeler

- ▼ CDP, Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu (ISSB) İklimle İlgili Açıklamalar Standardını küresel çevresel açıklama platformuna dahil edeceğini duyurdu. Bu, iklimle ilgili risklere ilişkin raporlamanın standartlaştırılmasına yardımcı olacaktır ve farklı kuruluşlar arasındaki fırsatlar, performansı karşılaştırmayı ve en iyi uygulamaları belirlemeyi kolaylaştırır.
- ▼ CDP, plastik kirliliğiyle ilgili yeni bir dizi soru ekleyerek bu konuda daha ayrıntılı veri toplanmasına yardımcı olacaktır. Bu bilgiler daha sonra plastik kirliliğini azaltmaya yönelik çözümler bulmak için kullanılabilir.
- ▼ CDP, 2022 açıklama döngüsü için biyoçeşitlilikle ilgili yeni sorular getirmiştir. Bu, şirketlerin biyoçeşitliliği nasıl etkilediklerini ve hangi önlemleri aldıklarını değerlendirmeye yardımcı olacaktır. bunu ele almak için.
- ▼ CDP, politika yapıcılara kurumsal ve alt ulusal eylemlere doğrudan erişim sağlayan yeni bir hükümet kontrol paneli başlattı. Bu interaktif araç, politika yapıcıların daha fazla eyleme ihtiyaç duyulan alanları belirlemelerine ve iklim değişikliğiyle mücadelede kaydedilen ilerlemeyi takip etmelerine yardımcı olacaktır.

ŞİRKET CEVAPLARINA GENEL BAKIŞ

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ / 2022

81

Şirketler yanıt verdi CDP İklim Değişikliği Programına

"Enerjisa Üretim Santralleri'nde Yönetim Kurulu, stratejiyi, ana eylem planlarını, risk yönetimi politikasını, yıllık bütçeyi, iş planlarını gözden geçirmekte ve yönlendirmekte, performans hedeflerini belirlemekte, hedeflerin uygulanmasını ve performansını izlemekte, büyük sermaye harcamalarını, satın almaları ve elden çıkarmaları denetlemekte, iklimle ilgili riskleri ve sorunları planlandığı şekilde ele almak için amaç ve hedeflere yönelik ilerlemeyi izlemekte ve denetlemektedir. İklim değişikliğiyle ilgili riskler ve fırsatlar da dahil olmak üzere ürün bazlı şirket düzeyindeki en stratejik kararlar Yönetim Kurulu tarafından alınır."

97%

yönetim kurulu düzeyinde iklimle ilgili konuların gözetimi

87%

parasal teşviklere sahip olmak iklimle ilgili konularda yönetim için

CDP, Borsa İstanbul 100 Endeksi'nde yer alan en büyük 100 şirketi istedi (BIST-100) ve Türkiye'de çevresel etkisi yüksek olan şirketlerin çevresel bilgilerini 2022 yılında açıklamalarını hedeflemektedir. **Türkiye'de CDP İklim Değişikliği Programı'na toplam 81 şirket yanıt vermiş olup, bu sayı bir önceki yıla göre %21 artış göstermiştir.** 81 şirketin 44'ü resmi örneklemden (BIST-100), 37'si ise gönüllü olarak raporlama yapanlar da dahil olmak üzere resmi örneklem dışındadır. 'kendi seçtiği' şirketler (SSC'ler) veya CDP'nin küresel çevre örneklerinde listelenen şirketler olarak. Bu durum, Türkiye'deki şirketler arasında çevresel bilgilerini gönüllü olarak açıklama konusunda artan bir farkındalık ve isteklilik olduğunu göstermektedir. Bu raporda yer alan aşağıdaki analiz, 'Başka Gör' (SA) olarak yanıt veren şirketler hariç olmak üzere toplam 79 şirketi kapsamaktadır. Şirket, CDP'ye yanıt veren bir ana şirketin yan kuruluşudur.

▼ Yönetişim ve İş Stratejisi

Dünya iklim değişikliğinin yarattığı zorluklarla boğuşmaya devam ederken, işletmeler etkili yönetim ve stratejik planlamanın iklimle ilgili risk ve fırsatlarını yönetmenin kritik bileşenleri olduğunu kabul etmelidir. Bu, yönetim kurulu düzeyinde liderlik ve katılım gerektirir. Aynı zamanda güçlü iklimle ilgili konuların etkin bir şekilde yönetilmesini ve günlük karar alma süreçlerine entegre edilmesini sağlamak için kurumun tüm seviyelerinde iletişim ve işbirliği.

Türkiye'deki katılımcıların neredeyse tamamı (%97), kurum içinde **iklimle ilgili konularda yönetim kurulu düzeyinde gözetime sahip olduklarını** belirtmiştir; şirketlerin yarısından fazlası (%58) **CEO gözetimine** sahiptir. İklimle ilgili konuların ele alınma hızını artırmak için şirketler, bu konuların yönetimini yan haklar yoluyla teşvik etme uygulamasını . Şirketlerin %93'ü hedeflere ulaşılması da dahil olmak üzere **iklimle ilgili konuların yönetimi için teşvikler** sağlamaktadır. Ayrıca %87'si **parasal teşviklere** sahiptir.

Geçiş planları, yatırımcılara ve paydaşlara bir kuruluşun 1,5°C'lik bir patikaya ulaşmaya kararlı olduğunu ve iş modelinin net sıfır karbon ekonomisinde geçerli kalacağını göstermek için hayati bir araçtır. Geçiş planları, iş modelinin, büyüme stratejisinin ve sermaye yatırımlarının iklimle ilgili risklere yanıt vermek ve fırsatlardan yararlanmak için zaman içinde nasıl gelişmesi gerektiğini tanımlar. Türkiye'de ankete katılan şirketlerin %48'i **1,5°C'lik bir dünya ile uyumlu bir geçiş planına** ve %28'inin kamuya açık bir geçiş planına sahiptir. 19'u ise bu planları Yıllık Genel Kurul Toplantılarında (AGM) oylamaktadır.

48%

bir geçiş planına sahip olmak 1,5°C'lik bir dünya ile uyumludur

Senaryo analizi

Senaryo analizi, kuruluşların iklimle ilgili risk ve fırsatları anlama ve ele almada kullanabilecekleri güçlü bir araçtır. Bir dizi makul gelecek senaryosunu inceleyerek kuruluşlar, düzenlemelerdeki değişiklikler, fiziksel etkiler, tüketici tercihlerindeki değişimler ve teknolojik yenilikler gibi iklim değişikliğiyle ilgili potansiyel riskleri ve fırsatları daha iyi tahmin edebilir ve planlayabilir. Senaryo analizi, kuruluşların varsayımları ve stratejileri hakkında daha eleştirel düşüncelerine ve her zamanki gibi iş yaklaşımı altında belirgin olmayabilecek potansiyel kör noktaları veya kırılma noktaları belirlemelerine yardımcı olabilir. Kurum içi faydalarının yanı sıra senaryo analizi yatırımcılar, müşteriler ve düzenleyiciler gibi paydaşlarla iletişim kurmak için de değerli bir araç olabilir. Kuruluşlar senaryo analizinden elde ettikleri içgörülerini paylaşarak iklimle ilgili risk ve fırsatları ele alma konusundaki kararlılıklarını gösterebilir ve stratejik planlama ve karar alma süreçleri hakkında daha fazla şeffaflık sağlayabilirler.

58%

şirket çapında bir senaryo analizi

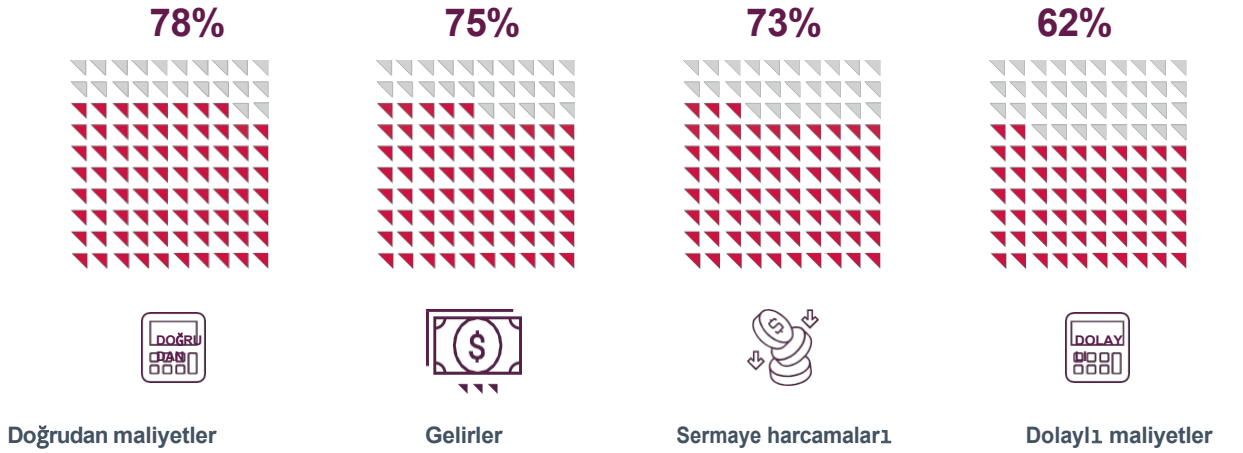
13%

1,5°C'lik bir hizalamaya sahiptir senaryo analizi

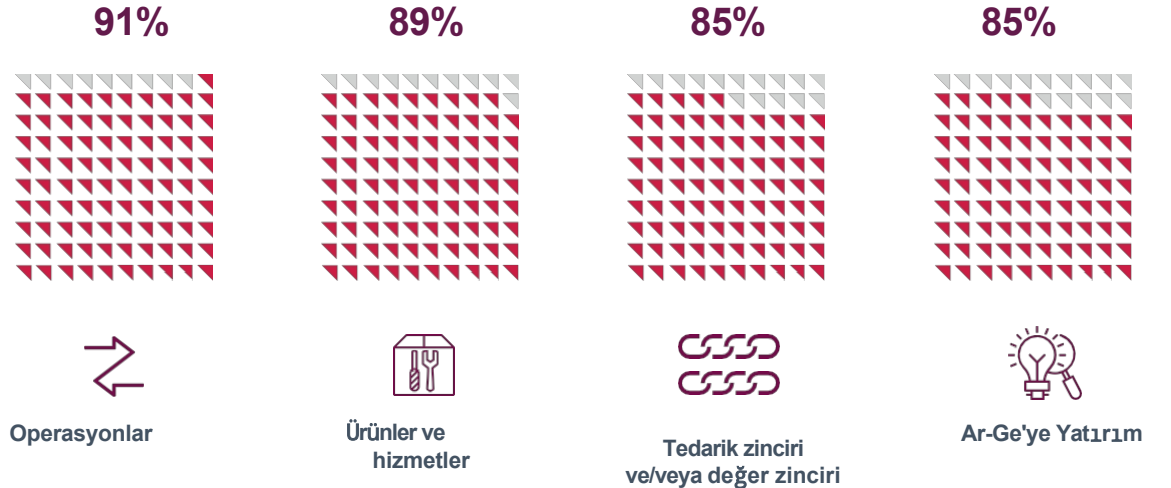
Türkiye'deki şirketlerin önemli bir kısmı (%76), iklim değişikliği konusundaki kurumsal stratejilerini bilgilendirmek için **senaryo temelli bir yaklaşım** kullanarak en iyi uygulamaları benimsemektedir. 2022 yılında, Türkiye'deki şirketlerin %58'i **şirket çapında bir senaryo analizi** kullanmış ve bunların yarısı **hem nitel hem de nicel yaklaşımları** kullanmıştır. Şirketlerin önemli bir kısmının hem **fiziksel iklim senaryolarına** (%56) hem de **geçiş senaryolarına** (%65) sahip olması dikkat çekicidir; bu da hem iklim değişikliğiyle ilişkili fiziksel riskleri (aşırı hava olayları gibi) hem de düşük karbonlu ekonomiye geçişle ilişkili geçiş risklerini (politika değişiklikleri veya teknolojik aksaklıklar gibi) dikkate aldıklarını göstermektedir. Ankete katılan şirketlerin %13'ü **1,5°C uyumlu senaryo analizine** sahiptir; bu da küresel ısınmanın 1,5°C ile sınırlandırılması **gibi** daha iddialı bir hedefi göz önünde bulundurdıkları anlamına gelmektedir.

2022'de şirketlerin %91'i **iklimle ilgili risk ve fırsatların kuruluşlarının strateji ve/veya finansal planlamasını etkilediğini** belirtmiştir. Aşağıdaki listeler, bu risk ve fırsatların şirketlerin finansal planlamalarını nerede ve nasıl etkilediğini göstermektedir:

▼ Etkilenen finansal planlama unsurları

▼ Etkilenen iş alanları

85%

**çok disiplinli
şirket çapında risk
yönetimi süreci**

"Bir Holding şirketi olarak **Sabancı Holding**'in herhangi bir üretim faaliyeti veya doğrudan müşterisi olmadığından, iklim konularının yanlış yönetilmesiyle ilgili en önemli etki yatırımcı kaybı olacaktır. Bu nedenle, her bir riskin tahmini maliyeti yatırımcı çıkış miktarı olarak sunulmuştur. Öte yandan, bu tür riskleri azaltmanın maliyeti Holding seviyesinden ziyade aşağı yönde, yani grup şirketlerinde ortaya çıkabilir."

9x

**eylemsizliğin bedeli
eylem maliyetinin dokuz
katından fazla**

"SASA, 2023 yılı ve sonrasında enerji verimliliği ve yakıt dönüşümü yatırımları ile risklerin finansal etkilerini en aza indirmeyi planlamaktadır. Kurulması planlanan yatırımlar kömürden doğalgaza geçiş teknolojileri, buhar tasarrufu, atık ısı geri kazanımı, entegre atık su arıtma sistemi kurulumu ile biyogazdan üretilen enerji miktarının artırılmasıdır."

▼ Risk Yönetimi & Risk ve Fırsat Bildirimi

Şirketlerin iklimle ilgili risk ve fırsatlara maruz kalma durumlarını değerlendirmeleri, geçiş sürecindeki başarıları için hayati önem taşımaktadır. Düşük karbonlu bir ekonomiye geçiş, iklim değişikliğinin potansiyel olumsuz etkileri, bunları hafifletmenin maliyetinden daha ağır basmaktadır ve geçiş sürecinde gerçekleştirilecek önemli fırsatlar vardır. Çevre yönetimi doğrudan iklimle ilgili risk ve fırsatları belirleme, değerlendirme ve yönetme sürecinin kalitesiyle ve proaktif olan şirketlerle ilgili bu sorunları ele alma konusunda uzun vadede başarılı olmak için daha iyi bir konuma sahip olmaları muhtemeldir.

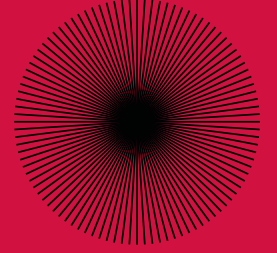
Türkiye'deki pek çok şirket **iklimle ilgili risklerin ve tehditlerin belirlenmesinin, değerlendirilmesinin ve bunlara yanıt verilmesinin** önemini farkına varmıştır. **fırsatları**. Özellikle, şirketlerin %93'ü bu amaca yönelik bir sürece sahip olduğunu bildirmiştir. Şirketlerin %85'inin iklimle ilgili risk ve fırsatları **şirket genelindeki çok disiplinli risk yönetimi sürecine** entegre etmiş olması, bu şirketlerin bütüncül bir yaklaşım benimsediğini göstermektedir. İklimle ilgili hususları içeren bir risk yönetimine sahiptir. Ancak, şirketlerin yalnızca %11'inin **iklimle ilgili özel bir risk yönetimi sürecine** sahip olması, bu konuya özel bir dikkat gösterilmesi açısından iyileştirmeye açık bir alan olduğunu düşündürülebilir.

Değerlendirmelerin sıklığı da dikkate alınması gereken önemli bir faktördür. Şirketlerin %68'i iklimle ilgili risk ve fırsatları yılda birden fazla kez değerlendirirken, şirketlerin yalnızca üçte biri iklimle ilgili riskleri yılda bir kez değerlendirmektedir ve bu da bu alandaki değişimin hızına ayak uydurmak için yeterli olmayabilir.

2022 yılında, yanıt veren şirketlerin %95'i, işletme üzerinde önemli bir finansal veya stratejik etkiye sahip olma potansiyeline sahip **iklimle ilgili doğal riskler tespit etmiştir**. Türkiye'deki şirketler tarafından CDP aracılığıyla yapılan açıklamalar, iklim risklerinin potansiyel finansal etkilerinin, bu riskleri ele alma maliyetlerinden çok daha fazla olduğunu göstermektedir. 2022 yılında, Türkiye'deki şirketler tarafından tespit edilen risklerin toplam potansiyel finansal etkisi **24 milyar ABD dolarına** kadar çıkarken, bu riskleri azaltmak için sadece **2,6 milyar ABD doları** gerekmektedir. Eylemsizliğin maliyeti, eylem maliyetinin dokuz katından fazladır.

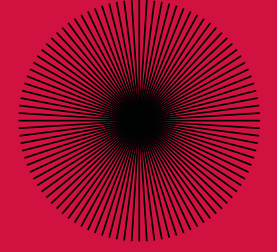
Ankete katılan şirketler, iklim değişikliğinin yarattığı risklerin yanı sıra fırsatların da farkına ; ankete katılan şirketlerin %96'sı, işleri üzerinde önemli veya stratejik bir etkisi olabilecek **potansiyel fırsatları tespit etmiştir**. İklim değişikliğinin **potansiyel finansal etkisi** Türkiye'deki şirketler tarafından tespit edilen **fırsatların** toplam tutarı 17 milyar ABD dolarıdır. Ancak, ilgili olarak tanımlanan toplam risk sayısı (576), tanımlanan fırsatlardan (208) neredeyse üç kat daha fazladır.

▼ İklimle ilgili risk ve fırsatların belirlenmesi, değerlendirilmesi ve bunlara yanıt verilmesi için Değer Zinciri aşamaları

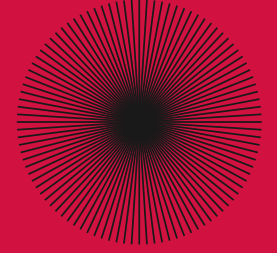
68%

Aşağı Akış

82%

Yukarı Akış

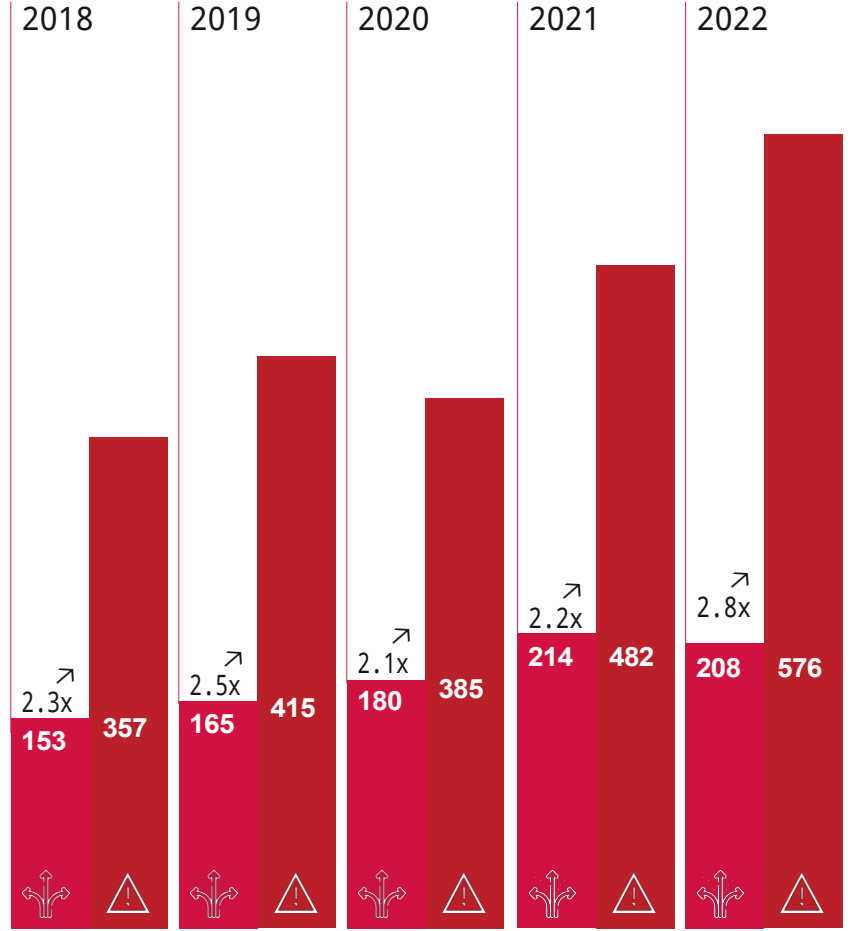
91%

Doğrudan Operasyonlar

▼ Toplam 2018'den bu yana şirketler tarafından ilgili olarak tanımlanan risk ve fırsat sayısı

2.8x

toplam sayı riskler, belirlenen fırsatlardan neredeyse üç kat daha fazladır

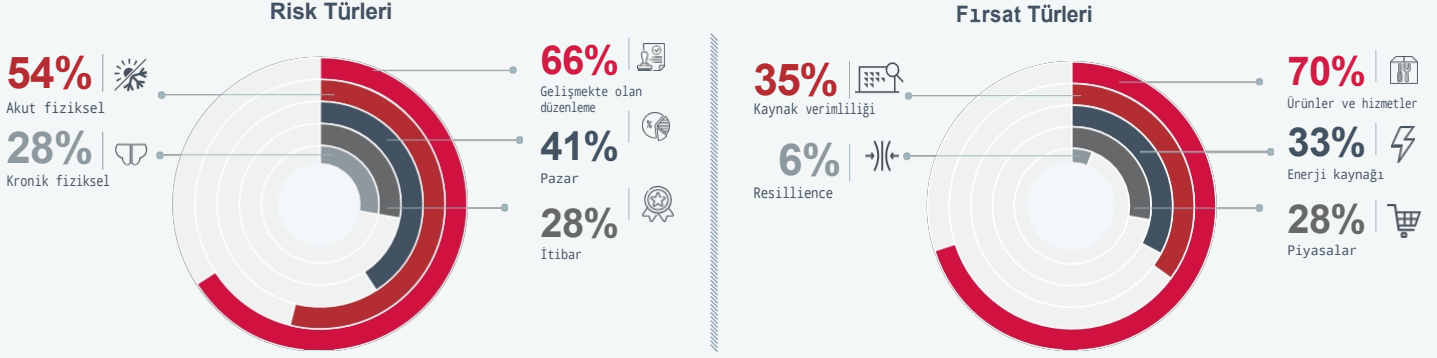
"Mavi olarak, iklimle ilgili konularda artan farkındalığa, müşterilerimize iklim değişikliğine karşı duyarlı olduğumuzu göstererek cevap vermeliyiz. çevresel etkimizi azaltmaya kararlıyız. Müşterilerimizin daha düşük etkili, daha sürdürülebilir hazır giyim ürünlerine olan ilgisi giderek artmaktadır. Bu artan ilgi, daha düşük etkili hazır giyim ürünlerimize olan talebi de artırabilir. Bu fırsatı değerlendirmek üzere, daha verimli üretim süreçleriyle daha az su ve daha az enerji kullanılarak üretilen ve daha düşük etkili malzemelerden yapılan ürünleri içeren en sürdürülebilir koleksiyonumuz "All Blue "yu piyasaya sürdük."

İşletme üzerinde önemli bir finansal veya stratejik etki yaratma potansiyeline sahip en sık bildirilen **risk türü, yeni çıkan düzenlemelerle** ilgilidir (%66). Bu durum, karbon piyasaları, karbon vergisi ve iklim hukukuna ilişkin son ulusal ve uluslararası gelişmelerden kaynaklanmaktadır. Aşırı hava koşulları ve sıcaklık değişiklikleri gibi akut fiziksel riskler, Türkiye'deki işletmeler üzerinde potansiyel finansal veya stratejik etkisi olan ve en sık bildirilen ikinci risk türüdür ve bildirilen risklerin %54'ünü oluşturmaktadır. Bu risklerin ülkedeki neredeyse tüm sektörleri etkilediği bilinmektedir.

Fırsatlar açısından, **ürün ve hizmetler** en çok önem verilen alanlar olarak belirlenmiştir.

Rapor edilen **fırsat türlerinin** %70'i bu kategoriye girmektedir. Kaynak verimliliği (%35) ve alternatif enerji kaynakları (%33) da işletmelerin tasarruf edebileceği ve değer yaratabileceği alanlar olarak sıklıkla belirtilmektedir.

En sık bildirilen risk ve fırsat türleri

Hükümetler ve düzenleyiciler iklim değişikliğini ele almaya ve düşük **karbonlu** ekonomiye geçişi teşvik etmeye çalıştıkça, **karbon fiyatlandırma mekanizmaları** küresel olarak giderek yaygınlaşmaktadır. Karbon fiyatlandırma mekanizmalarının, Türkiye'deki işletmeler üzerinde önemli bir finansal veya stratejik etki yaratma potansiyeline sahip en yaygın rapor edilen risk faktörü olması şaşırtıcı değildir (58%).

Düşük maliyetli tesislerin geliştirilmesi ve/veya genişletilmesi

emisyonsuz mal ve hizmetler (%34) iklimle ilgili en sık bildirilen **fırsat faktörüdür**. Tüketici tercihlerinin (%30) sürdürülebilir ürün ve hizmetlere doğru kayması, işletmelerin yararlanabileceği bir başka fırsat faktörüdür. Tüketiciler, satın alma kararlarının iklim üzerindeki etkisinin giderek daha fazla varmaktadır.

ve daha düşük çevresel etkiye sahip ürün ve hizmetler arıyorlar. Etki.

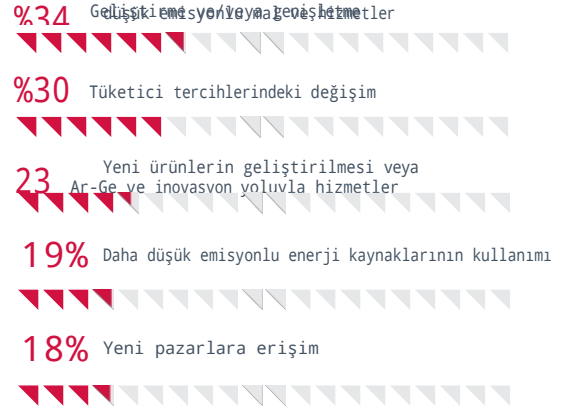
En sık bildirilen risk ve fırsat etmenleri

Risk faktörleri

Fırsatlar itici güçler

2022'de şirketlerin %59'u risklerin potansiyel mali etkileri için en az bir rakam verirken, %77'si fırsatların mali etkileri için rakam vermiştir. **Risklerin** başlıca **potansiyel finansal etkileri** çoğunlukla sera gazı emisyonlarıyla bağlantılı olan artan dolaylı (%49) ve doğrudan (%47) maliyetlerle ilgiliydi fiyatlandırma. Öte yandan, **fırsatların** en çok tanımlanan **potansiyel mali etkileri**, ürün ve hizmetlere yönelik talep artışından kaynaklanan gelir artışı olmuştur (%61).

59%

en az bir
Risklerin potansiyel finansal etkilerine ilişkin rakam

Belirlenen risk ve fırsatların başlıca potansiyel finansal etkileri

Risklerin finansal etkileri

49% Artan dolaylı (işletme) maliyetler

47% Artan doğrudan maliyetler

34% Ürün ve hizmetlere yönelik azalan talep nedeniyle azalan gelirler

27% Azalan üretim kapasitesi nedeniyle azalan gelirler

19% Artan sermaye harcamaları

Fırsatların finansal etkileri

61% Aşağıdakilerden kaynaklanan artan gelirler ürün ve hizmetlere yönelik artan talep

37% Azaltılmış dolaylı (işletme) maliyetler

30% Yeni ve gelişmekte olan pazarlara erişim sayesinde artan gelirler

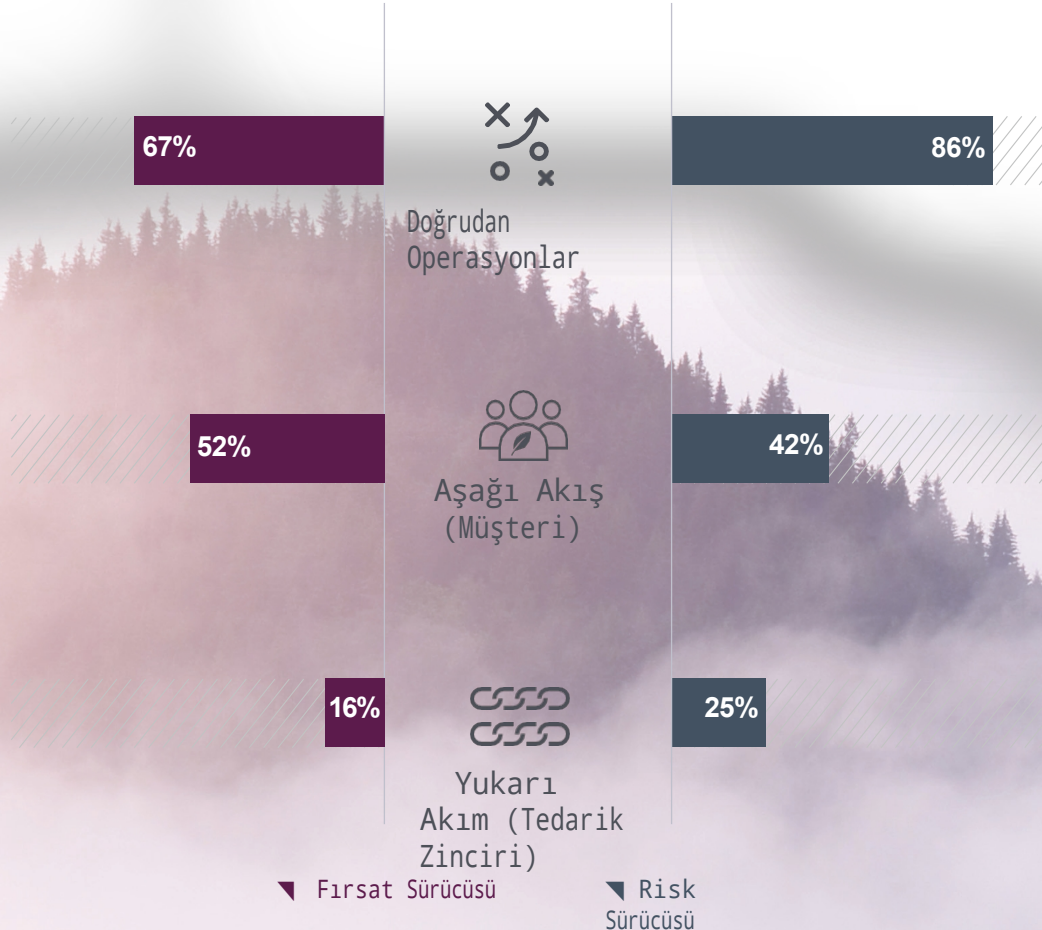
22% Azaltılmış doğrudan maliyetler

14% Sermayeye erişimin artması

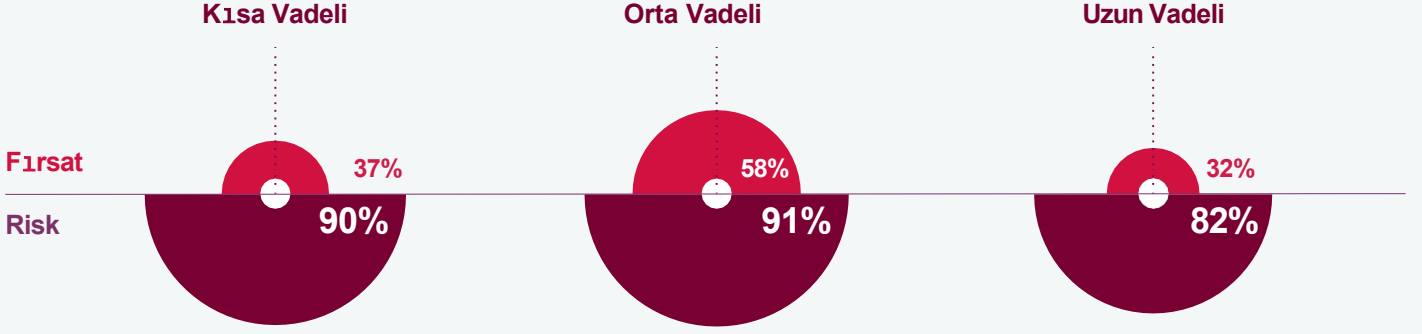
Risk değerlendirmesinin sıklığı ve zaman ufku, kapsamlı bir risk yönetimi stratejisinin kritik bileşenleridir. İşletmeler, risk ve fırsatları düzenli olarak gözden geçirip değerlendirerek Potansiyel tehditleri belirlemek ve bunları hafifletmek için proaktif önlemler almak, ayrıca piyasada ortaya çıkan eğilimlerden ve değişikliklerden yararlanma fırsatlarını belirlemek. İçinde

Doğrudan faaliyetlerde, belirlenen risk ve fırsatlar çoğunlukla orta vadede ortaya çıkmaktadır (%91 ve %58). Bu durum, işletmelerin risk ve fırsatları değerlendirirken nispeten uzun vadeli bir bakış açısına sahip olmaları gerektiğini göstermektedir. **Değer zincirinde,** risk faktörü ve fırsat çoğunlukla doğrudan operasyonlarda ortaya çıkmaktadır (sırasıyla %86 ve %67).

Değer zincirinde risk faktörü ve fırsat nerede ortaya çıkıyor?

Doğrudan faaliyetlerde belirlenen risk ve fırsatların zaman ufku

42%

hem mutlak hem de
ve yoğunluk azaltma
hedefleri

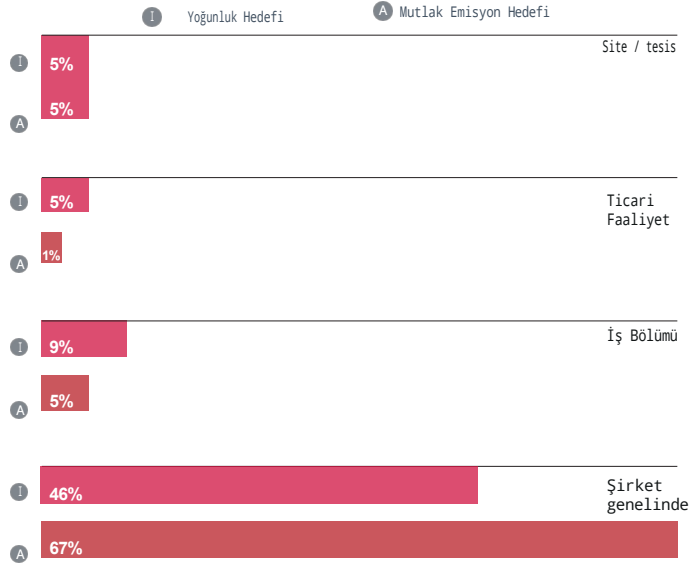
Hedefler ve Performans

Emisyon azaltma hedeflerinin belirlenmesi, iklim değişikliği konusunda eylem için net bir yön oluşturur. Hükümetlerin ve işletmelerin emisyonları azaltmaya odaklanmalarına yardımcı olur aciliyet ve amaç duygusu sağlayan belirli bir seviyeye yükseltmek.

Türkiye'de şirketlerin önemli bir kısmı (%90) **emisyon raporuna sahiptir**.

Raporlama yılında aktif olan **azaltma hedeflerinin** çoğunluğu mutlak hedefler belirlemiştir (%72). 42'si **ise hem mutlak hem de yoğunluk hedefleri** belirlemiştir. **azaltım hedefleri** belirlemiş ve bu yıl ilk defa üç finansal hizmet şirketi **bir portföy hedefleri** belirtmiştir. Türkiye'deki şirketler tarafından belirlenen mutlak ve yoğunluk hedeflerinin çoğu **şirket çapındadır**.

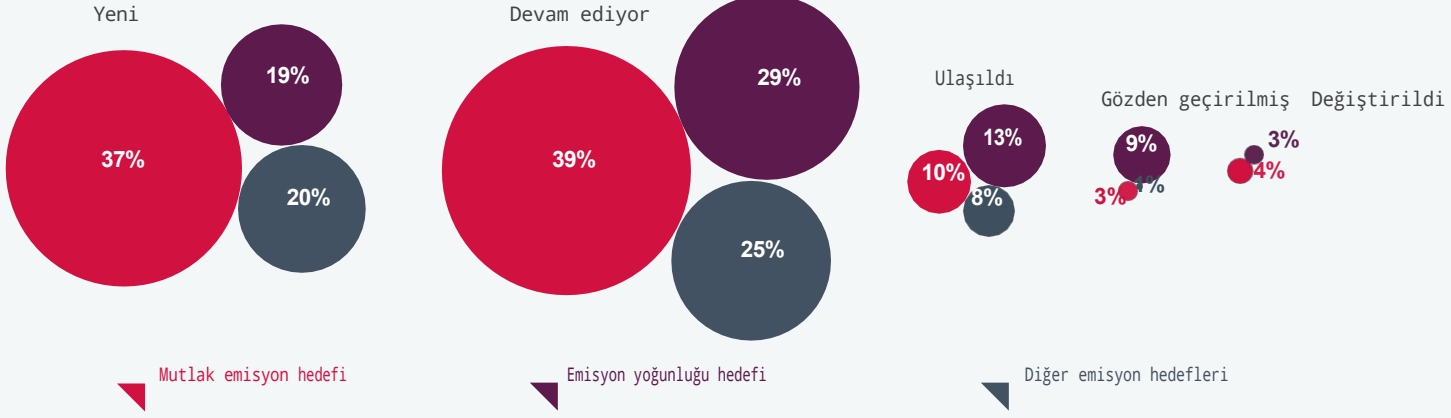
Emisyon hedefi kapsamı

Türkiye'de hedefler **zaman ufku** açısından iddialı hale geliyor. Giderek artan sayıda şirket, Paris Anlaşması'nın hedeflerine ulaşmak ve küresel ısınmayı 1,5°C ile sınırlamak için çok önemli olan 2030'un ötesinde uzun vadeli hedefler taahhüt ediyor. Sadece iki yıl içinde 2030'un ötesinde mutlak emisyon azaltımı taahhüdünde bulunan şirketlerin oranı %15'ten %58'e, yoğunluk hedefleri ise %4'ten %32'ye yükselmiştir. Bu, daha fazla şirketin iklim değişikliğini ele almak için harekete geçme ihtiyacının aciliyetini kabul ettiğini ve bunu yapmak için iddialı hedefler belirlemeye istekli olduğunu göstermektedir.

Üretimdeki veya büyüklükteki değişiklikler ne olursa olsun şirketlerin emisyon azaltımlarını yönlendirmek için çok önemli olan mutlak hedeflere odaklanıldığında, Türkiye'deki şirketlerin %39'u **devam etmekte** olan mutlak hedefler hakkında ayrıntılı rapor vermektedir (toplam 53 hedef). Şirketlerin %13'ü raporlama yılında hedeflerini %100 tamamlayarak mevcut yoğunluk hedeflerine **ulaştıklarını** bildirmiştir, ancak bildirilen hedeflerin çoğunluğu halen devam etmektedir (%29). Toplamda yeni mutlak ve yeni yoğunluk hedeflerinin sayısı sırasıyla 47 ve 18'dir.

Emisyon hedeflerine göre kaydedilen ilerleme

41% yenilenebilir enerji hedefi

"Tofaş olarak düşük karbonlu ekonomiye geçiş ve iklim değişikliği ile mücadele kapsamında attığımız adımlar üç ana odaklanıyor: Üretim faaliyetlerimizden kaynaklanan emisyonların azaltılması; Tedarik zincirimizin iklim değişikliği konusunda bilinçlendirilmesi ve ilgili emisyonların izlenmesi; araçlarda enerji verimliliği ve alternatif yakıtlar üzerine çalışmalar. Ar-Ge faaliyetlerimizin %21'i emisyonların azaltılmasıyla ilgilidir ve 2030 yılına kadar şunları hedefliyoruz üretimden kaynaklanan sera gazı emisyonlarımızı 2019 yılına kıyasla %50 oranında azaltacağız."

Küresel şirketler, hedeflerine ulaşmak için giderek daha fazla temiz enerjiye yönelmekte, emisyonları azaltırken aynı zamanda enerji verimliliklerini artırmakta ve enerji kullanımlarını azaltmaktadır. 2022 yılında Türkiye'deki şirketlerin %44'ünün **düşük karbonlu enerji tüketimini** veya üretimini artırmaya yönelik hedefler belirlemiş olması, bu konuda artan bir farkındalık olduğunu göstermektedir. daha sürdürülebilir enerji kaynaklarına geçişin önemini vurgulamıştır.

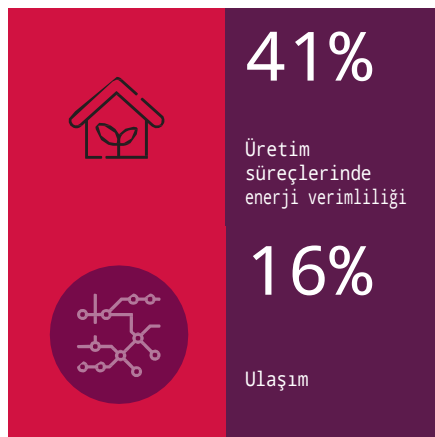
Türkiye'de daha fazla işletme, işletme maliyetlerini düşürme potansiyeli de dahil olmak üzere yenilenebilir enerjinin faydalarının farkına varıyor, enerji güvenliğini artırmak ve iklim risklerini azaltmak. 2022'de şirketlerin %41'inin **yenilenebilir enerji hedefi** var. Şirketlerin %38'i yenilenebilir enerji tüketim hedefi belirlerken, %14'ünün yenilenebilir enerji üretim hedefi bulunmaktadır. Bu rakamlar 2020'ye kıyasla iki katına çıkmıştır (Sırasıyla %19, %9 idi).

Türkiye'de şirketlerin %63'ü mevcut mal ve/veya hizmetlerinden bazılarını sınıflandırmaktadır **düşük karbonlu ürünler** olarak. Çeşitlilik

Türkiye'deki şirketler tarafından sunulan düşük karbonlu ürün ve hizmetler arasında enerji (%10), yol altyapısı (%8), bina inşaatı veya tadilatı (%5) yer almaktadır, vb. çok çeşitli sektörlerde düşük karbonlu inovasyon potansiyelini vurgulamaktadır. Bu sadece yatırımcılar için değil, aynı zamanda işletmeler için de fırsatlar sunmaktadır. tekliflerini genişletmek ve sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunmak.

Türkiye'deki şirketler emisyonlarını azaltma konusunda proaktif bir yaklaşım benimsemektedir. Türkiye'deki şirketlerin %95'inin raporlama yılında aktif **emisyon azaltma girişimleri** bildirdiğini görmek cesaret vericidir. Bu girişimlerin önemli bir yüzdesi (%44) aşağıdaki konularla ilgilidir binalarda enerji verimliliğine odaklanmaktadır. Bu durum şaşırtıcı değildir çünkü binalar Enerji tüketimi ve emisyonların başlıca kaynağı olan enerji verimliliğinin iyileştirilmesi, işletmeler için önemli maliyet tasarrufları sağlayabilir. Üretim süreçlerinde enerji verimliliği (%41) şirketlerin emisyon azaltma çabalarına odaklandıkları bir diğer alandır.

En yaygın olarak raporlama yılında uygulanan raporlanmış girişimler/ faaliyet türü

66%

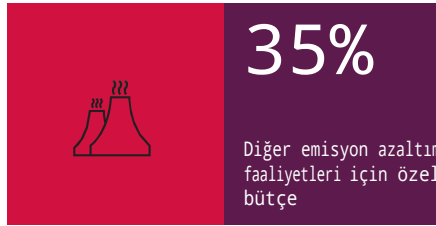
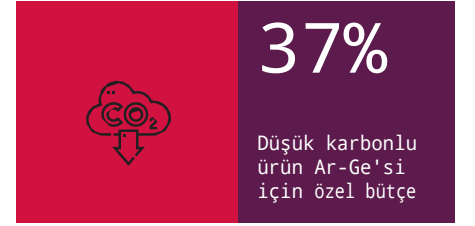
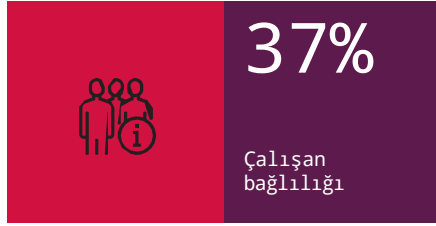
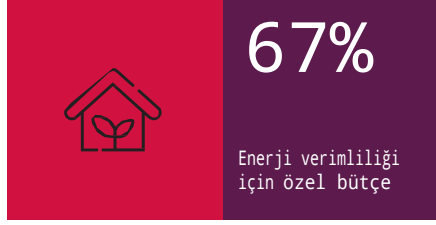
aktif emisyonla sahip azaltma girişimleri 10 yıl içinde geri ödeme yapacak

Şirketlerin çoğu (%66) aktif emisyon azaltma girişimlerinin 10 yıl içinde geri ödeme yapacağına inanmaktadır. Şirketlerin neredeyse yarısının (%46) geri ödeme süresinin bir yıldan az olacağına inandığını görmek cesaret verici olsa da, şirketler için önemlidir. emisyon azaltma çabaları için gerçekçi beklentiler ve zaman çizelgeleri belirlemelidir. Bazı durumlarda, kayda değer emisyon azaltımları elde etmek için daha uzun geri ödeme süreleri gerekli olabilir.

geleceğe yönelik sürdürülebilir yatırımlar.

Türkiye'deki şirketlerin önemli bir kısmının (%67) bu amaçla **özel bir bütçe** ayırarak enerji verimliliği faaliyetlerine yönelik adımlar attığı görülmektedir. Mevzuat gerekliliklerine uyum (%41) ve çalışanların katılımı (%37) da şirketlerin bu alanlara yatırım yapmak için kullandıkları önemli yöntemlerdir.

Emisyon azaltma faaliyetlerine yatırımı teşvik etmek için en yaygın olarak bildirilen yöntemler

Şirketler

29

bilim temelli hedefler

Bilim Temelli Hedefler

Bilime Dayalı Hedefler girişimi (SBTi), işletmelerin aşağıdakileri yapmasını sağlayan küresel bir kuruluşur en son iklim bilimi doğrultusunda iddialı emisyon azaltma hedefleri belirlemiştir. Bu dünya genelinde şirketlerin ve finans kuruluşlarının 2030'dan önce emisyonlarını yarıya indirmelerini ve 2050'den önce net sıfır emisyonla ulaşmalarını hızlandırmaya odaklanmıştır. CDP, SBTi'nin kurucu ortağı olarak şirketlerin hedeflerini bilime dayalı olarak belirlemelerini desteklemektedir. Yatırımcılar da şirketleri bilime dayalı hedefler belirlemeye çağırıyor portföylerini karbonsuzlaştırmayı ve iklimle ilgili riskleri azaltmayı hedeflemektedir.

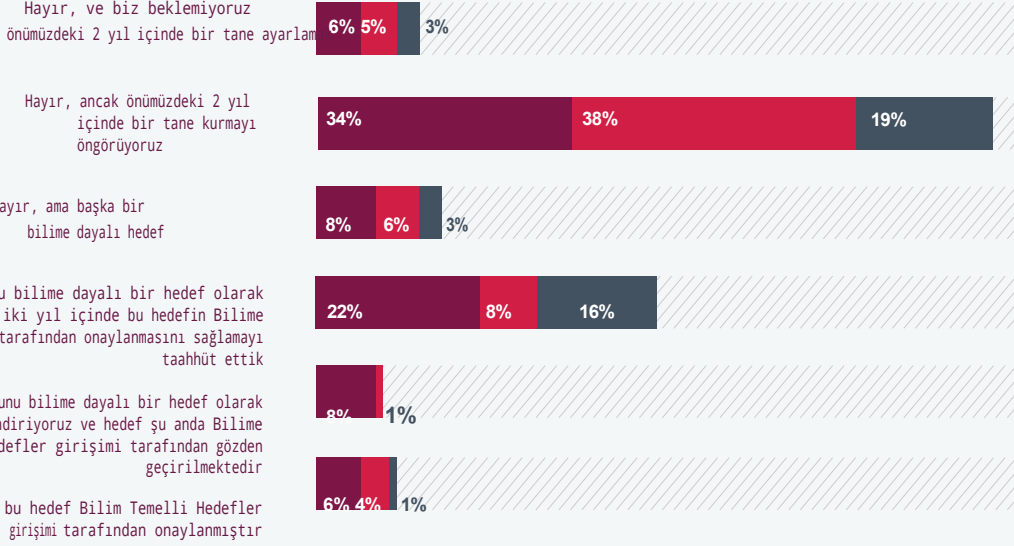
SBTi'nin son ilerleme raporuna göre, onaylanmış bilimsel temelli hedeflerle sera gazı emisyonlarını ekonominin genelinden

daha hızlı ve daha iddialı bir şekilde azaltmaktadır.

2022 yılında Türkiye'de 29 şirketin **bilimsel temelli hedefleri** bulunmaktadır. Bunlardan 8 şirket hedeflerini SBTi'ye sunmuş ve onay almıştır. Buna karşılık, 2020'de yalnızca bir şirketin

onaylanmış bir hedefi vardı. Bu durum, Türkiye'deki şirketlerin hedeflerinde önemli bir artış olduğunu göstermektedir. Türkiye'de emisyon azaltım hedeflerini Paris hedefleriyle uyumlu hale getirmek için harekete geçen şirket sayısı **Anlaştık**.

Şirketlerin Bilim Temelli Hedef durumu

MUTLAK EMİSYON HEDEFİ

EMİSYON YOĞUNLUĞU HEDEFİ

NET-SIFIR HEDEFİ

22

1,5°C hizalanmış bilim temelli mutlak emisyon hedefleri

2022 yılında, 26 şirket mutlak hedeflerinin bilim temelli olduğunu bildirmiş ve bunlardan 22'si 1,5°C ile uyumlu bilim temelli mutlak emisyon hedefleri belirlemiştir. Ayrıca, 8 şirket 1,5°C uyumlu emisyon hedefleri belirlemiştir.

bilime dayalı yoğunluk hedefleri, yani sadece mutlak emisyonlarını azaltmakla kalmayıp aynı zamanda daha iddialı olan 1,5°C hedefi doğrultusunda emisyon yoğunluklarını da iyileştirmektedirler.

Mutlak ve yoğun bilimsel temelli hedeflerin hedef tutkusu

I SBT hedefi/ Yoğunluk

A SBT hedefi / Mutlak

2°C hizalanmış

2°C'nin altında hizalanmış

1,5°C hizalanmış

0%

4%

1%

8%

10%

28%

I

A

I

A

I

A

32

net sıfır hedefine sahip olmak

"Yapı Kredi, iklim değişikliği ile mücadele stratejisinin bir parçası olarak 2021 yılında SBTi'nin "Business Ambition for 1.5°C platformuna TÜRKİYE'ye katılan ilk kurum oldu. Böylece Banka, küresel ısınmanın 1,5°C ile sınırlandırılması için emisyon azaltım hedeflerini Paris Anlaşması hedefleri doğrultusunda belirleme taahhüdünde bulunmuştur. Bir şirket olarak Yapı Kredi'nin emisyonlarının büyük bir kısmı finans sektöründe Kapsam 3 Kategorisi olarak belirtilen yatırım faaliyetlerinden kaynaklanmaktadır. 15. Bu Banka, düşük karbonlu sektörlere yatırım yapmaya ve müşterileri için daha doğa dostu ürünler yaratmaya odaklanarak emisyonlarını azaltmayı hedeflemektedir."

Net-sıfır hedefine sahip olmak, bu şirketlerin sera gazı emisyonlarını mümkün olduğunca sıfıra yaklaştırmayı ve kalan emisyonları yeniden ağaçlandırma veya karbon yakalama teknolojileri gibi faaliyetlerle dengelemeyi taahhüt ettikleri anlamına gelmektedir. 2022 yılında Türkiye'de toplam 32 şirketin net sıfır hedefi bulunmaktadır ve bunlardan yalnızca biri SBTi tarafından onaylanmıştır. Bu, Türkiye'de hala bir Bu net sıfır hedeflerinin güvenilir ve uyumlu olmasını sağlamak için yapılması gereken çok iş var

en son iklim bilimi ile uyumludur. Bununla birlikte, 13 şirketin önümüzdeki iki yıl içinde SBTi'den onay almayı taahhüt ettiğini görmek cesaret vericidir. Buna ek olarak, 17 şirketin hedef yılda kalıcı karbon giderimi ile azaltılmamış emisyonları nötrale etmeyi planlaması olumludur. Bu, bu şirketlerin sadece emisyonlarını azaltmakla kalmayıp aynı zamanda karbonu atmosferden aktif olarak uzaklaştırmak için adımlar attıkları anlamına gelmektedir.

92%

raporlanan kapsam 1 & 2 emisyonları

Emisyon trendi ve enerji

Emisyon verilerinin raporlanması, sürdürülebilirlik hedeflerine yönelik ilerlemenin izlenmesinin ve iyileştirme alanlarının belirlenmesinin önemli bir parçasıdır. Dünya genelinde şirketlerin bu kadar yüksek bir yüzdesinin (%92)

tüm sektörler hem Kapsam 1 ve 2 emisyonlarını hem de Kapsam 3 emisyonlarını raporlamaktadır (%92) emisyonları. Bu, tüm değer zincirleri boyunca çevresel etkilerini anlama ve faaliyetlerinin bir sonucu olarak dolaylı olarak ortaya çıkan emisyonlar için sorumluluk alma konusundaki kararlılıklarını göstermektedir.

Bildirilen emisyonlar

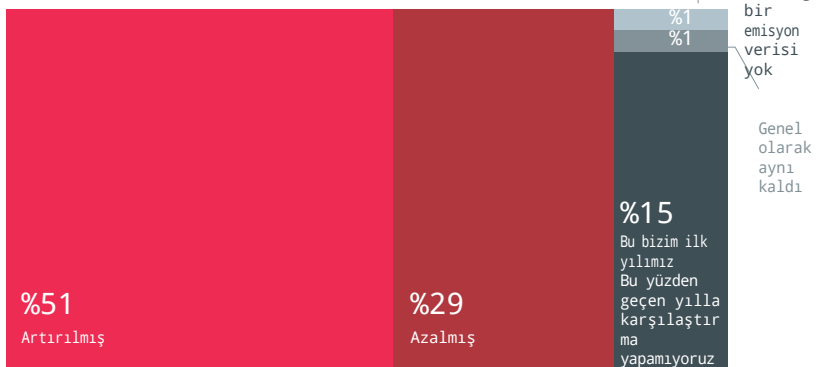
51%

mutlak bir geçtiğimiz yıl emisyonlarında artış

Son 5 yılda ilk kez, emisyonlarında bir önceki yıla göre mutlak bir artış (%51) bildiren şirketlerin sayısı geçen yıl azalma bildirenlerden (%29) çok daha yüksektir. **Artan emisyonlar**, iklim değişikliği konusunda ilerleme kaydedilmediğinin bir işareti değildir. Emisyon artışını rapor eden işletmeler arasında bu artış çoğunlukla üretimdeki genel artışla ilişkilendirilmiştir (%47). Bununla birlikte, toplam emisyonlarda bir önceki yıla göre artış görülmesi yine de endişe vericidir. Ayrıca, her ne kadar

Üretimdeki artış artışı açıklayabilir, ancak aynı zamanda işletmelerin çevre üzerindeki genel etkilerini azaltmak için sürdürülebilir üretim yöntemlerini benimsemeleri ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelmeleri gerektiğini de vurgulamaktadır. Azaltımların sağlandığı durumlarda, bunlar şirketlerin %54'ünde proaktif emisyon azaltma faaliyetlerinin uygulanması ve yenilenebilir enerji tüketimindeki değişim (%25) ile desteklenmiştir.

Raporlama yılına ait emisyonların (Kapsam 1 ve 2 bir arada) bir önceki raporlama yılıyla karşılaştırılması

72%

Kapsam 3 emisyonları harici olarak güvence altına alınmıştır veya güvence altına alınma süreci devam etmektedir

Üçüncü taraf doğrulama ve güvencesi, açıklanan veri ve süreçlerin kalitesini garanti eder. Türkiye'deki şirketlerin %82'si Kapsam 1 ve 2 emisyonlarının harici olarak güvence altına alındığını veya güvencenin devam ettiğini belirtmiştir. Türkiye'de giderek artan sayıda şirket, Kapsam 1 ve 2 kıyasla ölçülmesi genellikle daha zor olsa da Kapsam 3 emisyon verilerinin doğruluğunu teyit etmenin öneminin farkındadır. Üçüncü taraf doğrulamasının 2020'de %41'den 2022'de %72'ye yükselmesi olumlu bir eğilimdir ve çevresel raporlama ve şeffaflık konusunda artan bir kararlılığa işaret etmektedir.

Enerji ile ilgili faaliyetler en önemli sera gazı emisyon kaynaklarını temsil etmektedir. Doğru emisyon muhasebesi, kapsamlı bir enerji hesabına bağlıdır. Yakıt tüketimi ve satın alınan veya satın alınan elektrik tüketimi, şirketlerin Türkiye'de üstlendikleri **enerjiyle ilgili faaliyetler arasında ilk iki sırada** yer almaktadır.

Şirketler yenilenebilir kaynaklardan elektrik kullanmayı tercih ederek çevre üzerinde olumlu bir etki yaratabilir ve düşük karbon ekonomisine geçişi hızlandırmaya yardımcı olabilir. Neredeyse tüm şirketler (%94), **yenilenebilir kaynaklardan (%54) elde edilen enerji tüketim toplamları** da dahil olmak üzere enerji tüketim toplamlarını sağlamaktadır. 90'ı ise şirket tarafından tüketilen yakıt türüne göre **yakıt tüketimi toplamlarını** sağlamaktadır.

"Coca Cola İçecek olarak 2030 yılına kadar operasyonlarımızda önemli miktarda yenilenebilir enerji kullanma planımız var. Üretmeyi planlıyoruz. Kendi tüketimimizin yaklaşık %20'sini yenilenebilir kaynaklardan sağlıyoruz. Kendi elektriğimizi yenilenebilir kaynaklardan üretmek operasyonel giderlerimizi ve sera gazı emisyonlarımızı azaltacaktır. 2030 yılına kadar üretim faaliyetlerimizi %100 yenilenebilir elektrikle yürütmeyi ve karbon-nötr hale getirmeyi hedefliyoruz. Bu nedenle, elektriğimizi yenilenebilir kaynaklardan üretmenin yanı sıra, faaliyet piyasalarındaki uygunluğa bağlı olarak güç satın alma anlaşmaları veya enerji öznitelik sertifikaları yoluyla yenilenebilir elektrik satın almayı düşünebiliriz."

2022 yılında, şirketlerin %24'ü elektrik, ısı, buhar ve/veya soğutma miktarlarının piyasa temelli Kapsam 2 rakamında sıfır emisyon faktörü veya sıfıra yakın emisyon faktörü. Toplam 16 şirket YEK-G¹ ve 15 şirket, yenilenebilir enerji tedarik ederken I-REC⁽²⁾'yi bir **izleme aracı** olarak kullanmıştır.

1. YEK-G, tüketicilerin yenilenebilir kaynaklardan üretilen elektrik enerjisini temin etmelerini sağlayan ulusal bir yenilenebilir enerji kaynak garanti sistemidir.
2. Uluslararası Yenilenebilir Enerji Sertifikası (I-REC), elektriğin yenilenebilir kaynaklı belgelendirmek için uluslararası alanda kullanılan bir standarttır. I-REC, Türkiye dahil 45'ten fazla ülkede kullanılmaktadır.

▼ Türkiye'de kullanılan yenilenebilir enerji izleme araçları

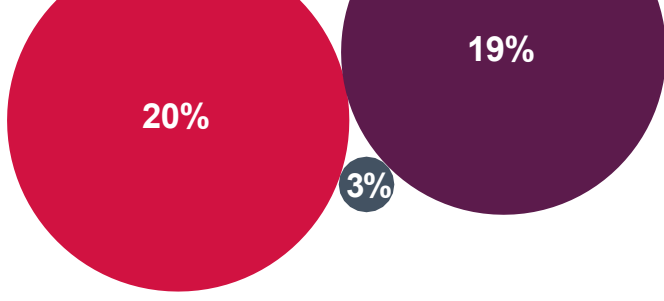
54%

sağlanan enerji MWh cinsinden yenilenebilir kaynaklardan tüketim toplamları

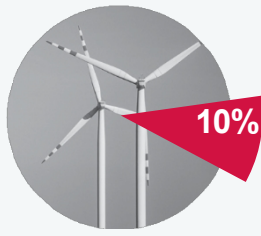
▼ YEK-G

▼ I-REC

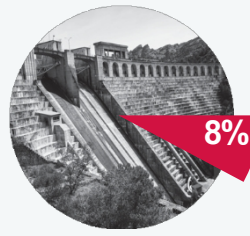
▼ Sözleşme

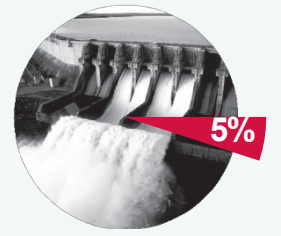
Düşük karbon teknoloji türleri

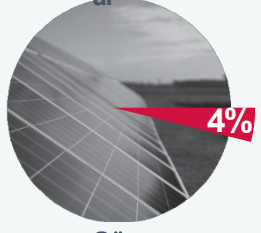
Rüzgar

Hidroelektrik

Büyük Hidroelektrik

Güneş Enerjisi

Yenilenebilir Enerji Karması

Jeotermal

51%

dahili bir karbon fiyatı

Karbon Fiyatlandırması

Türkiye'de, ankete katılan şirketlerin %54'ü önümüzdeki üç yıl içinde bir **karbon fiyatlandırma sistemi** (yani ETS, Cap & Trade veya Karbon Vergisi) tarafından düzenlenmeyi beklerken, şirketlerin %4'ü halihazırda AB ETS'ye tabidir.

İç Karbon Fiyatı (ICP), karbonla ilgili risk ve fırsatları değerlendirmek ve yönetmek için güçlü bir yaklaşım olarak ortaya çıkmıştır

Düşük karbon ekonomisine geçişten kaynaklanabilecek riskler. TCFD'nin strateji ve risk yönetimi süreci doğrultusunda iklimle ilgili risk ve fırsatları değerlendirmek için önemli bir ölçüttür. Şirketler bir ICP sistemi uygulayarak karbon emisyonlarının mali etkilerini daha iyi anlayabilir ve bunları azaltmaya yönelik şirket içi çabaları teşvik edebilir.

Bu, karbon emisyonlarına maliyet getirebilecek gelecekteki düzenlemelere veya potansiyel karbon vergilerine daha iyi hazırlanmalarına yardımcı olabilir ve aynı zamanda hissedarlarına ve müşterilerine sürdürülebilirlik ve çevresel sorumluluk konusundaki kararlılıklarını gösterebilir.

2022'de, şirketlerin %51'i halihazırda bir **dahili karbon fiyatlandırma sistemi** kullanmaktadır ve bu da emisyon ticareti programları veya karbon vergileri tarafından gelecekte dayatılacak maliyetlere hazır olmalarını sağlarken, %30'u da önümüzdeki iki yıl içinde bunu yapmayı beklemektedir. Halihazırda ICP kullanan veya önümüzdeki iki yıl içinde kullanmayı planlayan toplam şirket sayısı 64'tür ve bu sayı 2021'e kıyasla %42'lik bir artış anlamına gelmektedir. Bu büyüme büyük ölçüde yönetmeliklerdeki paralel gelişmeden kaynaklanmaktadır

Karbonu doğrudan veya dolaylı olarak fiyatlandıran ve şirketlerin iklimle ilgili risklerini yeterince yönetmeleri için hissedarların ve müşterilerin artan baskısı.

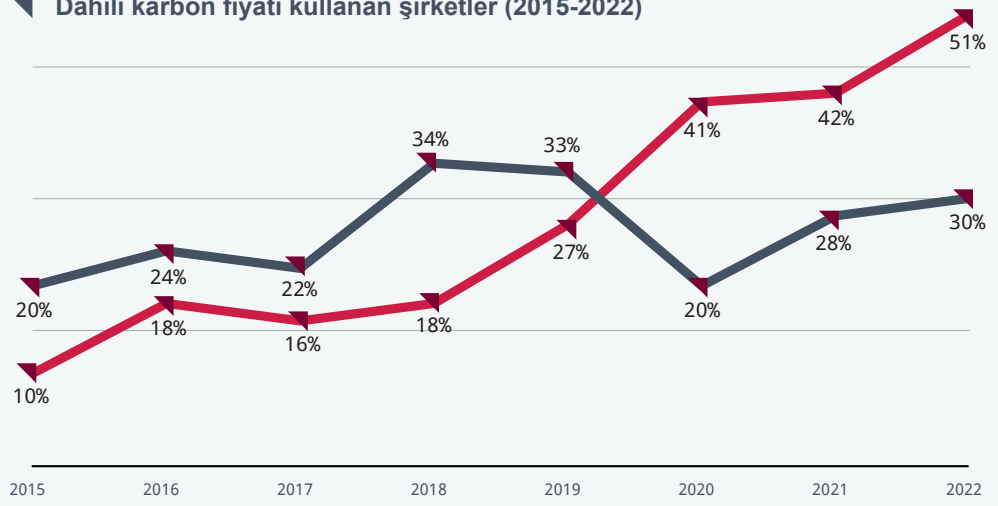
64

toplam sayı ICP'yi kullanan önümüzdeki iki yıl içinde planlayan şirketler halihazırda veya iki yıl kullanmayı planlayan şirketler

Dahili Karbon Fiyat Türleri

- ▼ **Gölge Fiyatlandırma:** Bu, bir ton CO2e salınımının maliyetinin tahmin edilmesini ve bu maliyetin şirketin finansal karar alma sürecinde hesaba katılmasını içerir. Öngörülen karbon emisyonları için varsayımsal bir maliyet sağlar.
- ▼ **Dahili Ticaret:** Bu, bir şirket içindeki iş birimlerinin kendilerine tahsis edilen karbon kredilerini ilgili emisyonlara göre takas etmelerine olanak tanır. Şirket içinde karbon kredileri için bir pazar oluşturarak, daha düşük emisyonla sahip birimlerin daha yüksek emisyonla sahip olanlara kredi satmak.
- ▼ **Dahili Ücret:** Bu, şirketin saldıgı sera gazı miktarına bağlı olarak birim başına bir ücret alınmasını içerir. Bu ücret ücret, iş birimlerinin emisyonlarını azaltmaları için ekonomik bir teşvik sağlar ve emisyon azaltıcı projelere yatırım için fon oluşturulmasına yardımcı olur.
- ▼ **Örtük Fiyat:** Bu, iklimle ilgili hedeflere ulaşmak için gereken sermaye yatırımlarının ölçülmesine yardımcı olur. Yatırım kararlarında emisyon azaltıcı projelerin maliyetinin hesaba katılmasını içerir ve yatırımların şirketin iklim hedefleriyle uyumlu olmasını sağlar.
- ▼ **Ofsetler:** Bu, karbon emisyonlarını dengelemek için şirketin kendi faaliyetleri dışında karbon azaltıcı projelere yatırım yapma uygulamasını ifade eder. Bu projeler yenilenebilir enerji veya Ağaçlandırma projeleri ve bu projelerden elde edilen karbon kredileri, şirketin kendi emisyonlarını

▼ Dahili karbon fiyatı kullanan şirketler (2015-2022)

▼ ICP'yi 2 yıl içinde benimsemeyi planlıyor

Türkiye'de giderek daha fazla şirket ICP'yi benimsiyor ve düşük karbonlu yatırım fırsatlarından yararlanıyor karbon risklerini yönetirken. Ankete katılan şirketlerin %34'ü şirket içi karbon fiyatlandırma sistemini **şirket içi davranışları değiştirmenin** bir yolu olarak görürken, %33'ü bunu şu amaçlarla kullanmaktadır

▼ Evet

sera gazı yönetmeliklerinde gezinmek.

Öngörülen emisyonlara bir fiyat biçen gölge fiyatlandırmanın, 2022'de açıklanan şirketler tarafından en yaygın kullanılan ICP biçimi (%39) olmaya devam ettiği görülmektedir. Denkleştirmeler ikinci en yaygın kullanılan formdur (%13).

▼ Dahili bir karbon fiyatının uygulanmasına yönelik hedef

34% İç davranışları değiştirin

33% Sera gazı yönetmeliklerinde gezinme

30% Düşük karbonlu yatırımları teşvik edin

30% Düşük karbon fırsatlarını belirleme ve değerlendirme

27% Enerji verimliliğini artırın

23% Paydaş beklentileri

27%

daha fazlasıyla etkileşime girdi değer zincirindeki tedarikçilerin yarısı

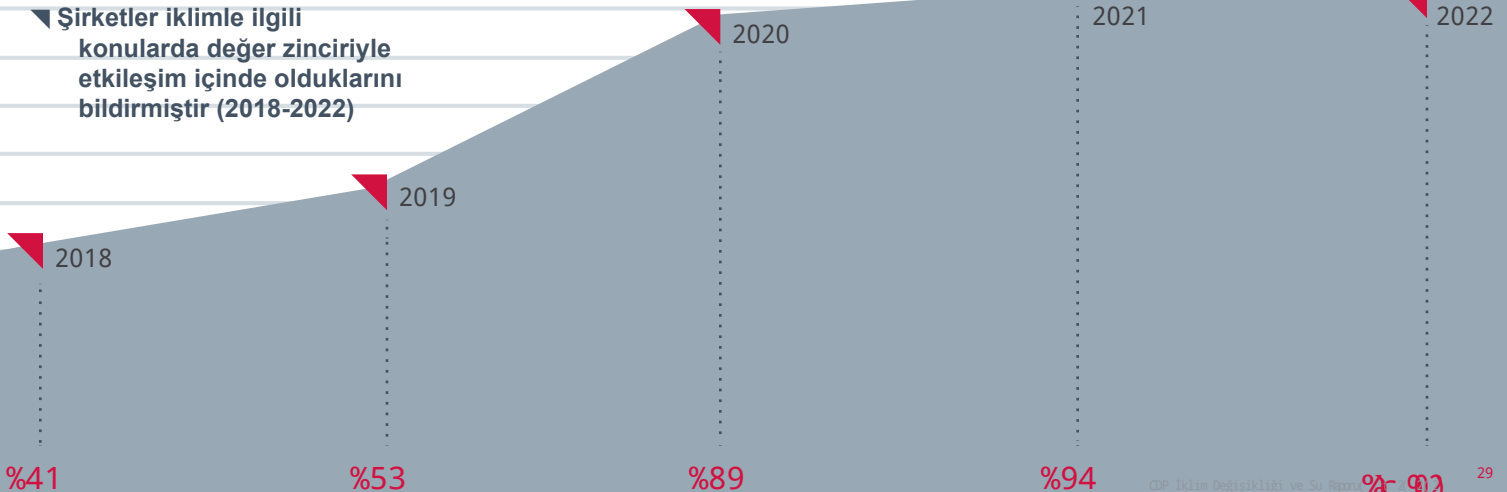
▼ Paydaşlarla etkileşim

Günümüz dünyasında işletmeler, daha büyük bir sistem içinde faaliyet gösterdiklerinin ve paydaşlarına ve çevreye karşı sorumlulukları olduğunun farkına varmalıdır. Paydaşları da dahil ederek tüm değer zincirinde, işletmeler emisyonları azaltma fırsatlarını belirleyebilir ve ortak hedeflere ulaşmak için işbirliği içinde çalışabilir. Ayrıca, değer zinciri ile işbirliği yapmak, emisyonların azaltılmasına yardımcı olabilir.

hem yukarı hem de aşağı yönlü emisyonları dikkate alarak ürünün yaşam döngüsü boyunca azaltma faaliyetleri.

Türkiye'deki şirketlerin önemli bir kısmı (%92) **değer zincirindeki kilit paydaşlarla** aşağıdaki konularda **işbirliği** yapmaktadır iklimle ilgili konular. Tedarikçiler (%80) ve müşteriler (%76) bu listenin başında yer almaktadır, ancak sadece %27'si tedarikçilerinin yarısından iletişim kurmaktadır.

▼ Şirketler iklimle ilgili konularda değer zinciriyle etkileşim içinde olduklarını bildirmişlerdir (2018-2022)

"Migros olarak, tedarikçilerimizi gıda atıkları ve iklimle ilgili etkileri konusunda bilinçlendirmek için bir katılım faaliyetimiz var ve bunu yaparken onları 2050 hedefimiz olan gıda atıklarını %50 azaltma hedefimize dahil etmeyi amaçladık. Eğitimin ardından tedarikçilerden öncelikle ve ardından operasyonları için bir gıda atığı azaltma hedefi belirlediler. Tedarikçilerimizden 23'ü şimdiden azaltma hedefleri belirledi Biz Bu çabalarında onlara yardımcı olmak için tedarikçilerimizle de iletişim halinde olmayı sürdürmeyi amaçlıyoruz."

53%

İçin mekanizmalar var tedarikçilerinin uyumluluğunun izlenmesi

Türkiye'de giderek artan sayıda şirket, tedarikçi sözleşmeleri ve satın alma süreçleri söz konusu olduğunda iklimle ilgili gereklilikleri ciddiye alıyor. Şirketler, kuruluşun satın alma sürecinin bir parçası olarak **tedarikçi sözleşmelerine** (%32) iklimle ilgili gereklilikleri ekleyerek, tedarikçilerinin tedarikçiler belirli çevre standartlarını karşılamaktadır.

2022 yılında şirketlerin %43'ü tedarikçilerinden iklimle ilgili yasal gerekliliklere uymalarını talep etmektedir. Türkiye'deki şirketlerin yarısından fazlası (%53) **tedarikçilerinin uyumluluğunu izleme mekanizmaları**. Bu durum, şirketlerin tedarik zincirlerinin çevresel etkilerini aktif bir şekilde takip ettiklerini ve genel karbon ayak izlerini azaltmak için adımlar attıklarını göstermektedir. Şirketlerin önemli bir yüzdesinin (%41) iklimle ilgili gerekliliklere uymayan tedarikçileri dışlamak yerine (%8) tedarikçilerle çalışmaya devam etmeyi tercih ettiğini belirtmek gerekir.

Raporlama yapan şirketlerin çoğu (%92) iklimle ilgili konularda kamu politikasını etkilemek için **faaliyetlerde** bulunmaktadır. Bazıları politika yapımcılarla doğrudan ilişki kurarken (%61), diğerleri bunu ticaret birlikleri ve araştırma kuruluşları aracılığıyla yapmaktadır (%68).

Türkiye'de şirketlerin yarısından fazlasının (%51), katılım faaliyetlerini Avrupa **Komisyonu**'nun hedefleri doğrultusunda yürüteceklerine **dair kamuya açık bir taahhüdü veya tutum beyanı** bulunmaktadır. Paris Anlaşması. Şirketlerin önemli bir kısmı (%52), Paris Anlaşması'nın **Politika** yapımcılarla **etkileşim** Paris Anlaşması'nın hedefleriyle uyumludur. Bu durum, Türkiye'deki şirketlerin hedeflere ulaşmak için politika yapımcılarla birlikte çalışmanın önemini farkında olduğunu göstermektedir.

Paris Anlaşması'nın. Emisyon ticareti planları, şirketlerin politika yapımcılarla etkileşim kurduğu en önemli . Ayrıca, şirketlerin %23'ü diğer kuruluşlara sağladıkları fonların Paris Anlaşması'nın hedefleriyle uyumlu olduğunu bildirmektedir.

2022'de şirketlerin %90'ı CDP yanıtı dışındaki yerlerde kuruluşun iklim değişikliğine tepkisi ve raporlama yılı için sera gazı emisyon performansı hakkında **bilgi yayınlamıştır**. 43'ü ise **gönüllü sürdürülebilirlik veya entegre rapor** yayınlamıştır. Şirketler, TCFD tavsiyelerine göre finansal raporlamalarının CDP yanıtlarıyla aynı düzeyde çevresel bilgi içermesinin beklendiğini bilmelidir.

Şirketlerin politika yapımcılarla doğrudan temas kurduğu konular

43%

gönüllü olarak yayımlandı sürdürülebilirlik veya entegre rapor

Yeni bir modül: Biyoçeşitlilik

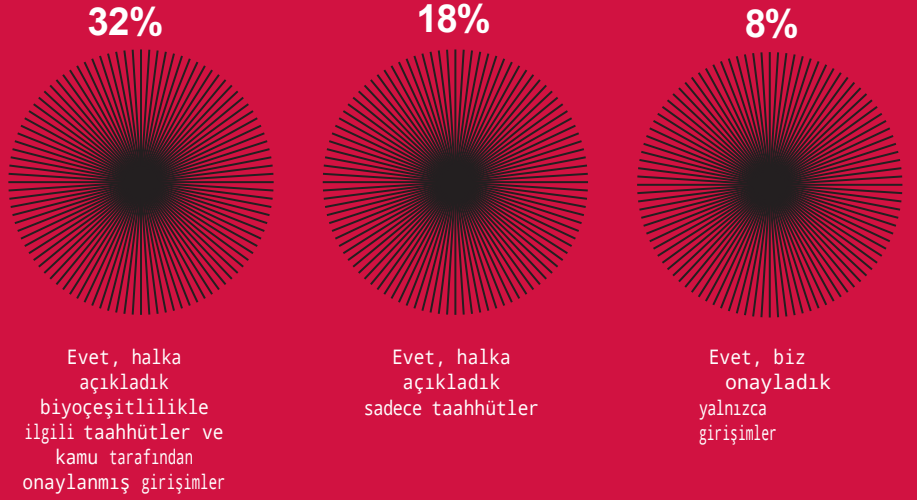
İklim ve doğa krizlerinin, ekosistemlerin korunması, muhafaza edilmesi ve restore edilmesi, daha sürdürülebilir tarım ve ormancılık uygulamalarının benimsenmesi ve döngüsel bir ekonominin sağlanması da dahil olmak üzere eş zamanlı olarak ele alınması gerekmektedir. 2021-2025 stratejisi doğrultusunda CDP, şirketlerin biyoçeşitliliği koruma ve ele alma yaklaşımlarına ilişkin soruların dahil edilmesiyle başlayarak anketlerinde yer alan çevresel konuları genişletmeye başlıyor. 2022'de ilk adım olarak, iklim değişikliği anketindeki yeni bir modüle yönetim, taahhütler, biyoçeşitlilik konularının izlenmesi ve raporlanması ile ilgili geniş sorular dahil edilmiştir. Bu sorular tüm sektörler ve coğrafyalar için önemlidir ve yanıtlar gelecekteki biyoçeşitlilik ölçümlerini bilgilendirecek ve biyoçeşitlilik kurumsal raporlamasının hem finansal kuruluşlar hem de politika yapıcılar için uygunluğunu ve yararlılığını sağlayacaktır. Yeni biyoçeşitlilik soruları, Uluslararası Doğa Koruma Birliği'nin (IUCN) Biyoçeşitlilik Üzerine Kurumsal Raporlama Kılavuzu ile uyumlu olarak geliştirilmiştir.

▼ Biyoçeşitlilik

Biyoçeşitlilik kaybı şirketleri ilgilendirmektedir çünkü operasyonları, tedarik zincirleri veya yatırımları yoluyla doğaya zarar vererek biyoçeşitliliği doğrudan etkilemektedirler. Bu nedenle, işletmeler ve finans sektörü, biyoçeşitliliği planlama ve yatırımlarında anaakımlaştırarak biyoçeşitlilik açısından olumlu bir iyileşme için devreye girmelidir.

Türkiye'de şirketlerin %71'inin biyoçeşitlilikle ilgili konularda yönetim **kurulu düzeyinde gözetim** (%57) veya üst yönetim düzeyinde sorumluluğu (%62) bulunmaktadır. Toplam 45 şirketin biyoçeşitlilikle ilgili **kamuya açık taahhütlerde bulunduğu girişimleri desteklediğini** ve bunların önemli bir kısmının her ikisini de taahhüt ettiğini görmek cesaret vericidir (%32).

▼ Biyoçeşitlilikle ilgili kamu taahhüdü veya girişimlerinin durumu

Değer zincirlerinin biyoçeşitlilik üzerindeki etkisinin değerlendirilmesi, sürdürülebilir iş uygulamalarına yönelik önemli bir adımdır. Şirketlerin %41'inin biyolojik çeşitliliğin Türkiye'de biyoçeşitlilik üzerindeki etkilerini değerlendirirken, bunların sadece %24'ü hem yukarı akış hem de aşağı akış değer zincirlerinde biyoçeşitlilik üzerindeki etkileri değerlendirmek.

41%
etkiyi değerlendirdi
değer zincirinin
biyoçeşitlilik üzerindeki
etkisi

Şirketlerin çoğunluğu (%57) raporlama döneminde biyoçeşitlilikle ilgili taahhütlerini iletirmek için bazı adımlar atmıştır. Ayrıca, şirketlerin %30'u faaliyetleri genelinde performanslarını izlemek için biyoçeşitlilik göstergelerini kullanmaktadır. Şirketlerin önemli bir kısmı (%62) biyoçeşitlilikle ilgili konulara verdikleri yanıtlarla ilgili bilgileri CDP yanıtı dışındaki yerlerde yayınlamıştır.

Genel olarak, biyoçeşitliliğin korunması için yapılması gereken daha çok iş olduğu ve şirketlerin bu çabada önemli bir rol oynadığı açıktır. Şirketlerin biyoçeşitlilikle ilgili konulara öncelik vermeye devam etmeleri ve aşağıdaki adımları atmaları önemli olacaktır. Gezegenin sağlığı üzerinde önemli bir etki yaratmak için bunları ele alacak somut eylemler.

ŞİRKET CEVAP ÖZETİ

SU GÜVENLİĞİ / 2022

İŞ STRATEJİSİ

Bu modülün amacı, bir şirketin hem kendi dayanıklılığı hem de herkes için su güvenliği açısından sürdürülebilir bir geleceği güvence altına almak için uzun vadeli iş modelini nasıl uyarladığına dair bilgi toplamaktır. Bu modül, şirketlerin su ile ilgili konuları uzun vadeli planlama/stratejilerine nasıl dahil edeceklerini düşümleri gerektiğini ve bu konuların finansal olarak da hesaba katılması gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu da su güvenliği anketinin ileriye dönük odağını güçlendirmektedir.

- ▼ Katılımcıların %92'si suyla ilgili konuları kuruluşun uzun vadeli stratejik iş planının herhangi bir yönüne entegre etmiştir
- ▼ Katılımcıların %78'i iş stratejilerini bilgilendirmek için iklimle ilgili senaryo analizlerini kullanmaktadır
- ▼ Katılımcıların %16'sı su için dahili bir fiyat kullanmaktadır

YÖNETİŞİM

Bu modül kuruluşun su güvenliğiyle ilgili yönetim yapısını ve mekanizmalarını ortaya koymaktadır. Veri kullanıcılarına kuruluşun yönetim kurulu düzeyinde ve yönetim kurulu düzeyinin altında suyla ilgili konulara yaklaşımını anlamalarını sağlar.

- ▼ %98'i kurum içinde suyla ilgili konularda yönetim kurulu düzeyinde bir gözetime sahiptir
- ▼ %92'si kamuya açık, belgelenmiş bir su politikasına sahiptir
- ▼ %78'i C-suite çalışanlarına/yönetim kurulu üyelerine suyla ilgili konuların yönetimi için teşvik sağlıyor

HEDEFLER

Hedefler modülü, su yönetimini ve güvenliğini iyileştirme taahhüdünü göstermek için şirketlerin suyla ilgili nicel hedefleri ve nitel amaçları hakkında bilgi toplar. Ayrıntılar yalnızca şirket için bir bütün olarak önemli olan ve bu nedenle kurumsal düzeyde izlenen hedefler ve amaçlar için talep edilmektedir.

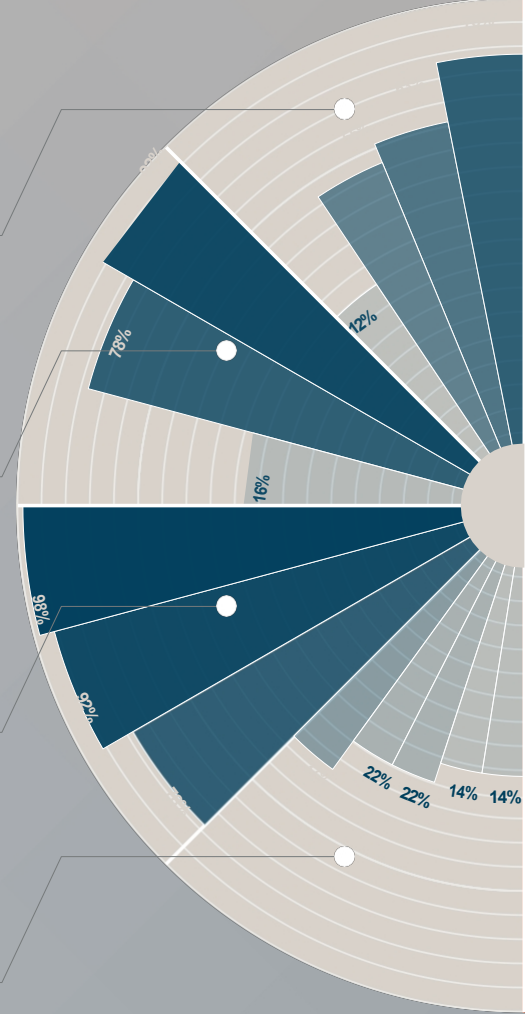
- ▼ %12'sinin havzaya özgü hedefleri ve amaçları vardır
- ▼ Katılımcıların %78'i kurumsal düzeyde hedef ve amaçları izlemektedir
- ▼ Katılımcıların %63'ü çevresel etkilerin azaldığını belirtmiştir Su ile ilgili hedeflerin arkasındaki temel motivasyon olarak
- ▼ Katılımcıların %55'i su hedeflerinin %50'sinden fazlasını gerçekleştirmiştir

HEDEFLER

İŞ STRATEJİSİ

YÖNETİŞİM

FIRSATLAR

FIRSATLAR

Su güvenliği anketinin yapısı, bir şirketin yatırımcılara, müşterilere ve diğer veri kullanıcılarına su yönetimi yolculuğu hakkında bilgi vermesine olanak tanır. Bu nedenle CDP şirketleri, işlerine önemli ölçüde fayda sağlayabilecek suyla ilgili operasyonel veya pazar fırsatlarını paylaşmaya davet etmektedir. Bu modül sayesinde veri kullanıcıları bir şirketin su kullanımının mevcut durumunu ve suyla ilgili fırsatların nasıl belirlendiğini anlar.

- ▼ Katılımcıların %94'ü, işletme üzerinde önemli bir finansal veya stratejik etki yaratma potansiyeline sahip suyla ilgili fırsatlar belirlemiştir ve bunların bir kısmı/hepsi gerçekleştirilmektedir.

Şu anda gerçekleştirilmekte olan, suyla ilgili en sık bildirilen birincil fırsatlar işletme üzerinde önemli bir finansal veya stratejik etkiye sahip olabilir:

- ▼ 37 Operasyonlarda su verimliliğinin artırılması
- ▼ 22 Maliyet tasarrufu
- ▼ 22% Yeni ürün/hizmet satışı
- ▼ 14% Artan marka değeri
- ▼ 14% Mevcut ürün/hizmetlerin satışında artış

MEVCUT DURUM VE SU MUHASEBESİ

Bu modül, CDP veri kullanıcılarının şirketin doğrudan faaliyetlerinin ve değer zincirinin belirli bir kalitedeki suya bağımlılığının bir resmini oluşturmasına ve değer zincirinde suya bağımlılığın en fazla nerede olduğunu görmesine olanak tanır. Sorular, şirketlerin ilgili su unsurlarının izlenmesi ve su çekimlerine ilişkin hacimsel veriler hakkında bilgi sağlayarak kurumsal hidrolojilerini ne kadar iyi anladıklarını göstermelerine olanak tanır.

- ▼ 90'ı kullanıma hazır yeterli miktarda iyi kalitede tatlı suyun "hayati" veya "önemli" olduğunu bildirmiştir doğrudan operasyonları için
- ▼ 92'si tüm operasyonlarda su ile ilgili tüm unsurları düzenli olarak ölçtü ve izledi
- ▼ 73'ü üçüncü taraf kaynaklardan çekilen toplam su miktarını bildirmiştir
- ▼ 71'i toplam su çekimlerinin yarısından fazlasının su sıkıntısı yaşanan bölgelerden kaynaklandığını bildirmiştir

DEĞER ZİNCİRİ KATILIMI

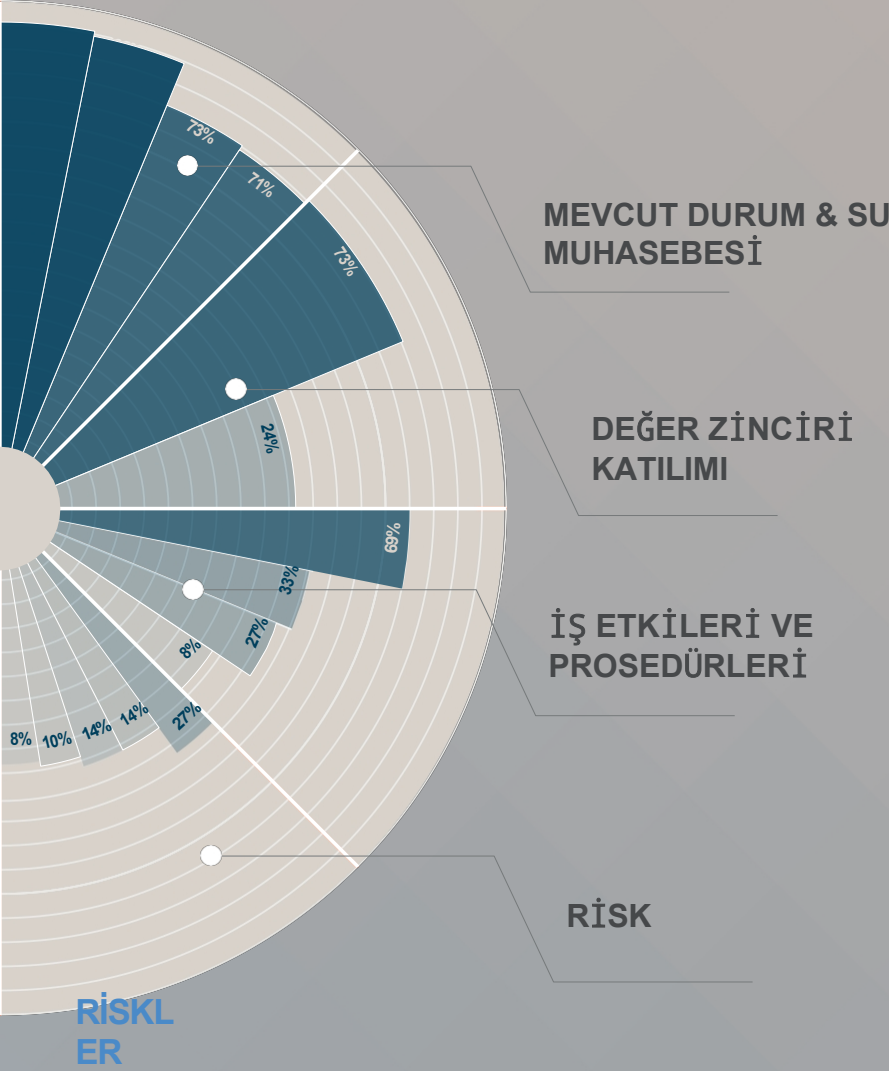
Mevcut durum modülü ayrıca değer zincirinde su ile ilgili katılım faaliyetlerini ve bunun gerekçesini sormaktadır. Su kaynaklarının oldukça kısıtlı olduğu bölgelerde, Kuruluşun su tüketim alışkanlıkları diğer paydaşlarla olan ilişkileri etkileyebilir ve suya erişim bu ilişkilere bağlı olabilir. Bağlılık bağımlılığı azaltmak için tedarik zincirinde ve suyla ilgili etkileri azaltmak için ürün tasarımında yenilik gibi fırsatları da belirleyebilir.

- ▼ 73'ü tedarikçileriyle ve %65'i müşterileriyle suyla ilgili konularda iletişim kuruyor
- ▼ Katılımcıların %24'ü tedarikçilerin yarısından fazlasından su kullanımı, riskleri ve/veya yönetim bilgileri hakkında raporlama talep etmektedir

İŞ ETKİLERİ VE PROSEDÜRLERİ

İş etkileri modülü, kuruluşlar üzerindeki suyla ilgili etkilere ve bunlara verilen yanıtlara odaklanmaktadır. Bir şirketin maruz kalabileceği su riskleri hakkında fikir edinilmesine yardımcı olur. Prosedürler modülü, kuruluşların sektörlerine özgü sorunları yönetmek ve doğal risk maruziyetini anlamak için uyguladıkları prosedürler hakkında bilgi talep etmektedir. Bu yönetim prosedürlerinin önemli olduğu düşünülmektedir su güvenliği için - bir şirketin kendi algısından veya şirketleri için ilgili herhangi bir net risk değerlendirmesinden bağımsız olarak.

- ▼ Katılımcıların %27'si suyla ilgili herhangi bir zararlı etki yaşamıştır
- ▼ Katılımcıların %69'u 6 yıla kadar veya daha uzun sürede gerçekleşecek suyla ilgili riskleri değerlendirdi
- ▼ 33'ünün hem doğrudan operasyonları hem de tedarik zincirini kapsayan suyla ilgili riskleri belirleme ve değerlendirme prosedürleri vardır
- ▼ Katılımcıların %8'i su baskınının şirketin su ile ilgili yaşadığı zararlı etkiler arasında en çok bildirilen etki faktörü olduğunu belirtmiştir

RİSKLER

Doğal su risklerinin sayısının, konumunun ve niteliğinin daha iyi anlaşılması, açıklama yapan şirketler ve CDP veri kullanıcıları için değerlidir. Bu modül, şirketlerin doğrudan faaliyetlerinde ve değer zincirlerinin diğer kısımlarında doğal su risklerine ne ölçüde maruz kaldıklarına dair net bir farkındalığa sahip olduklarını göstermelerini sağlar.

- ▼ Katılımcıların %61'i hem doğrudan operasyonlarda hem de değer zincirimizin geri kalanında, iş üzerinde önemli bir finansal veya stratejik etki yaratma potansiyeline sahip, suyla ilgili doğal riskler tespit etmiştir.

İşletme üzerinde önemli bir finansal veya stratejik etkiye sahip olma potansiyeline sahip doğrudan faaliyetlerde tespit edilen risklerin en yaygın olarak bildirilen birincil potansiyel etkileri:

- ▼ 27 Artan işletme maliyetleri
- ▼ 14% Üretim kapasitesinde azalma veya kesinti
- ▼ 14% Şirket varlıkları üzerindeki etki
- ▼ 10 Operasyonların kapatılması
- ▼ 8% Artan uyum maliyetleri

ŞİRKET CEVAPLARINA GENEL BAKIŞ

SU GÜVENLİĞİ/ 2022

52

ifşa etmek
toplam şirket
sayısı

2023, su ile ilgili zorlukların ele alınmasına yönelik küresel çabalar için çok önemli bir yıl iklim değişikliğinin etkileri. 2018'den 2028'e kadar sürecek olan **Su Eylemi On Yılı**, güvenli ve uygun fiyatlı içme suyuna erişim, sanitasyon ve hijyen hizmetleri ve su kaynaklarının sürdürülebilir yönetimi de dahil olmak üzere suyla ilgili Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine yönelik ilerlemeyi hızlandırmayı amaçlamaktadır. **Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri**

1977'den bu yana ilk kez Mart 2023'te düzenlenen **BM Su Konferansı**, yoksulluğun azaltılmasına katkıda bulunabilecek entegre ve sürdürülebilir su yönetimi yaklaşımlarına duyulan ihtiyacı vurgulayarak "Sürdürülebilir Kalkınma için Su" temasına odaklandı, ekonomik kalkınma ve çevresel sürdürülebilirlik.

2022 yılı dünyanın birçok bölgesinde ciddi kuraklıkların yaşandığı bir yıl olmuştur. Su ile ilgili tehlikeler insan yaşamı ve dünya ekonomisi üzerinde ciddi etkilere sahip olmaya devam etmektedir. Bu olaylar, iklim değişikliği konusunda acilen harekete geçilmesi ve su yönetimi uygulamalarının güçlendirilmesi ve su altyapısına yatırım yapılması da dâhil olmak üzere, iklim değişikliğinin etkilerine karşı dayanıklılık oluşturulması ihtiyacını keskin bir şekilde hatırlatmaktadır.

Özel sektör, kurumsal eylem ve yatırım yoluyla önemli bir rol oynayabilir su ile ilgili zorlukların ele alınmasında. Özel sektörün karşılaştırılabilir ve tutarlı su bilgilerini açıklaması, su ve iklim krizlerine dönüştürücü eylemler için kritik önem taşımaktadır. Kurumsal yönetişim, risk yönetimi gibi temel performans göstergelerini takip ederek **CDP Su Güvenliği anketi**, şirketlerin sorumlu su yönetimi konusundaki kararlılıklarını göstermelerine ve **aşağıdaki** konularda ölçülebilir veri ve içgörü sağlamalarına olanak tanır yatırımcılar, hissedarlar ve satın alma kuruluşları tarafından bilinçli kararlar vermek için kullanılmalıdır.

CDP Su Programı'nın Türkiye'deki sekizinci yılında, yatırımcı imzacılar adına şirketlerden su kaynaklarını yönetme ve idare etme çabaları hakkında veri sağlamalarını istedik. Bu şirketleri ekonomik durumlarına göre seçtik.

ve çevresel göstergeler. Dünya genelinde 3.909 şirket arasından **Türkiye'de yerleşik 52 şirket CDP Su Güvenliği Programı aracılığıyla açıklama yapmıştır**. Türkiye'de açıklama yapan şirket sayısı son yıllarda önemli ölçüde artmıştır. Türkiye'de CDP aracılığıyla **kurumsal su beyanında** son beş yılda %100'lük bir artışa tanık olduk ve sadece 2022 yılında %18'lik bir artış yaşandı. Ayrıca, Türkiye'de altı şirket Türkiye, etkileyici bir su yönetimi liderliği sergileyerek bu yıl prestijli **A Listesine** girmeyi başardı.

Bu bölümde, CDP Su Güvenliği anketine yanıt veren 49 (şirketlerin üçü Başka Bir Bakın) şirket açıklamasına ilişkin analizlerimizden elde edilen özet bulgular sunulmaktadır.

100%

kurumsal suda büyüme
Türkiye'de son beş yılda
CDP aracılığıyla açıklama

▼ Mevcut Durum ve Muhasebe

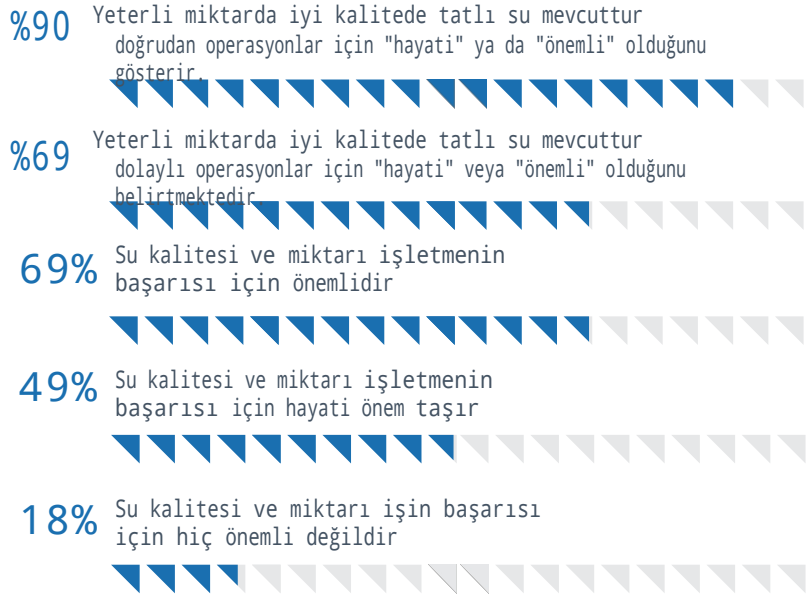
Su kullanımının, deşarjının ve tüketiminin ölçülmesi ve izlenmesi, sürdürülebilir su yönetiminin sağlanması ve artan su kitliği ve kirliliği endişelerinin giderilmesi için çok önemlidir. Şirketler su kullanımlarını ve bunun çevre üzerindeki etkisini anlayarak şunları tespit edebilir su yönetimi uygulamalarını geliştirebilecekleri, su tüketimini azaltabilecekleri ve suyla ilgili risklerini en aza indirebilecekleri alanlar. CDP'nin Su Güvenliği Programı, veri kullanıcılarına bir şirketin operasyonları ve tedarik zincirleri boyunca su kullanımına ilişkin kapsamlı bir görünüm sağlar. Bu şirketlerin su bağımlılıklarını belirlemelerine, karşı karşıya oldukları su risklerini anlamalarına ve bu azaltmak için stratejiler geliştirmelerine olanak tanır.

49%

**su kalitesi ve
İşletmenin
başarısı için
miktar hayati önem**

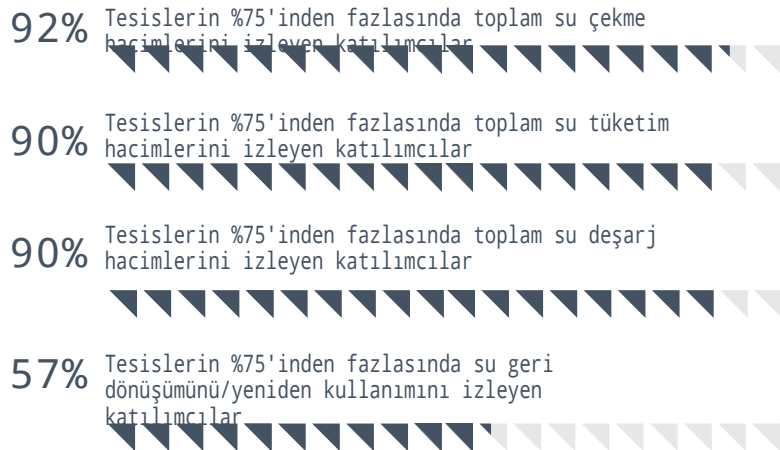
Yeterli miktarda kaliteli tatlı suyun mevcudiyeti sağlık, geçim kaynakları, ekosistemler ve ekonomik üretim için hayati önem taşımaktadır. CDP şirketlerden aşağıdakileri değerlendirenlerin istemekte olduklarının başarısı için önemi. 2022 yılında Türkiye'den açıklama yapan şirketler, kendi kullanımları için yeterli ve kaliteli tatlı suya sahip olmanın işleri için önemli (%69) ya da hayati (%49) olduğunu bildirmiştir.

▼ Su kalitesi ve su miktarının iş dünyasının başarısı için önemi

Şirketler su unsurlarını ölçerek ve izleyerek su kullanımını azaltabilecekleri ve verimliliği artıracabilecekleri alanları belirleyebilir, böylece çevresel etkilerini ve işletme maliyetlerini azaltabilirler. Türkiye'de şirketlerin önemli bir kısmı (%92) faaliyetlerindeki (tesisler/işletmeler/operasyonlar) **tüm su unsurlarının yarısından fazlasını** ölçmekte ve izlemektedir. 92'si de tesislerinin çoğunda (%75'i) toplam su çekme hacimlerini izlemektedir.

▼ Tüm operasyonlarında su ile ilgili tüm unsurların %75'inden fazlasını düzenli olarak ölçen ve izleyen şirketler

92%

**ölçme ve
tüm su konularının
yarısından
fazlasının
izlenmesi**

59%

su deşarjı
herhangi bir tedavi
olmaksızın üçüncü
taraf varış yeri

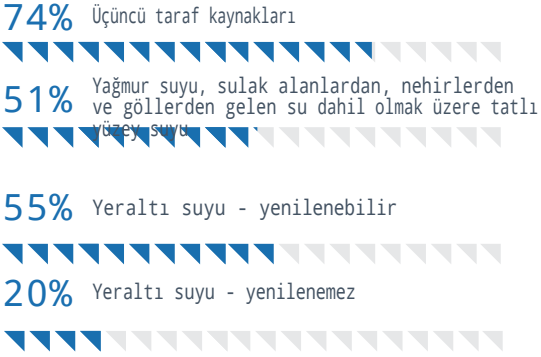
Su kullanımının muhasebeleştirilmesine ilişkin olarak, Türkiye'de ankete katılan şirketlerin %94'ü CDP aracılığıyla su çekimlerini kaynak bazında açıklamıştır. Toplam su hacmi tüm operasyonlar genelinde çekilen su miktarı 10.590 megalitre'dir. Ayrıca, şirketlerin %88'i tarafından sağlanan varış noktasına göre toplam su deşarjı verisi 9.975 megalitre'dir. Bu, şirketler tarafından aşağıdaki yollarla çevreye boşaltılan veya salınan su miktarını ifade eder

arıtma veya diğer yollarla. Şirketlerin önemli bir kısmı (%59) sularını herhangi bir arıtma işlemine tabi tutmadan üçüncü taraf bir varış noktasına deşarj ederken, şirketlerin %12'si suyu arıtmadan doğal ortama deşarj etmektedir. Şirketlerin aşağıdakileri yapması önemlidir sorumlu atık su yönetimi uygulamalarına öncelik vermek ve faaliyetlerinin çevreye veya kamu sağlığına zarar vermemesini sağlamak için gerekli teknolojilere ve altyapıya yatırım yapmak.

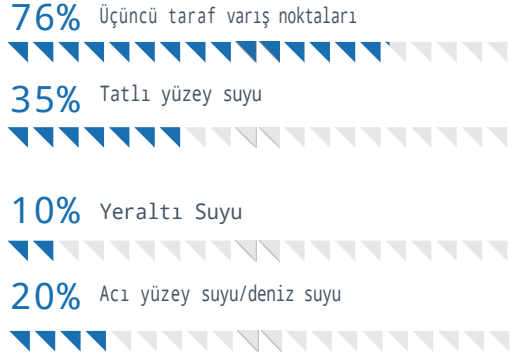
En sık atıfta bulunulan su çekme kaynakları ve su deşarj hedefleri

Kaynağına göre toplam su çekimi verileri

Varış noktasına göre toplam su deşarjı verileri

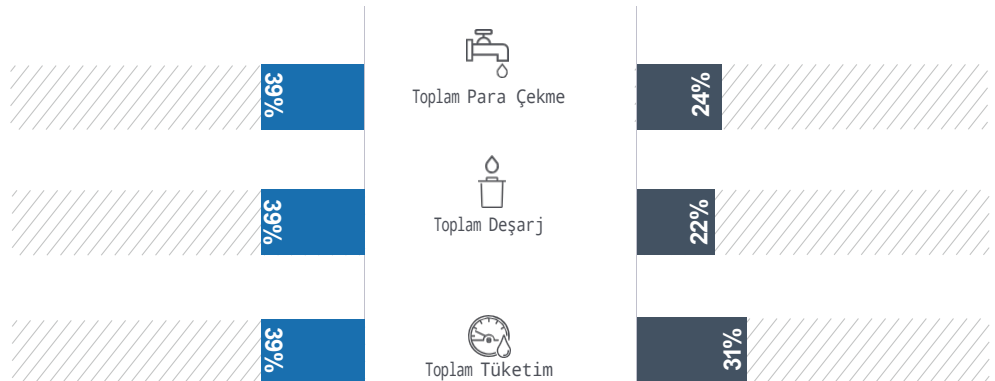
39%

su çekimi
bir önceki yıla
göre daha
düşüktür

Su, imalat, enerji üretimi ve tarım da dahil olmak üzere birçok endüstriyel süreçte kritik bir kaynaktır. Bazı şirketler geri dönüşüm ve diğer önlemler yoluyla su tüketimini azaltma konusunda ilerleme kaydetmiş olsa da, birçok endüstriyel süreç hala kolayca değiştirilemeyen veya ikame edilemeyen önemli miktarlarda suya ihtiyaç duymaktadır. Bir önceki yıllarla karşılaştırıldığında, Türkiye'deki şirketlerin %39'u

su tüketimlerini azaltırken, %31'i su kullanımlarında artış olduğunu bildirmiştir. CDP'ye Türkiye'den yanıt veren şirketlerin %39'u bir önceki yıla kıyasla su çekiminde azalma olduğunu, %24'ü ise artış olduğunu bildirmiştir. Şirketler tarafından su çekimindeki artış için gösterilen en yaygın neden üretimdeki artıştır. Buna ek olarak, %39 şirketlerin çoğu toplam su deşarjını bir önceki yıla göre azaltmıştır.

Şirketler, bir önceki raporlama yılına kıyasla tüm operasyonlarında toplam su hacmi verisi sağlamıştır

▼ Daha Düşük/ Çok Daha Düşük ▼ Daha Yüksek / Çok Daha Yüksek

71%

toplamın yarısından fazlası

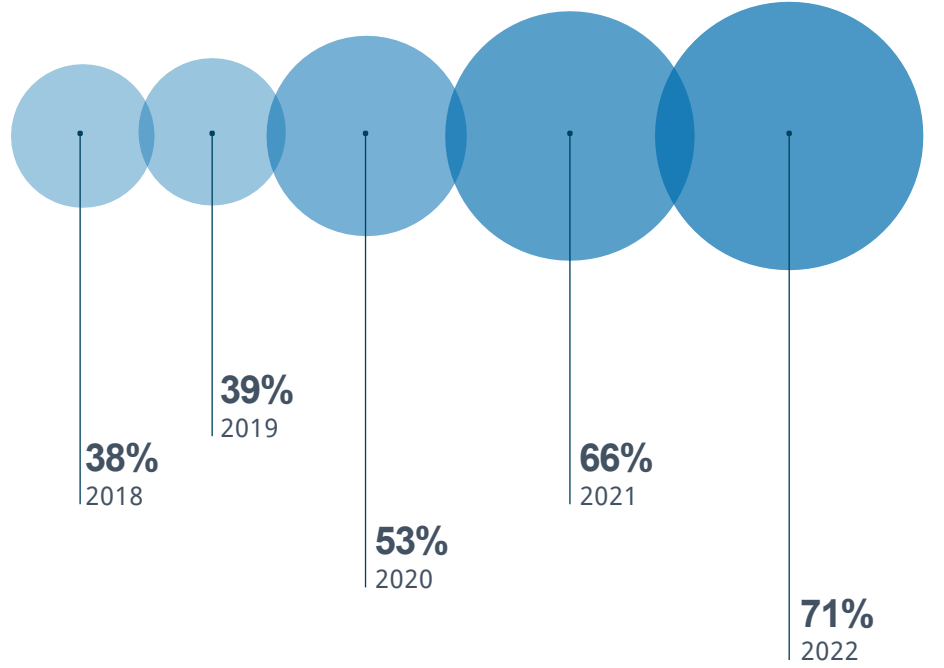
su çekimleri su sıkıntısı çeken bölgelerden kaynaklanmaktadır

2022 yılında şirketlerin %71'i toplam su çekimlerinin yarısından fazlasını **su sıkıntısı çeken bölgelerden** çekmektedir. Bu, beş yıl öncesine göre %87'lik bir artışı temsil etmektedir. Bu durum, Türkiye'de daha fazla şirketin stres altındaki veya tükenme riski altındaki su kaynaklarına güvendiğini göstermektedir.

Türkiye'de, çoğu şirket (%73) için su çekimi genellikle **üçüncü taraf kaynaklardan** sağlanırken, su genellikle **üçüncü taraf varış noktalarına** deşarj edilmektedir

(76%). Bu durum, su kullanımının sıklıkla kurumsal ya da tesis düzeyinde bir şirketin fiziksel sınırlarının ötesine geçtiğini göstermektedir. Şirketler suyu üçüncü taraf kaynaklardan ederek ve üçüncü taraf varış noktalarına boşaltarak dolaylı olarak su kirliliğine ve bozulmasına katkıda bulunur. Şirketlerin su kullanımı ve deşarj uygulamalarının çevreye duyarlı olmasını sağlamak için adımlar atması çok önemlidir.

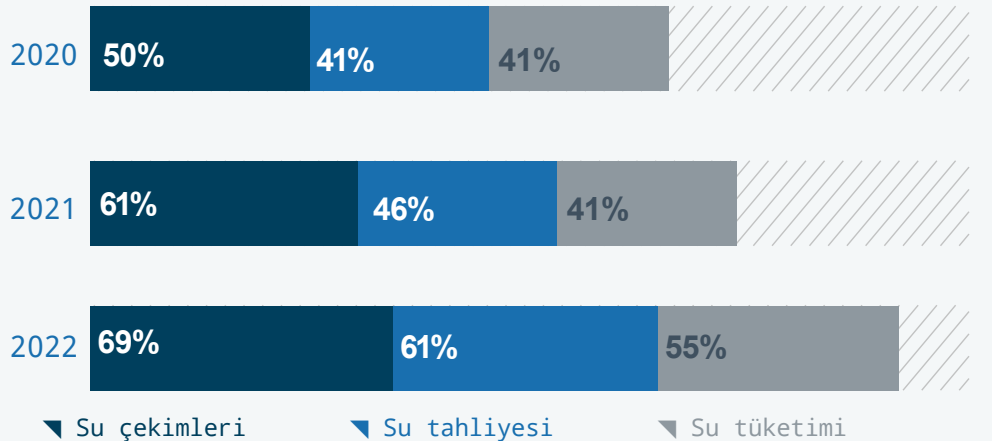
▼ Şirketler toplam su çekimlerinin yarısından fazlasının su sıkıntısı yaşanan bölgelerden kaynaklandığını bildirmiştir (2018-2022)

73%

su çekimi üçüncü taraf kaynaklardan alınmıştır

▼ Su muhasebesi verilerinin yarısından fazlasını harici olarak doğrulayan şirketler (2020-2022)

▼ Su çekimleri

▼ Su tahliyesi

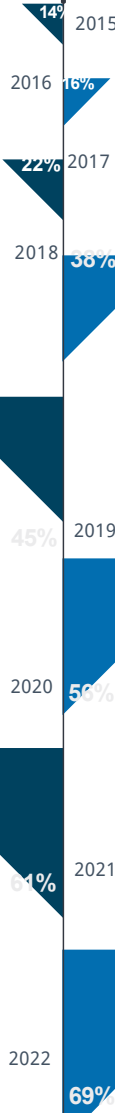
▼ Su tüketimi

73%

ile meşgul
Su ile ilgili
konularda
tedarikçiler

Su ile ilgili konularda tedarikçiler, müşteriler ve diğer değer zinciri ortaklarıyla iletişim kurmak çok önemlidir. Özellikle su kaynaklarının sınırlı olduğu bölgelerdeki şirketler için. Su ayak izlerini yönetmelerini, su risklerini azaltmalarını ve sürdürülebilir su yönetimi uygulamalarını desteklemelerini sağlar. Bu katılım aynı zamanda suya erişimin güvence altına alınmasında hayati önem taşıyabilecek paydaşlarla güven tesis edilmesine ve ilişkilerin güçlendirilmesine de yardımcı olmaktadır. Türkiye'de ankete katılan şirketlerin %73'ü **suyla ilgili konularda tedarikçileriyle iletişim halindedir**. 65'i ise müşterilerle veya diğer değer zinciri ortaklarıyla iletişim kurmaktadır.

Tedarikçilerinden şunları yapmalarını isteyen şirketler su kullanımları, riskleri ve/veya yönetim bilgileri hakkında rapor (2015-2022)

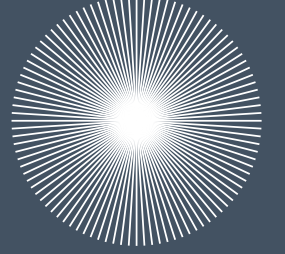

"Vakıf Bank olarak müşterilerimizin su konusunda bilinçlendirilmesinin toplumsal sürdürülebilirlik açısından önemli olduğunu biliyoruz.

Müşterilerimizin suyun verimliliğini değerlendirirken suyun önemini yanı sıra finansal etkilerini de değerlendirmeleri gerekiyor. Bu bağlamda suyu verimli kullandıklarında hem ekonomik olarak tasarruf edecekler hem de kredi geri ödemelerinde kolaylık yaşayacaklar. Sonuç olarak, sosyal ve çevresel etkilere ilişkin tüm gereklilikler yerine getirilirken, sürdürülebilir bir iş modeli ile tasarruf ve kredi ödemelerinin geri ödenmesi

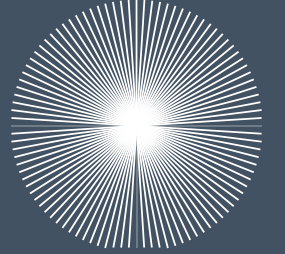
Önemli tedarikçilerinden su kullanımı, riskleri ve/veya yönetimi hakkında bilgi isteyen şirketlerin oranı 2022'de %69've şirketlerin dörtte biri bu verileri yarısından fazlasından talep ediyordu. Bu oran, sadece %34 olan küresel orandan daha yüksektir.

Türleri
su ile ilgili
konularda
tedarikçilerle
etkileşim

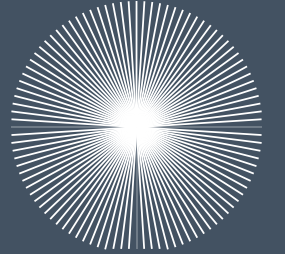
33%

İşe alım ve
uyumluluk

24%

İnovasyon ve
işbirliği

8%

Daha iyi su
yönetimi ve
idaresi için
teşvik

27%

deneyimli
zararlı su
ilgili etkiler

İş Etkisi ve Prosedürler

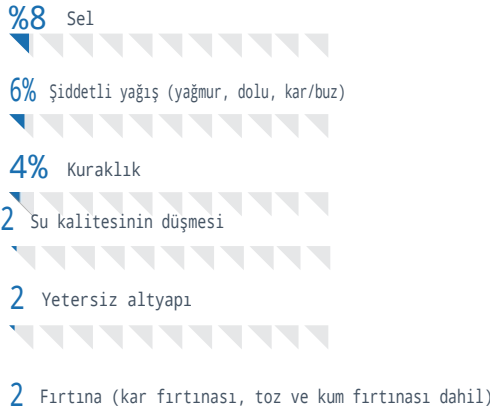
Şirketlerin riskleri azaltmak ve suyla bağlantılı hasarların maliyetlerinden kaçınmak için su güvenliklerini iyileştirmek üzere harekete büyük önem taşımaktadır. Şirketlerin yüzde 27'si Türkiye'de suyla ilgili risklere maruz kalan şirketler küresel ortalamanın oldukça üzerindedir. Türk şirketlerinin %27'sinin su ile ilgili zararlı etkiler yaşamış olması

Küresel ortalama olan %8'e kıyasla suya verilen önem, Türk şirketlerinin karşılaştığı bazı benzersiz zorluklar olduğunu göstermektedir.

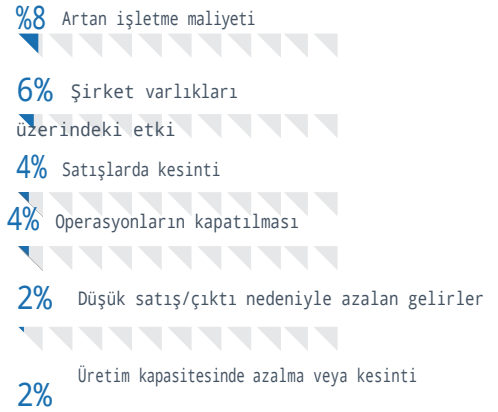
Şirketler su güvenliği konusunda harekete geçmelidir çünkü harekete geçmemenin bedeli yüksektir. Türkiye'deki şirketlerin sudan kaynaklanan olumsuz etkilerinin toplam mali etkisi 25,3 milyon ABD dolarıdır. Bu rakam küresel olarak 12,5 milyar ABD dolarıdır.

Şirketler tarafından en sık atıfta bulunulan su ile ilgili zararlı etki faktörleri ve etkileri

Darbe sürücüleri

Etkiler

"CarrefourSA su risklerini değerlendirmek için WRI Aqueduct Water Risk Atlas aracını kullanmıştır. Su stresinin 2030 yılına kadar değişimi kötümser senaryoya göre analiz edilmiştir. Su Risk Atlasına göre, 2030 yılında çeşitli havzalarda su stresinin yaklaşık 2 kat artacağı tahmin edilmektedir. CarrefourSA mağazalarının bulunduğu ve gıda ürünlerinin yetiştirildiği yerler. Su stresinin artmasıyla birlikte tarımsal verimliliğin düşmesi ve ürün fiyatlarının artması beklenmektedir. Ayrıca ürün çeşitliliğinde ve ürünlerin yetiştirildiği bölgelerde de değişiklikler olacağı öngörülmektedir."

Şirketlerin, suyla ilgili riskler de dahil olmak üzere tüm potansiyel maruziyetleri ve fırsatları göz önünde bulunduran kapsamlı risk değerlendirmeleri yapmaları önemlidir. Ankete katılan şirketlerin çoğunluğu (%94) su risklerini değerlendirdiklerini belirtmiştir, şirketlerin doğrudan operasyonları ve tedarik zincirleri de dahil üzere şirket çapında ve kapsamlı risk değerlendirmeleri yapmaları önemlidir. Açıklama yapan şirketlerin %33'ü bu yüksek standardı karşılamaktadır. Şirketlerin önemli bir kısmı (%69) altı yıldan uzun bir süredir suyla ilgili riskleri değerlendirmektedir. Ayrıca, %59'u su risklerini yerleşik kurumsal risklerin bir parçası olarak değerlendirmiştir. yönetim çerçevesi, su risklerinin diğer potansiyel risklerle birlikte bütüncül bir şekilde ele alınmasını sağlamaya yardımcı olabilir. Son olarak, neredeyse tüm şirketlerin (%94) su riski değerlendirmelerini sık sık, yılda bir veya yılda birden fazla kez yaptıklarını görmek olumludur.

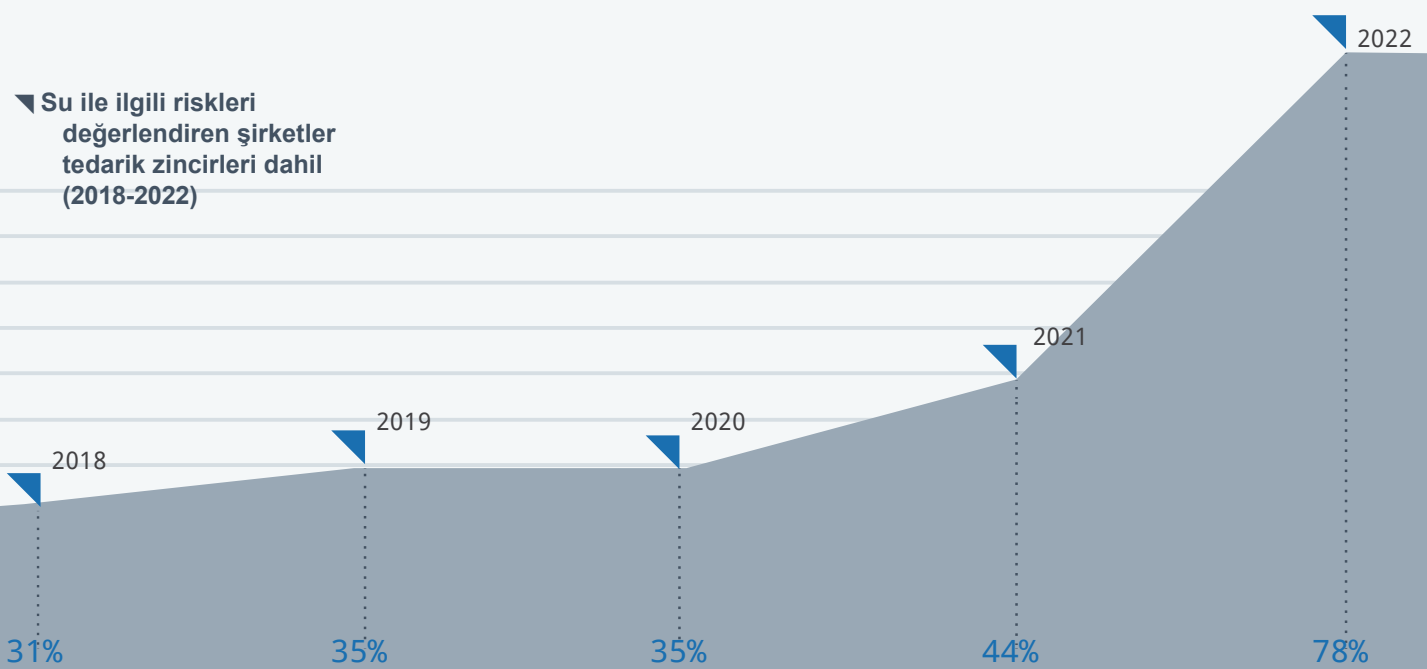
33%

yürütülen risk
hem doğrudan
operasyonları hem de
tedarik zincirlerini içeren
değerlendirmeler

94%

şirketler üstlenir
su risk
değerlendirmeleri
sıklıkla

▼ Su ile ilgili riskleri değerlendiren şirketler tedarik zincirleri dahil (2018-2022)

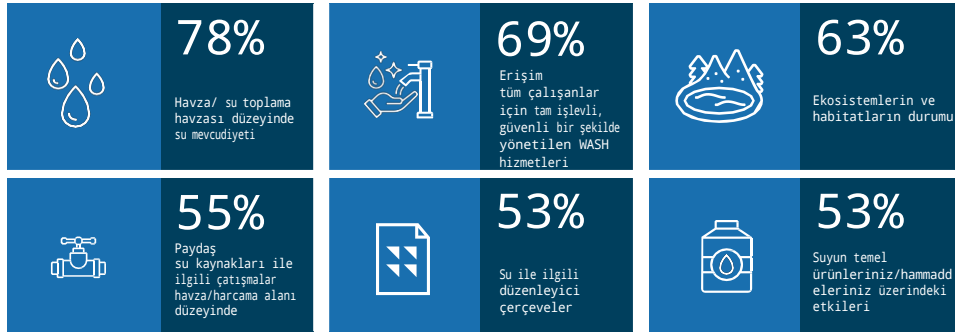
71%

yerel topluluklar risk değerlendirmelerinde dikkate alınır

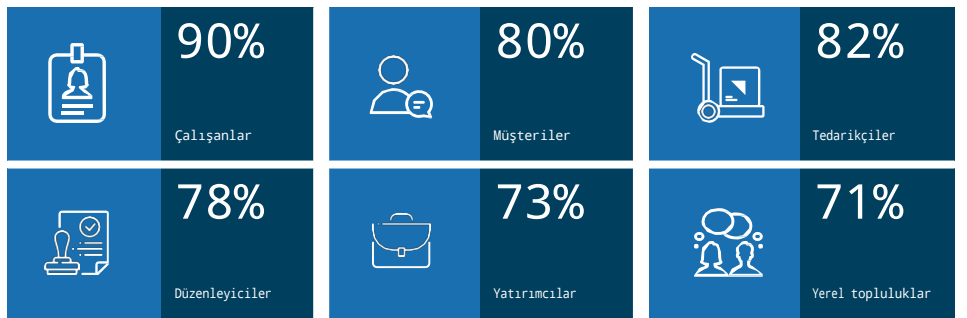
Havza/harman düzeyinde su mevcudiyeti, şirketin suyla ilgili risk değerlendirmelerinde **en çok dikkate alınan bağlamsal konulardır**. Çalışanlar, şirketin suyla ilgili risk değerlendirmelerinde **en çok dikkate alınan paydaşlardır** (%90). Su aynı zamanda Yerel mesele olması ve **risklerin havza/harman düzeyinde değerlendirilmesi**, yerel toplulukların ve diğer yerel su kullanıcılarının faaliyetlerinin ve ihtiyaçlarının anlaşılmasını gerektirdiğinden şirketler için zorluklar teşkil etmektedir. Bu konuda cesaret verici bir gelişme

Türkiye'deki şirketlerin çoğunluğu (%71) risk değerlendirmelerinde yerel toplulukları dikkate almaktadır. Bununla birlikte, su kullanıcılarının havza/harman düzeyinde dikkate alınması ve nehir havzası yönetim makamları ile diğer özel ilgi gruplarının yerel düzeyde sürece dahil edilmesi açısından hala iyileştirmeye açık alanlar bulunmaktadır. Şirketler bu paydaşlarla etkileşime girerek aşağıdaki kazanımları elde edebilir Yerel su bağlamını daha iyi anlamak ve suyla ilgili risk ve fırsatları daha etkili ve sürdürülebilir bir şekilde ele almak için işbirliği yapmak.

▼ Suyla ilgili risk değerlendirmelerinde en sık dikkate alınan bağlamsal konular

▼ Su ile ilgili risk değerlendirmelerinde en sık dikkate alınan paydaşlar

"Türkiye'de aşırı sıcaklar ve azalan yağmur ve kar yağışı kuraklığa neden olabilir ve bu da enerji arzını ve fiyatlarını etkileyebilir. Enerjisa Enerji, her yıl hidroloji senaryolarına dayalı yıllık risk değerlendirmeleri gerçekleştirmektedir. Değerlendirmelerin sıklığı birden fazladır bir yıl. Şirket ayrıca piyasadaki fiyat risklerini azaltmak için hedging faaliyetleri de yürütmektedir. Fiyat riskleri doğrudan müşterilerimizi ilgilendirmekte ve değerlendirmelerimize dahil edilmektedir. Son olarak, çalışanlarımız açısından, tüm çalışanlar için tam işlevli, güvenli bir şekilde yönetilen WASH hizmetlerine erişim her zaman bir önceliktir."

"Polisan Holding, Dünya Kaynakları Enstitüsü'ne göre Dilovası tesislerinin bulunduğu bölge için toplam su riskini değerlendirdi. Su riski değerlendirmesinin sonuçlarına göre şirket aşağıdaki projelere odaklanıyor
Su tüketiminin azaltılması ve kullanılmış suyun geri kazanılması, üretilen atık suyun azaltılması, kullanımına ilişkin teknolojik araştırma ve yatırım fırsatlarını takip eder."

4x

potansiyel finansal fırsatların etkisi risklerin maliyetinin dört katından

▼ Risklerin Değerlendirilmesi & Fırsatlar

Şirketler, hem doğrudan operasyonlarında hem de tedarik zincirlerinde bölgesel bağlamı dikkate alan su riski değerlendirmeleri yapmalıdır. Şirketler su risklerini proaktif bir şekilde ele alarak su ayak izlerini azaltabilir, su verimliliğini artırabilir ve suyla ilgili zorluklara karşı dayanıklılıklarını artırabilirler. Ayrıca, suyla ilgili fırsatların belirlenmesi şirketlerin maliyetlerden tasarruf etmelerine, marka itibarlarını artırmalarına ve pazarda rekabet avantajı elde etmelerine yardımcı olabilir.

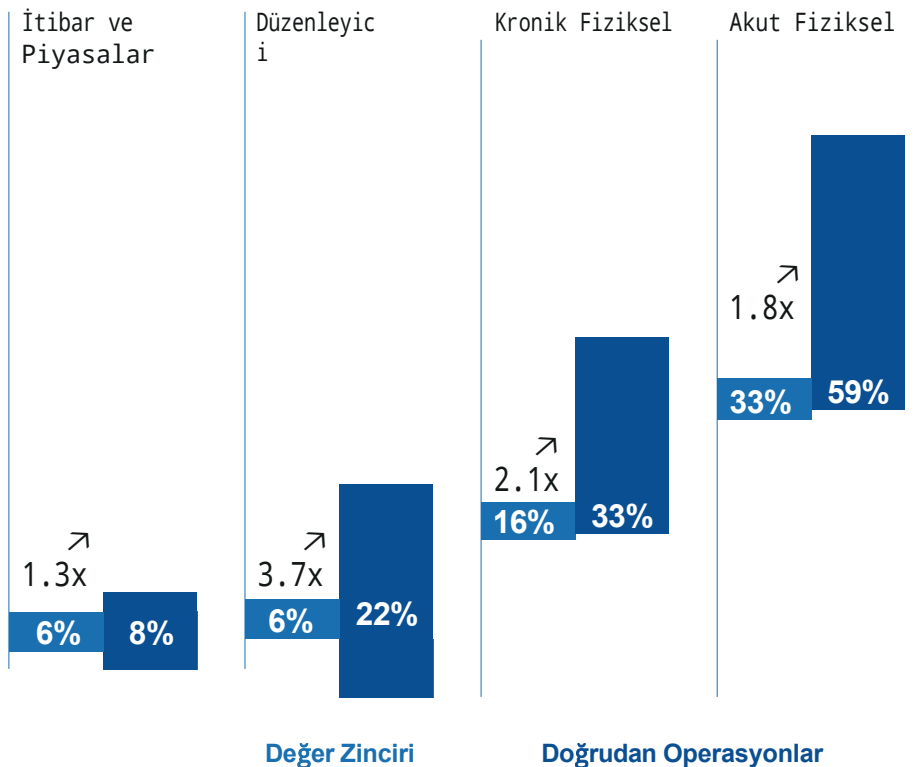
Türkiye'deki şirketlerin önemli bir kısmı (%61), hem doğrudan faaliyetlerinde hem de değer zincirimizin geri kalanında finansal ve stratejik operasyonlarını önemli ölçüde etkileyebilecek **suyla ilgili doğal riskler** tespit etmiştir. Ayrıca, şirketlerin %47'si tesislerinin yarısından fazlasının **suya maruz kaldığını** bildirmiştir **riskler**. Nehir havzalarında bulunan tesisler için bu oran %39'dur. Bu oran dünya genelinde sadece %14'tür. Bu da nehir havzalarındaki şirketlerin

Türkiye, dünyanın her yerinden CDP'ye raporlama yapan şirketlerden çok daha fazla riske maruz kalmaktadır. Belirlenen bu risklerin doğrudan faaliyetler üzerindeki potansiyel mali etkisi

1,27 milyar ABD dolarıdır. Buna , Türkiye'deki fırsatların toplam potansiyel mali etkisi **5,21 milyar ABD dolarına** ulaşmıştır. Fırsatların potansiyel finansal etkisi, risklerin maliyetinin dört katından fazladır.

Türkiye'deki şirketler su kullanımıyla potansiyel risklerin daha fazla farkına varmakta ve bu riskleri hem doğrudan operasyonlarında hem de değer zincirlerinde değerlendirmeye başlamaktadır. Akut fiziksel riskler, doğrudan operasyonlarda (%59) ve değer zincirinde (%33) en çok rapor edilen risk türleridir. Değer zincirinde en çok bildirilen risk etmenleri kuraklık (%16) ve doğrudan operasyonlarda seldir (%32). Son olarak, artan işletme maliyetleri (%37), doğrudan faaliyetlerde suyla ilgili risklerin en sık bildirilen potansiyel etkisidir; bu da şirketlerin bu risklerin finansal etkilerinin farkına vardığını göstermektedir. Su kıtlığı Türkiye'de giderek daha önemli bir sorun haline geldikçe bu eğilimin devam etmesi beklenmektedir.

▼ Doğrudan operasyonlarda ve değer zincirinde tespit edilen risk türleri

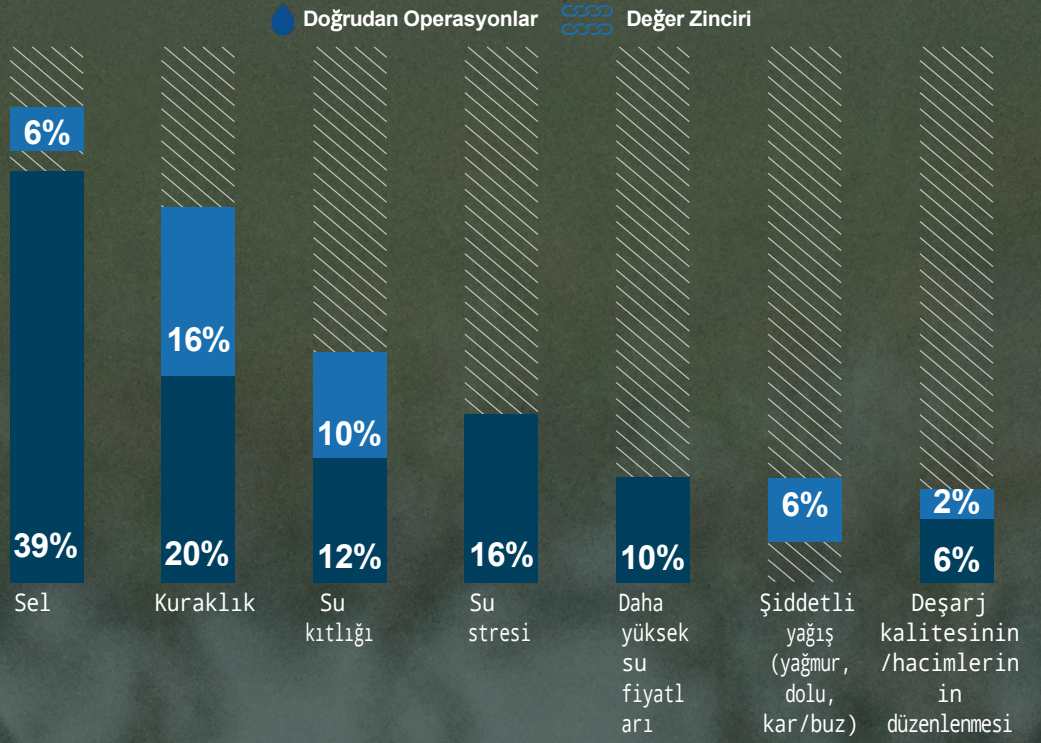

47%

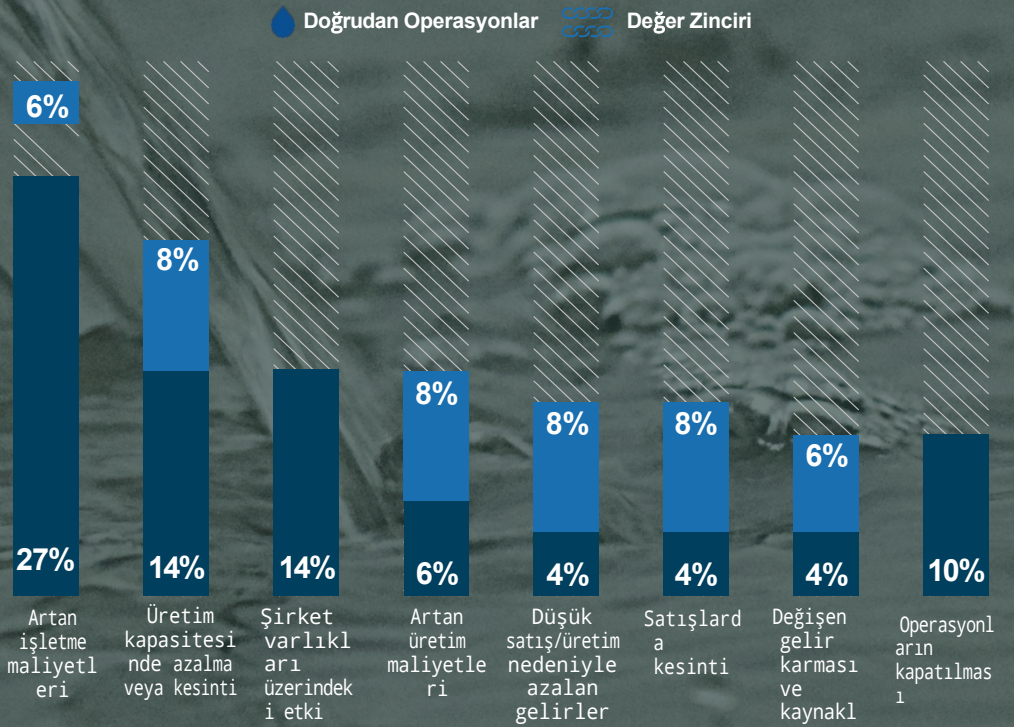
yarısından fazlası tesisler maruz kalmaktadır su risklerine karşı

Doğrudan operasyonlarda ve değer zincirinde başlıca risk faktörleri

Belirlenen risklerin doğrudan operasyonlar ve değer zinciri üzerindeki birincil potansiyel etkisi

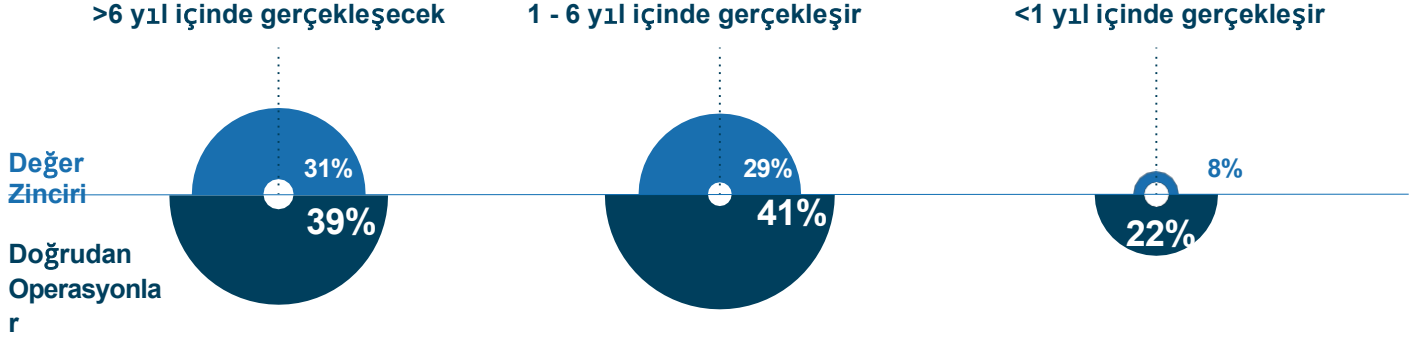

22%

risklerin bir yıldan kısa bir süre içinde gerçekleşmesini beklemek

Belirlenen risklerin bir şirketin finansal ve stratejik hedefleri üzerindeki etkisini değerlendirirken hem zaman dilimlerini hem de büyüklükleri göz önünde bulundurmak önemlidir. Türkiye'deki şirketlerin %41'i

▼ Doğrudan faaliyetlerde belirlenen risk ve fırsatların önemli finansal veya stratejik etkilerinin gerçekleşme süresi

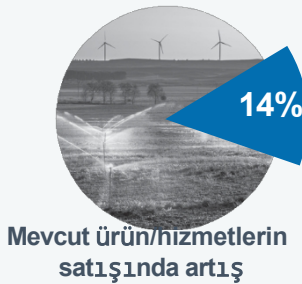
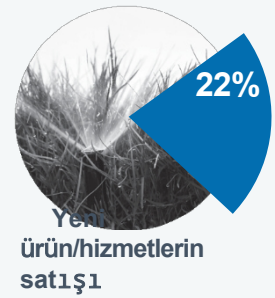

98%
su ile ilgili tespit edilen fırsatlar

Neredeyse tüm şirketler (%98) su ile ilgili fırsatların işletme üzerinde önemli bir finansal veya stratejik etki yaratma potansiyeline sahip olduğunu tespit etmiştir. Operasyonlarda su verimliliğinin artırılması (%37) en önemli fırsattır.

en yaygın olarak bildirilen birincil su ile ilgili fırsattır. Verimlilik (%65) ve ürün ve hizmetler (%41) şu anda gerçekleştirilmekte olduğu en çok bildirilen fırsat türleridir.

▼ Şu anda gerçekleştirilmekte olan suyla ilgili başlıca fırsatlar

82%

en az bir panoya sahip olmak
Su ile ilgili konularda yetkinliğe sahip üye

73%

parasal C-Suite yöneticiler için su ile ilgili konularda teşvikler

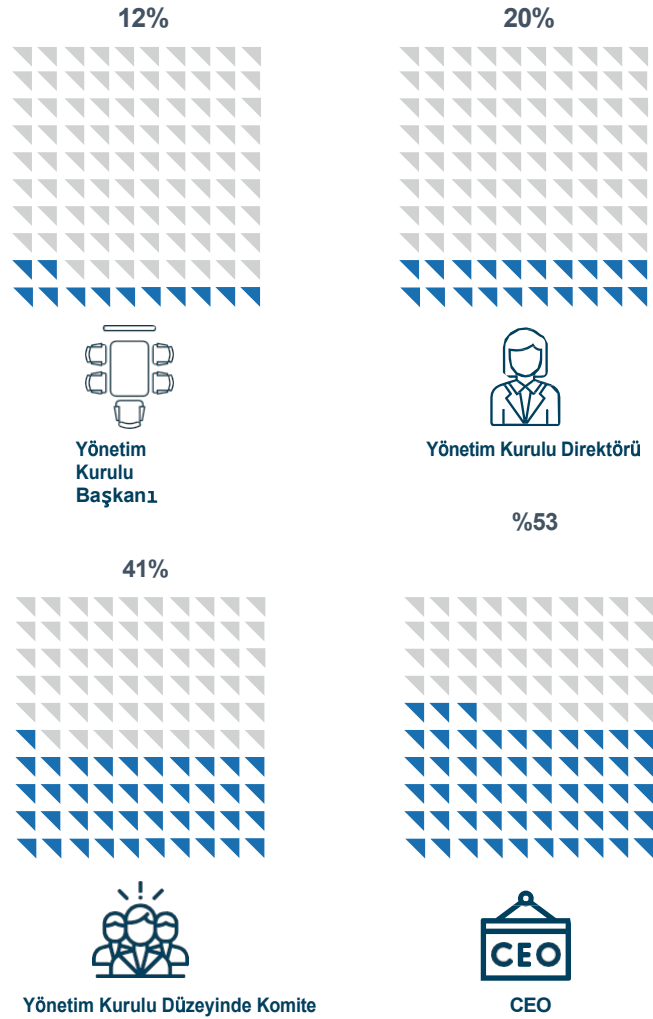
"Vestel Elektronik'in Çevre Politikası ve su hedefleri şirket genelindeki tüm operasyonlar için geçerlidir. Bu politikaya dayanarak: Enerji verimliliği geliştirerek çevresel etkileri azaltmak için çalışacağız, Çevre dostu ürünler üretecek, bu amaçla ürün tasarımlarının ve teknolojisinin sürekli geliştirilmesini ve iyileştirilmesini sağlayacağız. Tasarım ve üretim aşamalarında hammadde, enerji, su ve kimyasallar başta olmak üzere doğal kaynak tüketimini azaltacağız. Sorumlu üretim sağlayacağız ve suyun makul kullanımı, su performansının iyileştirilmesi, su stresi ve risklerinin değerlendirilmesi. İç ve dış paydaşlarımızın çevre bilincini ve performansını artırmaya yönelik çalışmalar gerçekleştireceğiz tüm iletişim kaynaklarımızı kullanarak. Çalışanlarımıza sürekli eğitim sağlayacağız, böylece çevre bilinci konusunda doğru davranış alışkanlıkları kazandırmaktır."

Yönetişim

Bir CEO ve Yönetim Kurulu tarafından alınan kararlar, bir şirketin su kaynakları üzerindeki etkisini önemli ölçüde etkileme potansiyeline sahiptir. Türkiye'deki şirketlerin neredeyse tamamında (%98) yönetim kurulu düzeyinde

ve %82'si bu yetkin en az bir yönetim kurulu üyesine sahiptir. Yarıdan fazlasında (%53) Şirketlerin %73'ünde CEO su ile ilgili konulardan sorumludur ve %73'ü üst düzey yöneticilere su ile ilgili konularda parasal teşvikler sağlamaktadır.

Yönetim kurulunda su ile ilgili konulardan sorumlu olan kişinin pozisyonu

Türkiye'de şirketlerin çoğunluğu (%92) şirket çapında bir su politikasına sahiptir. Şirketlerin önemli bir kısmı (%67) su konusundaki kamu politikalarını etkilemek için politika yapımcılarla doğrudan ilişki kurmaktadır. 2022'de, şirketlerin %67'si en son yayınladıkları ana akım finansal raporlarında suyla ilgili risklere verdikleri tepkiler hakkında bilgilere yer vermiştir; bu oran 2020'ye kıyasla %63'lük bir artışa işaret etmektedir.

67%

doğrudan bir politika yapımcılarla etkileşim

92%

entegre su- ilgili konuların uzun vadeli stratejik iş planına dahil edilmesi

"Aydem Yenilenebilir Enerji halihazırda enerji üretiminin %100'ünü yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlayan bir kurulu güce sahip. Bu kurulu kapasitenin %84'ü hidroelektrik santrallerinden geldiğinden, suyla ilgili konular uzun vadeli iş hedeflerimiz üzerinde çok önemli bir etkiye sahiptir. Özellikle HES'ler

Su stresi riski yüksek olan bölgelerde, risk değerlendirme sürecimizin bir parçası olarak her zaman değerlendirilmekte ve azalan su çekme hacmine karşılık olası çözümler için harekete geçilmektedir.

Kısa, orta ve uzun vadeli hedef olarak, kurulu gücümüzü %100 yenilenebilir olarak tutmayı ve çevre üzerindeki olumsuz etkimizi en aza indirmeyi amaçlıyoruz."

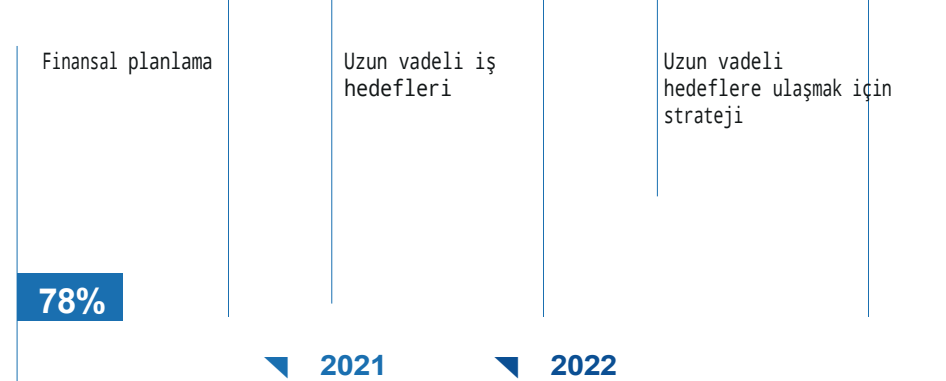
78%

iklim- ilgili senaryo analizi

İş Stratejisi

Şirketler, su açısından güvenli bir gelecek sağlamak amacıyla suyla ilgili risk ve fırsatları ele almak stratejik ve kapsamlı bir yaklaşım benimsemektedir. Bu yaklaşım, suyla ilgili risk ve fırsatların değerlendirilmesi, iddialı hedeflerin belirlenmesi, ilerlemenin izlenmesi, suyun finansal planlamaya entegre edilmesi, paydaşların sürece dahil edilmesi ve sürdürülebilir su yönetimi uygulamalarının hayata geçirilmesi gibi çeşitli kilit adımları içermektedir. Şirketler bu adımları izleyerek kendi dayanıklılıklarını ve rekabet güçlerini artırabiliyorlar. Su kullanımını teşvik eden şirketler için suya erişimi garanti altına alabilir.

Su ile ilgili konular uzun vadeli stratejik iş planının hangi yönlerine entegre edilmiştir (2021-2022 karşılaştırması)

Şirketler senaryo analizi yaparak farklı iklim senaryolarının su kaynaklarını nasıl etkileyebileceğini değerlendirebilir ve bu risklere uyum sağlamak veya riskleri azaltmak için stratejiler geliştirebilir. Türkiye'de %78

Şirketler ayrıca su konusunda orta ve uzun vadeli stratejiler geliştirmekte ve su konusunu iş planlarına entegre etmektedir. Şirketlerin %92'si Türkiye'de su ile ilgili konuları şirketin **uzun vadeli stratejik iş planına** entegre etmektedir. 55'i ise bu konuları 10 yıldan uzun bir süredir stratejik iş planına entegre etmektedir. Şirketlerin %90'ı uzun vadeli iş hedeflerini belirlerken suyla ilgili konuları dikkate almaktadır. 92'si ise bu uzun vadeli hedeflere ulaşmak için bir stratejiye sahiptir. Bu oran küresel ortalamanın neredeyse iki katıdır.

Şirketlerin çoğu, iş stratejilerini bilgilendirmek için **iklimle ilgili senaryo analizi** kullanmakta ve bu analizden kaynaklanan suyla ilgili sonuçları tanımlamaktadır.

57%

ürünlere sahip olmak ve /
veya
veya düşük su etkisi
olarak sınıflandırılan
hizmetler

2022 yılında Türkiye'de sadece 8 şirket su için dahili fiyat uygulamıştır. Küresel olarak bu oran daha da düşüktür; sadece %14. Su için dahili fiyat kullanan şirketlerin oranı (%16), karbon için dahili fiyat kullanan şirketlerden (%51) önemli ölçüde daha düşüktür. Bununla birlikte, önümüzdeki iki yıl içinde 39 şirketin su için dahili fiyat belirlemeyi planlamasıyla Türkiye'de artan bir eğilim olduğunu görmek cesaret vericidir.

Şirketlerin su kullanımlarını en aza indirmek ve su ayak izlerini azaltmak için sürdürülebilir uygulamalara öncelik vermeye devam etmeleri ve yenilikçi çözümlere yatırım yapmaları önemlidir. Türkiye'de şirketlerin önemli bir kısmı (%57) su etkisi düşük olarak sınıflandırılan ürün ve/veya hizmetlere sahip olduklarını bildirmiştir.

▼ Hedefler

Su mevcudiyeti ve kalitesi üzerindeki etkileri azaltmak için iddialı hedefler belirlemek ve bunlara ulaşmak, bu hayati kaynağın sürdürülebilir kullanımını sağlamak için çok önemlidir. Su kaynaklarını etkin bir şekilde yönetmek için şirketlerin hem hedefler hem de amaçlar belirlemesi gerekir. **Hedefler** net bir odak noktası sağlar ve su güvenliğine ulaşma yolunda kaydedilen ilerlemenin ölçülmesine yardımcı olurken, **amaçlar** davranış ve koşulları değiştirerek uzun vadeli bir etki yaratmaya yardımcı olur. Türkiye'deki şirketler iddialı hedefler ve amaçlar belirleyerek su yönetimlerini geliştirebilir, sürdürülebilir su yönetimini sağlayabilir. su kaynaklarının kullanımı ve faaliyet toplumların genel refahına bulunmak.

2022 yılında şirketlerin %55'i su hedeflerinin yarısından fazlasını karşılayabilmiştir. Şirketlerin çoğu (%90) su riski yönetimini geliştirmek için **şirket çapında hedefler ve amaçlar** belirlemiş olsa da yalnızca %12'sinin **havzaya özgü** hedefleri vardır ve hedefler belirlemelidir. Türkiye'de daha fazla şirketin, faaliyet gösterdikleri bölgenin suyla ilgili kendine özgü risk ve zorluklarını dikkate almak için havzaya özgü hedef ve amaçlar belirlemesi gerekmektedir.

Türkiye'de ankete katılan şirketlerin %78'i **kurumsal düzeyde hedef ve amaçları izlemektedir**. Su çekimleri, izlenen en yaygın hedef kategorisidir (%39). Su ile ilgili en yaygın kategori Kurumsal düzeyde izlenen hedefler, ürün etkilerini en aza indirmelerine yardımcı olmak için müşterilerle

etkileşimdir (%18).

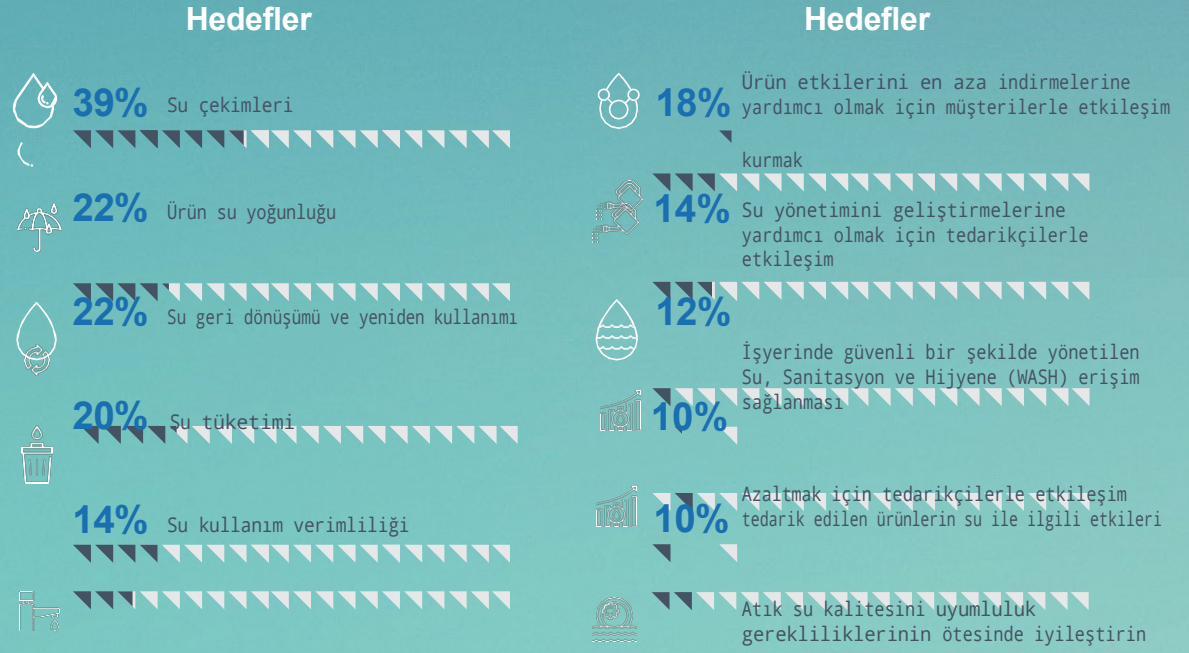
"Arçelik, 2030 yılı için tüm üretim tesislerinde su geri dönüşüm ve yeniden kullanım oranını %70'e çıkarmayı ve üretimde kapalı döngü su sistemine ulaşmayı hedefleyen bir su hedefi belirlemiştir. Ülkelere özel hedef/hedefler belirlenmiştir Arçelik'in üretim tesislerinin bulunduğu her ülke için şirket genelindeki hedeflere ulaşılması amaçlanmıştır. Daha sonra her bir üretim tesisi için sahaya/tesislere özel hedefler belirlendi."

"Akçansa'da TCFD tavsiyeleri doğrultusunda iklimle ilgili fiziksel su riskleri için senaryo analizi yapılmıştır. Bu analiz, sel, kuraklık veya aşırı yağışlar gibi su ile ilgili çeşitli akut ve kronik riskleri kapsamaktadır. Ayrıca Akçansa'nın sorumlu satın alma ve sürdürülebilir bir tedarik zinciri sağlamak için Akçansa 2030 Sürdürülebilirlik Hedefleri kapsamında belirlediği tedarik zinciri hedefleri bulunmaktadır tüm operasyonlarda. Su riskleri tedarikçi denetimleri kapsamında ele alınmakta ve tedarikçilerin ISO 14001 sertifikasına sahip olmaları teşvik edilmektedir."

55%

yarısından fazlasını
başardı
su hedeflerinin

▼ Kurumsal düzeyde izlenen ve en sık rapor edilen hedef ve amaç kategorileri

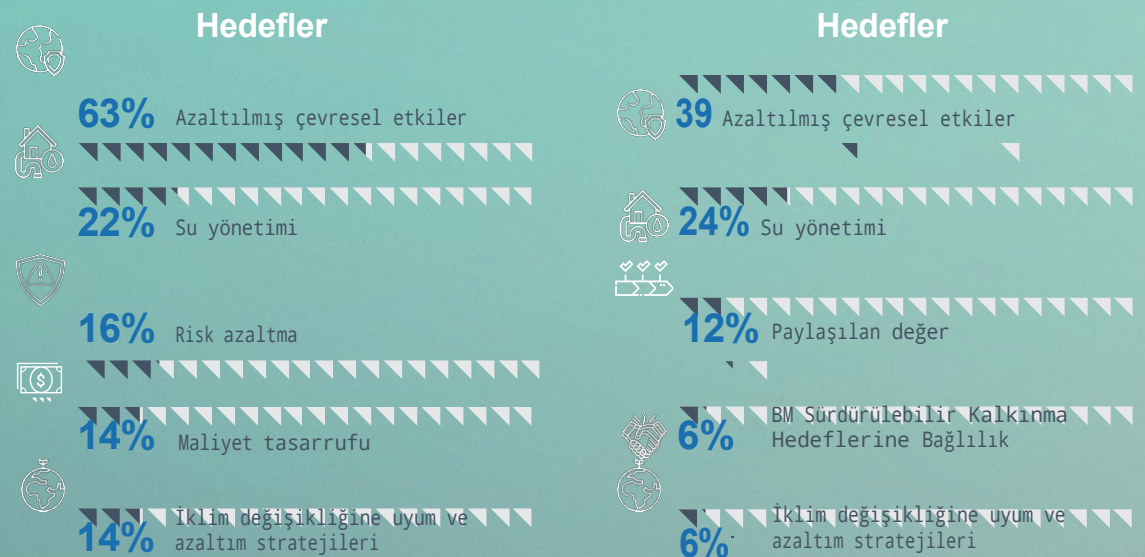
94%

niceliksel bir su hedefleri için metrik

Şirketlerin yüksek bir yüzdesi su hedefleri için **nicel ölçütler** sunmakta (%94) ve su hedeflerini açıklamaktadır (%80). Bu sayede ilerlemelerini takip edebilir ve geliştirmeleri gereken alanları belirleyebilirler. Bu su hedeflerinin arkasındaki **temel motivasyon**

ilgili hedef ve amaçlar çevresel etkileri azaltmaktır. Bu durum, sürdürülebilir su yönetiminin önemi ve çevre üzerindeki etkisi şirketler arasında artan bir farkındalık göstermektedir.

▼ Su ile ilgili hedef ve amaçların ardında yatan motivasyonlara ilişkin en sık bildirilen kategoriler

CDP LİDERLERİ

TÜRKİYE 2022

CDP KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BİR LİSTE

CDP KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BİR LİSTE	ACS Endüstri	Skor
AYDEM ENERJİ A.Ş.	Enerji üretimi	A
BİSA BRIDGESTONE SABANCI LASTİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE TİCARET A.Ş. A.Ş.	Üretim Perakende Hizmetler	A A A

CDP KÜRESEL SU GÜVENLİĞİ A LİSTESİ

CDP KÜRESEL SU GÜVENLİĞİ A LİSTESİ	ACS Endüstri	Skor
ARÇELİK A.Ş.	Üretim	A
AYDEM ENERJİ A.Ş.	Enerji üretimi	A
CARREFOURSA CARREFOUR SABANCI A.Ş.	Perakende	A
KORDSA A.Ş.	Üretim	A
TEKFEN A.Ş. A.Ş.	Altyapı Hizmetler	A A

CDP LİDERLERİ

CDP LİDERLERİ	ACS Endüstri	Skor
ARÇELİK A.Ş.	Üretim	A-
CARREFOURSA CARREFOUR SABANCI A.Ş.	Perakende	A-
ÇEMTAŞ SANAYİ VE A.Ş.	Malzemeler	A-
EKOTEN VE A.Ş.	Konfeksiyon	A-
FORD A.Ş. A.Ş.	Üretim Hizmetler	A- A-
A.Ş.	Perakende	A-
PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş.	Ulaşım hizmetleri	A-
QNB A.Ş.	Hizmetler	A-
A.Ş.	Hizmetler	A-
A.Ş.	Hizmetler	A-
TURKCELL HİZMETLERİ A.Ş. A.Ş.	Hizmetler Hizmetler	A- A-
VESTEL BEYAZ EŞYA A.Ş.	Üretim	A-
YAPI VE A.Ş.	Hizmetler	A-

CDP LİDERLERİ

TÜRKİYE 2022

CDP LİDERLERİ

SANAYİ VE A.Ş.
COCA-COLA A.Ş.
A.Ş.
PARK CAM A.Ş.
ŞEKERBANK T.A.Ş.
A.Ş.
TÜRK HAVACILIK VE UZAY A.Ş.

ACS Endüstri

Üretim
Gıda, içecek ve tarım
Perakende
Malzemeler
Hizmetler
Hizmetler
Üretim

Skor

A-
A-
A-
A-
A-
A-
A-

CDP TEDARİKÇİ KATILIM DERECELENDİRMESİ KÜRESEL LİDERLER

VE TİCARET A.Ş.
ARÇELİK A.Ş.
SANAYİ VE A.Ş.
COCA-COLA A.Ş.
ÇEMTAŞ SANAYİ VE A.Ş.
SANAYİ VE A.Ş.
EKOTEN VE A.Ş.
ETİ SODA A.Ş.
FORD A.Ş.
KAZAN SODA A.Ş.
KORDSA A.Ş.
VE TİCARET A.Ş.
A.Ş.
A.Ş.
TURKCELL HİZMETLERİ A.Ş.
VESTEL BEYAZ EŞYA A.Ş.
YAPI VE A.Ş.
ZORLU A.Ş.

ACS Endüstri

Biyoteknoloji, sağlık hizmetleri ve ilaç
Üretim
Üretim
Gıda, içecek ve tarım
Malzemeler
Malzemeler
Konfeksiyon
Malzemeler
Üretim
Malzemeler
Üretim
Perakende
Perakende
Altyapı
Hizmetler
Üretim
Hizmetler
Altyapı

Skor

A
A
A
A
A
A
A
A
A
A
A
A
A
A
A
A
A
A
A

CDP Puanlama Metodolojisi Hakkında

CDP puanlama metodolojisi, bir şirketin CDP'si aracılığıyla bildirdiği çevre yönetimine yönelik ilerlemesini değerlendirmek için bir araçtır. Yanıt. CDP'nin her bir anketinin (İklim Değişikliği, Ormanlar ve Su Güvenliği) ayrı bir puanlama metodolojisi vardır.

CDP Küresel A Listesi: A Listesi, CDP'nin iklim değişikliği, ormanlar ve su güvenliği anketleri aracılığıyla yaptıkları yıllık açıklamalara dayanarak çevresel şeffaflık ve eylem konusunda lider olan şirketleri sergiler. Bir şirket, puanlama ekibinin dikkatli değerlendirmelerinden sonra A puanı alırsa, itibar kontrollerinin standartlarını karşılar ve CDP Puanlama Yönlendirme Komitesinin onayını alırsa, o şirket CDP Küresel Lideri olmaya hak kazanır.

CDP Türkiye Lideri: Eğer bir şirket Küresel Lider olma kriterlerinden herhangi birini karşılamıyorsa, ancak yine de liderlik seviyesinde bir performans gösteriyorsa, o şirket A- puanı alır. Türkiye'de bu şirketlerin başarısını kutlamak ve onları daha fazla teşvik etmek amacıyla A- alan şirketler Türkiye Lideri olarak adlandırılmaktadır.

Tedarikçi Katılım Derecelendirmesi Küresel Liderler: Şirketlerin iklim değişikliği konusunda tedarikçileriyle ne kadar etkili bir şekilde etkileşim kurduklarına dair bir derecelendirme sağlar. CDP, bir şirketin CDP İklim Değişikliği anketindeki yönetim, hedefler, değer zinciri (kapsam 3) emisyonları ve tedarikçi katılım stratejileri ile ilgili seçilmiş sorulara verdiği yanıtları kullanarak tedarikçi katılımı performansını değerlendirir.

GÖNÜLLÜ RAPORLAMADAN ZORUNLU RAPORLAMAYA

Son yıllarda yatırımcılar, düzenleyiciler ve müşteriler gibi paydaşlardan sürdürülebilirlik açıklamaları ve raporlama süreçlerine yönelik artan bir talep söz konusudur.

Sürdürülebilirlik raporları, bir kuruluşun stratejisinin ve risk ve fırsatlara yaklaşımının, performansının ve kurumsal etkilerinin, hedeflerinin ve bu hedeflere yönelik ilerlemenin açıklanmasını ve iletişimini içerir

çevresel, sosyal ve yönetim (ESG) konularına ek olarak. Şirketlerin birkaç yıldır sürdürülebilirlik performanslarını gönüllü olarak raporladıklarını biliyoruz, ancak çeşitli yetki alanlarında zorunlu sürdürülebilirlik raporlamasına doğru bir geçiş oldu.

"Yatırımcılar ve hükümetler, şirketlerden paydaşlarına sürdürülebilirlikle ilgili iş risklerini nasıl ele aldıklarına dair daha net bir resim sunmalarını talep ediyor"

Dünya çapında birçok hükümet ve borsa, sürdürülebilirlik raporlamasını teşvik eden girişimler oluşturmada ve zorunlu sürdürülebilirlik raporlaması gereklilikleri getirmektedir. Örneğin, 70 hükümet sürdürülebilirlik raporlamasını benimsemiştir. raporlama %80'i zorunludur. Ayrıca, 34 borsada zorunlu ÇSY listeleme gereklilikleri bulunmaktadır.

Hükümetler ve borsalar, zorunlu sürdürülebilirlik raporlamasının teşvik edilmesinde giderek daha önemli bir rol oynamakta ve bu tür raporlamayı zorunlu kılan ülke ve borsaların sayısı artmaktadır. Avrupa Birliği'nin benimsemesine ek olarak Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi'nin (CSRD) ardından, diğer bazı ülkeler de zorunlu sürdürülebilirlik raporlama gereklilikleri getirmiştir.

► Halka açık şirketlerin 2013 yılından bu yana sera gazı emisyonlarını raporlamakla yükümlü olduğu ve düzenlemelerin raporlamayı da içerecek şekilde genişletildiği **Birleşik Krallık** örneğine daha yakından baktığımızda Diğer birçok çevresel ve sosyal ölçütü ilgili olarak, İngiltere'nin de şirketlerin iklim değişikliğiyle ilişkili finansal riskler ve fırsatlar hakkında raporlama yapmalarına yardımcı olmak için TCFD'yi uygulamaya koyduğunu anlıyoruz.

► Bir başka örnek de 2020 yılında, borsada işlem gören büyük şirketlerin yıllık raporlarında ÇSY performanslarını açıklamalarını gerektiren kılavuz ilkeler yayınlayan **Çin**'dir. Kılavuz ilkeler iklim değişikliği, çevre koruma ve sosyal sorumluluk dahil olmak üzere bir dizi konuyu kapsamaktadır.

► **Amerika Birleşik Devletleri**'nde Menkul Kıymetler ve Borsa Komisyonu (SEC), şirketlerin finansal raporlamalarında iklimle ilgili risk ve fırsatları açıklamalarını zorunlu tutmamayı değerlendirmektedir. Mevcut durumda

Şu anda sürdürülebilirlik raporlaması için federal bir gereklilik bulunmamakla birlikte, merkezi eyalette bulunan halka açık şirketlerin ÇSY risklerini ve fırsatlarını açıklamalarını gerektiren Kaliforniya da dahil olmak üzere birçok eyalet kendi raporlama gerekliliklerini getirmiştir.

► Borsalara dönecek olursak; dünya çapında birçok borsa, şirketlerin borsaya kote olabilmek için belirli sürdürülebilirlik kriterlerini karşılamalarını gerektiren zorunlu ÇSY listeleme gereklilikleri getirmiştir. Örneğin **New York Borsası** kendi ÇSY raporlama standartlarını getirirken Hong Kong Menkul Kıymetler Borsası, borsada işlem gören şirketlerin bir dizi ÇSY faktörü hakkında rapor vermesini zorunlu kılmaktadır.

Zorunlu sürdürülebilirlik raporlamasının, birçok hükümet ve borsanın düzenlemeler ve gereklilikler getirmesiyle dünya çapında daha yaygın hale geldiğini görüyoruz. Tabi olan şirketler Bu düzenlemelere tabi olan şirketlerin ÇSY performanslarını doğru ve şeffaf bir şekilde raporladıklarından ve sürdürülebilirlik performanslarını iyileştirmek için adımlar attıklarından emin gerekecektir.

CDP'nin Yatırımcılar Adına Aldığı Pozisyon

CDP ayrıca, mümkün olan en yüksek açıklama standartlarını zorunlu kılma ve uygulama konusunda onları desteklemek için hükümetler ve düzenleyicilerle yakın işbirliği içinde çalışmaktadır. Mevcut düzenlemelerin büyük çoğunluğu CDP'nin tavsiyelerine dayanmaktadır. İklimle İlgili Finansal Açıklamalar Görev Gücü (TCFD). Bu, insanlar ve gezegen üzerindeki etkiye odaklanan finansal ve risk temelli verilere daha geniş ve daha gelişmiş çevresel açıklama için önemli bir ilk adımdır - CDP 'yüksek kaliteli zorunlu açıklama' olarak tanımlanmaktadır.

AB hükümetleri için çevre, sosyal işler ve yönetim konularında zorunlu raporlamaya ilişkin iddialı bir anlaşma: Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlaması Direktifi

21 Nisan 2021 tarihinde; AB'nin Finansal Olmayan Raporlama Yönetmeliği (NFRD), Avrupa Komisyonu tarafından kabul edilen **Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlaması Direktifi (CSRD)** önerisi ile değiştirildi. CSRD, ilgili tüm ÇSY unsurlarını kapsamakta ve Avrupa Birliği genelinde sürdürülebilir faaliyetlere yapılan yatırımları artırmayı amaçlamaktadır. 22 Haziran 2022 tarihinde; Avrupa Konseyi, Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Komisyonu'nu içeren üç yönlü tartışmalarda metne son şekli verilmiştir. Daha sonra metin yayımlandı ve 14 Aralık 2022 tarihinde CSRD Resmi Gazete'de yayımlandı. (*Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlaması Directive - Latest insights | Deloitte Netherlands*) (*Kurumsal sürdürülebilirlik raporlaması europa.eu*)

CDP, zorunlu açıklama düzenlemesine uygulanması gereken beş ana ilke belirlemiştir

- 1. Çevresel bütünlüğü hedefleyin;** Politika, çevre gündemini ilerletecek ve insanları ve gezegeni olumlu yönde etkileyen gerçek bir değişime yol açacak şekilde tasarlanmalıdır. Çevreye bütüncül bir yaklaşım olmadan iklimle mücadele etmek mümkün değildir.
- 2. İfşa standartlarının uyumluluğunu sağlayın;** eğer dayanmıyorsa, politikanın mevcut standartlarla uyumlu hale getirilmesi gerekir. Uluslararası kabul görmüş standartlar. Ulusal standartlar geliştirilirse, bunların uluslararası standartlarla uyumlu olması gerekir.
- 3. Bir uygulama sistemi sağlayın;** Politikanın uygulanması ilgili hükümet yetkilisi tarafından izlenmeli ve aşağıdakiler için etkili önlemler alınmalıdır uyumsuzluk durumunda . Politika yapıcılarının, iklim değişikliğinin şirket düzeyinde özünde önemli bir konu olarak ele alınmasını ve ifşa edilmemesine hiçbir koşulda izin verilmemesini sağlamaları çok önemlidir.
- 4. Raporlama sürecinin teknik kalitesine ve içeriğine bağlı kalınmalıdır;** bu kriteri karşılamak için raporlama sadece risklere değil aynı zamanda strateji, etki, sektör odağı, açıklamaların karşılaştırılabilirliği, güvenilirliği ve doğruluğuna da odaklanmalıdır. Düşük karbonlu dönüşümü desteklemek için ileriye dönük bilgi gerektirmektedir. Şirketlerin hem yönetim kurulu komitesi hem de yönetici ücretleri açısından çevresel faktörleri yönetim kurulu düzeyinde tam olarak entegre etmeleri gerekmektedir.
- 5. İnovasyon ve daha olgun ifşa için alan tanıyın;** düzenleme bir tavan oluşturmamalı ve bir onay kutusu egzersizi yaratmamalı, daha iddialı, daha geniş ve daha derin ifşa ve eylemi teşvik eden bir zemin/asgari gereklilik olarak hizmet etmelidir. Diğer düzenleyici ve politika rejimleri gelişmeye devam ettikçe, diğer çerçeveler, örneğin Doğayla İlgili Finansal Açıklamalar Görev Gücü (TNFD) diğer alanlara doğru genişlemeye rehberlik edebilir ve kurumsal raporlama için bir yol oluşturabilir.

CSRD, AB'deki Finansal Olmayan Raporlama Yönetmeliği'nin (NFRD) yerini almıştır ve ilgili tüm ÇSY unsurlarının sürdürülebilirlik raporlamasına dahil edilmesini gerektirmektedir. CSRD, AB genelinde sürdürülebilir faaliyetlere yapılan yatırımları artırmayı amaçlamaktadır ve aşağıdaki alanlarda önemli faaliyetleri olan tüm şirketleri kapsamaktadır AB'de sadece tek bir iştiraki veya şubesi olanlar da dahil olmak üzere AB yargı bölgeleri.

CSRD raporlamanın ötesine geçerek ve şirketlerin aşağıdaki hususları yerine getirmesini gerektirir Sürdürülebilirliği teşvik etmek için politika, strateji ve performans yönetim sistemlerini uygulamaya koymaları, yani şirketlerin karbonsuzlaştırma adımları atmaları ve durum tespiti prosedürlerini koymaları gerekecektir. Yeni standartların, 2025 yılında yayınlanacak raporlar için 2024 mali yılındaki ilk şirketler tarafından takip edilmesi gerekecektir. CSRD yaklaşık 50.000 şirket için geçerli olacaktır, borsada işlem gören küçük ve orta ölçekli işletmeler (KOBİ'ler) dahil. Bu şirketlerin önceki iklimle ilgili açıklamalardan daha kapsamlı raporlama ve güvence tedbirlerine uymaları gerekecek ve hızlandırılmış bir uygulama dönemi olabilir. CSRD, Avrupa Birliği'nde gerçek anlamda sürdürülebilir bir ekonomi geliştirmeyi amaçlayan Yeşil Anlaşma'nın bir parçasıdır.

İşletmeler için sürdürülebilirlik raporlamanın temel avantajları arasında şirket itibarının ve tüketici güveninin artması, inovasyonun artması, risk yönetiminin iyileşmesi ve paydaşlara kâr-zarar çizgisinin ötesinde performans hakkında daha fazla bilgi sunulması yer almaktadır. Deloitte'un 2023 CxO Sürdürülebilirlik Raporu'na göre CxO'lar, 2.000'den fazla C-level yöneticisiyle yapılan bir ankete dayanarak şu konuda hemfikirdir: "Sürdürülebilirlik çabaları, azalan etki sırasına göre marka tanınırlığı ve itibarı, tüketici memnuniyeti, teklifler ve operasyonlarla ilgili yenilikler, çalışanların morali ve refahı ve iklim değişikliğinin ele alınması üzerinde olumlu bir etkiye sahiptir. [2]

Son dönemdeki uluslararası hükümet girişimleri ve stratejileri dikkate alındığında raporlama teşvik edilmektedir. Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa Birliği ve diğer ülkelerde zorunlu raporlama gerektiren eylemler bulunmaktadır.

CSRD, Avrupa Birliği'nde gerçek anlamda sürdürülebilir bir ekonominin geliştirilmesini nihai hedef olarak belirleyen Yeşil Anlaşma'nın bir parçasıdır. Artık ölçütler raporlamanın çok ötesine geçiyor: strateji ve politiklardan performans yönetimine, teknoloji ve kontrollerin uygulanmasından değişim yönetimi ve denetime hazırlığa kadar. Ayrıca, karbonsuzlaştırma adımlarının atılması ve durum tespiti prosedürlerinin uygulamaya konulması gerekmektedir.

Referanslar

1. Deloitte Resources - Sürdürülebilirlik Raporlamanın Sunumuna Derinlemesine Bakış (Oturma 2 - Sürdürülebilirlik Temelleri - Raporlama vF güncellendi Mar 22 2022.pptx (deloitte.com))
2. Deloitte 2023 CxO Sürdürülebilirlik Raporu (PowerPoint Sunumu deloitte.com)
3. Capital Group'un ESG Küresel Çalışması 2022 (Çalışma, yatırımcıların üçte ikisinin ESG'yi entegre etmek için aktif fonları tercih ettiğini ortaya koyuyor | Capital Group

Zorunlu raporlama tsunamisinde Türkiye'nin konumu

Sürdürülebilirlik raporlmasına yönelik artan talep ve eğilim Türk şirketleri tarafından takip edilmektedir, bu nedenle daha yeşil ekonomiye yönelik yeni eylem planları Türkiye'nin ulusal gündeminde yer almaktadır. Türkiye de son yıllarda zorunlu sürdürülebilirlik teşvik edilmesi konusunda, zorunlu raporlama gerekliliklerinin kabul edilmesi önerisi de dahil olmak üzere önemli ilerlemeler kaydetmiştir.

Resmi Gazete'de yayımlanan 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yapılan değişikliklerle Türkiye'de 4 Haziran 2022 tarihinde, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGG) Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlması Standartlarını uluslararası standartlara uygun olarak belirlemek, yayımlamak ve bu standartların uluslararası geçerliliğini sağlamakla yetkilendirilmiştir. Türkiye, şirketlerin ÇSY performanslarını yıllık raporlarında açıklamalarını gerektiren ilk zorunlu sürdürülebilirlik raporlması düzenlemesini hayata geçirdi. İşbirlikleri yapıyor ÇSY konusunda farkındalık yaratmak ve raporlama kalitesini artırmak için ilgili kurumlar ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapmak.

Yönetmelik başlangıçta borsada işlem gören şirketler için geçerliydi, ancak daha sonra borsaya kote olmayan şirketleri de kapsayacak şekilde genişletilmiştir. Türkiye'de zorunlu raporlama düzenlemesi Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından yürütülmektedir. Ülkedeki menkul kıymetler piyasalarını denetlemekten sorumlu düzenleyici kurumdur. SPK, şirketlerin sürdürülebilirlik raporlarını hazırlarken uymaları gereken çevresel etki, insan hakları, işgücü uygulamaları, yolsuzlukla mücadele önlemleri ve toplumsal katılıma ilişkin raporlamayı içeren kılavuz ilkeler yayınlamıştır. SPK'ya ek Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (ÇŞB) da Türkiye'de sürdürülebilirlik raporlama gerekliliklerinin uygulanmasında bir rol oynamaktadır. ÇŞB, şirketlerin çevresel etkilerini izlemekten ve ilgili düzenlemelere uymalarını sağlamakla sorumludur. SPK, Türkiye'de sürdürülebilirlik raporlmasını daha da teşvik etmek amacıyla, politika geliştirmek ve önerilerde bulunmaktan sorumlu olan Kurumsal Yönetim ve Sürdürülebilirlik Komitesi'ni de kurmuştur

sürdürülebilirlik raporlması ve kurumsal yönetim ile ilgili.

Genel olarak, Türkiye zorunlu sürdürülebilirlik raporlmasının teşvik edilmesinde önemli ilerleme kaydetmiş ve ülkenin düzenleyici kurumları raporlamanın uygulanmasında kilit bir rol oynamıştır. ve kurumsal sektörde şeffaflık ve hesap verebilirliğin teşvik edilmesi.

Sonuç

Bu durumun ÇSY açısından raporlama kalitesini ve ilgili kurumlar ile sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliklerini artıracağına inanıyoruz. konu hakkında farkındalık. Sonuç olarak, gönüllü sürdürülebilirlik raporlmasından zorunlu sürdürülebilirlik raporlmasına doğru bir geçiş söz konusudur ve bu eğilim muhtemelen devam edecektir. Hükümetler, borsalar, yatırımcılar, tüketiciler ve diğer paydaşlar şirketlerden sürdürülebilirlik performansları konusunda daha fazla şeffaflık ve hesap verebilirlik talep etmektedir. Zorunlu sürdürülebilirlik raporlması şirket itibarını, tüketici güvenini, risk yönetimini, inovasyonu artırabilir ve paydaşlara kâr-zarar çizgisinin ötesindeki performans hakkında daha fazla bilgi sağlayabilir. Sürdürülebilirlik raporlmasına yönelik artan taleple birlikte, bu eğilimin devam etmesi muhtemeldir ve şirketlerin aşağıdakilerin farkında olması gerekecektir: düzenleyici gelişmelerin ve kendi yetki alanlarındaki gereklilikler.

*Deloitte Türkiye Ekibi tarafından yazılmıştır

YANIT DURUMU

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ / 2022

CDP (BIST-100)			2022 PUANI	2022 YANIT DURUMU	2022 İZİN DURUMU	2022 AÇIKLANAN EMİSYONLAR (3 KAPSAMIN TAMAMINDA)	ŞİRKET SBT'YE SAHIPTIR (MUTLAK/YOĞUNLUK/NET-SIFIR HEDEFLERİ)
ŞİRKET - TALEP EDİLEN	ENDÜSTRİ	BİRİNCİL ANKET					
AG ANADOLU GRUBU A.Ş.	Perakende	Genel	F	NS			
AKBANK T.A.Ş.	Hizmetler	Finansal hizmetler	B	S	P	▼	
AKÇANSA VE A.Ş.	Malzemeler	Çimento	B	S	P	▼	
AKSA SANAYİİ A.Ş.	Malzemeler	Kimyasallar	B	S	NP	▼	
AKSA A.Ş.	Enerji üretimi	Elektrik hizmetleri	F	NS			
ALARKO A.Ş.	Hizmetler	Gayrimenkul	F	NS			
ALARKO A.Ş.	Altyapı	İnşaat	F	NS			
ALBARAKA TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.	Hizmetler	Finansal hizmetler	B	S	P	▼	
A.Ş.	Malzemeler	Kağıt ve ormancılık	F	NS			
ANADOLU EFES A.Ş.	Gıda, içecek ve tarım	Yiyecek, içecek ve tütün	B	S	NP		
ARÇELİK A.Ş.	Üretim	Genel	A-	S	P	▼	▼
ARD GRUP TEKNOLOJİLERİ A.Ş.	Hizmetler	Genel	F	NS			
ASELSAN VE A.Ş.	Üretim	Sermaye malları	B	S	P	▼	
AYDEM ENERJİ A.Ş.	Enerji üretimi	Elektrik hizmetleri	A	S	P	▼	▼
AYGAZ A.Ş.	Fosil yakıtlar	Genel	F	NS			
BERA A.Ş.	Malzemeler	Sermaye malları	F	NS			
A.Ş.	Perakende	Genel	F	NS			
A.Ş.	Enerji üretimi	Elektrik hizmetleri	D-	S	NP		
SAN. VE TİC. A.Ş.	Üretim	Genel	A	S	P	▼	▼
COCA-COLA A.Ş.	Gıda, içecek ve tarım	Yiyecek, içecek ve tütün	B	S	P	▼	▼
ÇAN2 A.Ş.	Üretim	Sermaye malları	F	NS			
ÇEMTAŞ SANAYİ VE A.Ş.	Malzemeler	Çelik	A-	S	NP	▼	
SANAYİ VE A.Ş.	Malzemeler	Çimento	B	S	P	▼	▼
DEVA A.Ş.	Biyoteknoloji, sağlık hizmetleri ve ilaç	Genel	F	NS			
DOĞAN A.Ş.	Fosil yakıtlar	Petrol ve gaz	B	S	P	▼	
DOĞUŞ VE A.Ş.	Perakende	Genel	F	NS			
EGE A.Ş.	Üretim	Genel	F	NS			
, SİNAİ VE YATIRIM SAN. VE TİC. A.Ş.	Biyoteknoloji, sağlık hizmetleri ve ilaç	Genel	F	NS			
EMLAK KONUT A.Ş.	Hizmetler	Genel	F	NS			
A.Ş.	Altyapı	Elektrik tesisatı	B	S	P	▼	
ENKA A.Ş.	Altyapı	Genel	B	S	P	▼	
ERBOSAN SANAYİİ VE A.Ş.	Malzemeler	Metaller ve madencilik	F	NS			
VE T.A.Ş.	Malzemeler	Çelik	F	NS			
ESENBOĞA A.Ş.	Altyapı	Genel	F	NS			
FORD A.Ş.	Üretim	Nakliye OEM'leri	A-	S	P	▼	▼
GLOBAL YATIRIM A.Ş.	Hizmetler	Genel	F	NS			
GÖZDE A.Ş.	Hizmetler	Finansal hizmetler	F	NS			
GÜBRE T.A.Ş.	Malzemeler	Kimyasallar	F	NS			
HALK A.Ş.	Hizmetler	Gayrimenkul	F	NS			
HEKTAŞ T.A.Ş.	Malzemeler	Kimyasallar	F	NS			
SİSTEMLERİ MÜH. SAN. VE TİC. A.Ş.	Perakende	Genel	F	NS			
VE A.Ş.	Malzemeler	Çelik	F	NS			
A.Ş.	Hizmetler	Finansal hizmetler	F	NS			
A.Ş.	Hizmetler	Gayrimenkul	F	NS			
A.Ş.	Hizmetler	Finansal hizmetler	F	NS			
SANAYİ A.Ş.	Malzemeler	Çelik	F	NS			
SAN. VE TİC. A.Ş.	Malzemeler	Çelik	F	NS			
KARSAN SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	Üretim	Nakliye OEM'leri	C	S	P	▼	
KARTONSAN KARTON A.Ş.	Üretim	Kağıt ve ormancılık	F	NS			
VE A.Ş.	Gıda, içecek ve tarım	Yiyecek, içecek ve tütün	F	NS			

YANIT DURUMU

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ / 2022

CDP (BIST-100)			2022 PUANI	2022 YANIT DURUMU	2022 İZİN DURUMU	2022 AÇIKLANAN EMİSYONLAR (3 KAPSAMIN TAMAMINDA)	ŞİRKET SBT'YE SAHIPTIR (MUTLAK/YOĞUNLUK/NET-SIFIR HEDEFLERİ)
ŞİRKET - TALEP EDİLEN	ENDÜSTRİ	BİRİNCİL ANKET					
KERVAN GIDA A.Ş.	Gıda, içecek ve tarım	Yiyecek, içecek ve tütün	F	NS			
KOÇ A.Ş.	Fosil yakıtlar	Petrol ve gaz	F	NS			
KORDSA A.Ş.	Üretim	Genel	B	S	P	▼	▼
KOZA ALTIN A.Ş.	Malzemeler	Metaller ve madencilik	F	NS			
KOZA ANADOLU METAL A.Ş.	Malzemeler	Metaller ve madencilik	F	NS			
LOGO YAZILIM A.Ş.	Hizmetler	Genel	F	NS			
VE TİCARET A.Ş.	Perakende	Genel	A	S	P	▼	▼
A.Ş.	Perakende	Genel	A-	S	P	▼	▼
MLP SAĞLIK A.Ş.	Biyoteknoloji, sağlık hizmetleri ve ilaç	Genel	F	NS			
NETAŞ A.Ş.	Üretim	Genel	C	S	NP	▼	
ODAŞ A.Ş.	Altyapı	Elektrik hizmetleri	F	NS			
OTOKAR A.Ş.	Üretim	Nakliye OEM'leri	F	NS			
OYAK A.Ş.	Malzemeler	Çimento	F	NS			
PARSAN A.Ş.	Üretim	Nakliye OEM'leri	F	NS			
PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş.	Ulaşım hizmetleri	Nakliye hizmetleri	A-	S	P	▼	
A.Ş.	Malzemeler	Kimyasallar	F	NS			
QUA GRANİT HAYAL YAPI VE SAN. TİC. A.Ş.	Malzemeler	Metaller ve madencilik	F	NS			
SABANCI A.Ş.	Hizmetler	Finansal hizmetler	B	S	P	▼	▼
SARKUYSAN SANAYİ VE A.Ş.	Üretim	Genel	F	NS			
SASA POLYESTER A.Ş.	Malzemeler	Kimyasallar	B	S	P	▼	
SELÇUK ECZA DEPOSU A.Ş.	Perakende	Genel	F	NS			
ŞEKERBANK T.A.Ş.	Hizmetler	Finansal hizmetler	B	S	P	▼	
ŞOK MARKETLER A.Ş.	Perakende	Genel	F	NS			
TAV A.Ş.	Hizmetler	Genel	F	NS			
TEKFEN A.Ş.	Altyapı	İnşaat	B	S	P	▼	
TEKNOSA A.Ş.	Perakende	Genel	B-	S	P	▼	
TOFAŞ TÜRK A.Ş.	Üretim	Nakliye OEM'leri	B-	S	P	▼	
TORUNLAR A.Ş.	Hizmetler	Gayrimenkul	F	NS			
TURKCELL HİZMETLERİ A.Ş.	Hizmetler	Genel	A-	S	P	▼	▼
TÜMÖSAN MOTOR VE TRAKTÖR A.Ş.	Üretim	Genel	F	NS			
A.Ş.	Fosil yakıtlar	Petrol ve gaz	F	NS			
TÜRK HAVA YOLLARI A.O.	Ulaşım hizmetleri	Nakliye hizmetleri	B	S	P	▼	
TÜRK A.Ş.	Perakende	Genel	F	NS			
TÜRK A.Ş.	Hizmetler	Genel	C	S	NP	▼	
TÜRK TRAKTÖR VE A.Ş.	Üretim	Sermaye malları	N/A	S	NP	▼	
A.Ş.	Hizmetler	Finansal hizmetler	A	S	P	▼	▼
A.Ş.	Hizmetler	Finansal hizmetler	A-	S	P	▼	▼
A.Ş.	Hizmetler	Finansal hizmetler	A-	S	P	▼	▼
A.Ş.	Hizmetler	Finansal hizmetler	A-	S	P	▼	▼
A.Ş.	Hizmetler	Finansal hizmetler	F	NS			
VE CAM A.Ş.	Malzemeler	Genel	D	S	P		
T.A.O.	Hizmetler	Finansal hizmetler	B	S	P	▼	
ÜLKER A.Ş.	Gıda, içecek ve tarım	Yiyecek, içecek ve tütün	B	S	NP	▼	
VERUSA A.Ş.	Hizmetler	Finansal hizmetler	F	NS			
VESTEL BEYAZ EŞYA A.Ş.	Üretim	Genel	A-	S	P	▼	▼
VESTEL VE A.Ş.	Üretim	Genel	B	S	P	▼	▼
YAPI VE A.Ş.	Hizmetler	Finansal hizmetler	A-	S	P	▼	▼
YATAŞ YATAK VE YORGAN A.Ş.	Üretim	Genel	F	NS			
A.Ş.	Hizmetler	Finansal hizmetler	F	NS			
ZORLU A.Ş.	Altyapı	Elektrik hizmetleri	B	S	P	▼	

YANIT DURUMU

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ / 2022

DİĞER YANIT VEREN ŞİRKETLER			2022 PUANI	2022 YANIT DURUMU	2022 İZİN DURUMU	2022 AÇIKLANAN EMİSYONLAR (3 KAPSAMIN TAMAMINDA)	ŞİRKET SBT'YE SAHIPTIR (MUTLAK/YOĞUNLUK/NET-SIFIR HEDEFLERİ)
ŞİRKET - TALEP EDİLEN	ENDÜSTRİ	BİRİNCİL ANKET					
VE TİCARET A.Ş.	Biyoteknoloji, sağlık hizmetleri ve ilaç	Genel	B	S	NP	▲	▲
ADM A.Ş.	Altyapı	Elektrik hizmetleri	B	S	P	▲	
A.Ş.	Enerji üretimi	Elektrik hizmetleri	B	S	P	▲	
A.Ş.	Hizmetler	Gayrimenkul	B	S	P	▲	
ANADOLU ŞİRKETİ	Hizmetler	Finansal hizmetler	C	S	NP	▲	
ANADOLU İZTUZU VE A.Ş.	Üretim	Nakliye OEM'leri	B	S	P	▲	▲
ANAGOLD SANAYİ VE A.Ş. (SSR Madencilik A.Ş.)	Malzemeler	Metaller ve madencilik	N/A	SA			
BORUSAN MANNESMANN BORU A.Ş.	Malzemeler	Çelik	C	S	NP	▲	
CARREFOURSA CARREFOUR SABANCI TİC. MERKEZİ A.Ş.	Perakende	Genel	A-	S	P	▲	
A.Ş.	Hizmetler	Genel	B-	S	NP	▲	
DÖKÜM SAN. VE TİC. A.Ş.	Malzemeler	Metaller ve madencilik	N/A	S (SV)	NP		
DURAN DOĞAN BASIM VE AMBALAJ A.Ş.	Üretim	Kağıt ve ormancılık	B	S	P	▲	
EKOL A.Ş.	Ulaşım hizmetleri	Nakliye hizmetleri	B	S	P	▲	
EKOTEN VE A.Ş.	Konfeksiyon	Genel	A-	S	P	▲	▲
A.Ş.	Enerji üretimi	Elektrik hizmetleri	C	S	P	▲	
GAZDAŞ A.Ş.	Altyapı	Genel	B	S	P	▲	▲
GDZ A.Ş.	Altyapı	Elektrik hizmetleri	B	S	P	▲	
GENEL ENERJİ PLC (The Goodyear Tire & Rubber Company)	Fosil yakıtlar	Petrol ve gaz	B	S	P	▲	
GENTAŞ GENEL METAL A.Ş.	Malzemeler	Kağıt ve ormancılık	D	S	NP	▲	▲
GOODYEAR T.A.Ş.	Üretim	Genel	N/A	SA			
ÜRETİM VE A.Ş.	Enerji üretimi	Elektrik hizmetleri	N/A	S (SV)	P	▲	
IOS VE DIŞ TİC. LTD.	Ulaşım hizmetleri	Nakliye hizmetleri	N/A	S (SV)	NP		
A.Ş.	Hizmetler	Genel	A-	S	P	▲	
VE TİCARET A.Ş.	Üretim	Genel	D-	S	P		
A.Ş.	Hizmetler	Genel	C	S	P	▲	▲
KAZAN SODA A.Ş.	Malzemeler	Metaller ve madencilik	B	S	P	▲	▲
KOLUMAN A.Ş.	Üretim	Nakliye OEM'leri	C	S	P	▲	▲
SANAYİ VE A.Ş.	Malzemeler	Çimento	C	S	P	▲	
A.Ş.	Altyapı	Elektrik hizmetleri	B	S	P	▲	
PINAR ENTEGRE ET VE UN A.Ş.	Gıda, içecek ve tarım	Yiyecek, içecek ve tütün	B-	S	NP	▲	▲
PINAR SÜT A.Ş.	Gıda, içecek ve tarım	Yiyecek, içecek ve tütün	C	S	NP	▲	
A.Ş.	Malzemeler	Kimyasallar	B	S	P	▲	
QNB A.Ş.	Hizmetler	Finansal hizmetler	A-	S	P	▲	
TOYOTA BOSHOKU SAN. VE TİC. A.Ş.	Üretim	Genel	D	S	P	▲	▲
TÜRK HAVACILIK VE UZAY A.Ş.	Üretim	Nakliye OEM'leri	B	S	P	▲	
A.Ş.	Hizmetler	Finansal hizmetler	B	S	P	▲	
VAKIF A.Ş.	Hizmetler	Gayrimenkul	N/A	S	NP	▲	

Yanıt Durumu Tablolarının Anahtarı

(F) Bu amaçla değerlendirilmek üzere CDP'ye yeterli bilgi sağlanamaması (N/A) Şirket anketin kısa versiyonunu yanıtladığı için puanlanmadı veya Ana şirket puanlarını gizli tutmuştur. (NP) Halka açık olmayan (P) Halka açık (NS) (Gönderilmedi) Yanıt yok veya Katılmayı Reddetti (S) Gönderilen / Cevaplanan Anket (SA) (Diğerine bakınız) Şirket ya bir yan kuruluşu ya da ana şirket zaten CDP'ye yanıt vermektedir (SV): Şirket anketin kısa versiyonunu yanıtlamıştır. Bu nedenle puanlanmamıştır.

YANIT DURUMU

SU GÜVENLİĞİ / 2022

CDP NUMUNESİ			2022 PUANI	2022 YANIT DURUMU	2022 İZİN DURUMU	SU ÇEKİMİ, DEŞARJI VE TÜKETİM VERİLERİNİN AÇIKLANMASI	BİR ÖNCEKİ YILA GÖRE SU TÜKETİM DURUMU
ŞİRKET - TALEP EDİLEN	ENDÜSTRİ	BİRİNCİL ANKET					
VE TİCARET A.Ş.	Biyoteknoloji, sağlık hizmetleri ve ilaç Genel		F	NS			
AFYON T.A.Ş. (Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.)	Malzemeler	Çimento	N/A	SA			
AG ANADOLU GRUBU A.Ş.	Perakende	Genel	F	NS			
AKÇANSA VE A.Ş.	Malzemeler	Çimento	B	S	P	▼	Daha yüksek
A.Ş.	Enerji üretimi	Elektrik hizmetleri	B	S	P	▼	Çok daha yüksek
AKSA SANAYİ A.Ş.	Malzemeler	Kimyasallar	B	S	NP	▼	Daha yüksek
AKSA A.Ş.	Enerji üretimi	Elektrik hizmetleri	F	NS			
ALBARAKA TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.	Hizmetler	Finansal hizmetler	B	S	P	▼	Daha düşük
A.Ş.	Malzemeler	Kağıt ve ormancılık	F	NS			
ANADOLU EFES A.Ş.	Gıda, içecek ve tarım	Yiyecek, içecek ve tütün	F	NS			
ANAGOLD SAN. VE TİC. A.Ş. (SSR Madencilik A.)	Malzemeler	Metaller ve madencilik	N/A	SA			
ARÇELİK A.Ş.	Üretim	Genel	A	S	P	▼	Çok daha yüksek
ASELSAN VE A.Ş.	Üretim	Sermaye malları	B	S	P	▼	Daha düşük
AYDEM ENERJİ A.Ş.	Enerji üretimi	Elektrik hizmetleri	A	S	P	▼	Çok daha düşük
A.Ş.	Perakende	Genel	F	NS			
BORUSAN MANNESMANN BORU A.Ş.	Malzemeler	Çelik	B-	S	NP	▼	Daha yüksek
SAN. VE TİC. A.Ş.	Üretim	Genel	A-	S	P	▼	Daha yüksek
CARREFOURSA CARREFOUR SABANCI A.Ş.	Perakende	Genel	A	S	P	▼	Daha düşük
COCA-COLA A.Ş.	Gıda, içecek ve tarım	Yiyecek, içecek ve tütün	A-	S	P	▼	Daha yüksek
ÇEMTAŞ SANAYİ VE A.Ş.	Malzemeler	Çelik	F	NS			
SANAYİ VE A.Ş.	Malzemeler	Çimento	B	S	P	▼	Daha yüksek
DEVA A.Ş.	Biyoteknoloji, sağlık hizmetleri ve ilaç Genel		F	NS			
DOĞAN A.Ş.	Fosil yakıtlar	Petrol ve gaz	F	NS			
DURAN DOĞAN BASIM VE AMBALAJ A.Ş.	Üretim	Kağıt ve ormancılık	B	S	P		
, SİNAYİ VE YATIRIMLAR VE TİCARET A.Ş.	Biyoteknoloji, sağlık hizmetleri ve ilaç Genel		F	NS			
EKOTEN VE A.Ş.	Konfeksiyon	Genel	F	NS			
A.Ş.	Altyapı	Elektrik hizmetleri	B	S	P	▼	Yaklaşık aynı
ENKA A.Ş.	Altyapı	Genel	B	S	P	▼	Çok daha yüksek
VE T.A.Ş.	Malzemeler	Çelik	F	NS			
ETİ SODA A.Ş.	Malzemeler	Metaller ve madencilik	B	S	P	▼	Daha düşük
FORD A.Ş.	Üretim	Nakliye OEM'leri	B	S	P	▼	Daha yüksek
GENEL ENERJİ PLC	Fosil yakıtlar	Petrol ve gaz	B-	S	P	▼	Daha yüksek
GOODYEAR T.A.Ş. (The Goodyear Tire & Rubber Company)	Üretim	Genel	N/A	SA			
GÜBRE T.A.Ş.	Malzemeler	Kimyasallar	F	NS			
HEKTAŞ T.A.Ş.	Malzemeler	Kimyasallar	F	NS			
VE TİCARET A.Ş.	Üretim	Genel	C-	S	P		
VE A.Ş. Yakıtlar	Fosil	Petrol ve gaz	F	NS			
VE A.Ş.	Malzemeler	Çelik	F	NS			
VE TİCARET A.Ş.	Malzemeler	Çelik	F	NS			
KAZAN SODA A.Ş.	Malzemeler	Metaller ve madencilik	B	S	P	▼	Yaklaşık aynı
VE A.Ş.	Gıda, içecek ve tarım	Yiyecek, içecek ve tütün	F	NS			
KOÇ A.Ş.	Fosil yakıtlar	Petrol ve gaz	F	NS			
KORDSA A.Ş.	Üretim	Genel	A	S	P	▼	Çok daha yüksek
KOZA ALTIN A.Ş.	Malzemeler	Metaller ve madencilik	F	NS			
KOZA ANADOLU METAL A.Ş.	Malzemeler	Metaller ve madencilik	F	NS			

YANIT DURUMU

SU GÜVENLİĞİ / 2022

CDP NUMUNESİ			2022 PUANI	2022 YANIT DURUMU	2022 İZİN DURUMU	SU ÇEKİMİ, DEŞARJI VE TÜKETİM VERİLERİNİN AÇIKLANMASI	BİR ÖNCEKİ YILA GÖRE SU TÜKETİM DURUMU
ŞİRKET - TALEP EDİLEN	ENDÜSTRİ	BİRİNCİL ANKET					
VE TİCARET A.Ş.	Perakende	Genel	B	S	P		
A.Ş.	Perakende	Genel	A-	S	P	▼	Yaklaşık aynı
OTOKAR A.Ş.	Üretim	Nakliye OEM'leri	F	NS			
PERLA MEYVE GIDA A.Ş.	Gıda, içecek ve tarım	Yiyecek, içecek ve tütün	F	NS			
A.Ş.	Malzemeler	Kimyasallar	F	NS			
PINAR ENTEGRE ET VE UN A.Ş.	Gıda, içecek ve tarım	Yiyecek, içecek ve tütün	C	S	NP	▼	Daha düşük
PINAR SÜT A.Ş.	Gıda, içecek ve tarım	Yiyecek, içecek ve tütün	B-	S	NP	▼	Yaklaşık aynı
A.Ş.	Malzemeler	Kimyasallar	B-	S	P	▼	Çok daha düşük
SASA POLYESTER A.Ş.	Malzemeler	Kimyasallar	B-	S	P	▼	
SODA A.Ş.	Malzemeler	Kimyasallar	F	NS			
SUN VE A.Ş.	Konfeksiyon	Genel	F	NS			
ŞEKERBANK T.A.Ş.	Hizmetler	Finansal hizmetler	A-	S	P	▼	Yaklaşık aynı
ŞOK MARKETLER A.Ş.	Perakende	Genel	F	NS			
TEKFEN A.Ş.	Altyapı	İnşaat	A	S	P	▼	Daha düşük
TOFAŞ TÜRK A.Ş.	Üretim	Nakliye OEM'leri	B	S	P	▼	Daha düşük
TÜMOSAN MOTOR VE TRAKTÖR A.Ş.	Üretim	Genel	F	NS			
A.Ş.	Fosil yakıtlar	Petrol ve gaz	F	NS			
TÜRK TRAKTÖR VE A.Ş.	Üretim	Sermaye malları	N/A	S	NP	▼	Yaklaşık aynı
TÜRK TUBORG A.Ş.	Gıda, içecek ve tarım	Yiyecek, içecek ve tütün	F	NS			
A.Ş.	Hizmetler	Finansal hizmetler	A	S	P	▼	Çok daha düşük
A.Ş.	Hizmetler	Finansal hizmetler	B	S	P	▼	Daha düşük
VE CAM A.Ş.	Malzemeler	Genel	F	NS			
ÜLKER A.Ş.	Gıda, içecek ve tarım	Yiyecek, içecek ve tütün	B-	S	NP	▼	Daha düşük
VESTEL BEYAZ EŞYA A.Ş.	Üretim	Genel	C	S	P	▼	Daha düşük
VESTEL VE A.Ş.	Üretim	Genel	C	S	P	▼	Çok daha düşük
YAPI VE A.Ş.	Hizmetler	Finansal hizmetler	B	S	P	▼	Çok daha düşük
YÜNİSA YÜNLÜ A.Ş.	Konfeksiyon	Genel	B-	S	P	▼	Daha düşük
ZORLU A.Ş.	Altyapı	Elektrik tesisatı	B	S	P	▼	Daha düşük
DİĞER YANIT VEREN ŞİRKETLER							
AKBANK T.A.Ş.	Hizmetler	Finansal hizmetler	B	S	P	▼	Çok daha yüksek
ÜRETİM VE A.Ş.	Enerji üretimi	Elektrik hizmetleri	N/A	S (SV)	P	▼	Daha yüksek
A.Ş.	Hizmetler	Genel	B	S	P	▼	
SANAYİ VE A.Ş.	Malzemeler	Çimento	B	S	P	▼	
PARK CAM A.Ş.	Malzemeler	Genel	A-	S	P	▼	Yaklaşık aynı
SABANCI A.Ş.	Hizmetler	Finansal hizmetler	B	S	P	▼	Daha yüksek
TOYOTA BOSHOKU SAN. VE TİC. A.Ş.	Üretim	Genel	C	S	P	▼	Daha düşük
TÜRK HAVACILIK VE UZAY A.Ş.	Üretim	Nakliye OEM'leri	A-	S	P	▼	Yaklaşık aynı
A.Ş.	Hizmetler	Finansal hizmetler	A-	S	P	▼	Çok daha yüksek
T.A.O.	Hizmetler	Finansal hizmetler	B-	S	P	▼	

Yanıt Durumu Tablolarının Anahtarı

(F) Bu amaçla değerlendirilmek üzere CDP'ye yeterli bilgi sağlanmaması (N/A) Şirket, CDP'nin kısa versiyonuna yanıt verdiği için puanlanmamıştır. Anket veya ana şirket puanlarını gizli tutmuştur. (NP) Halka açık olmayan (P) Halka açık (NS) (Gönderilmedi) Yanıt yok veya Katılmayı Reddedti (S) Gönderilen / Cevaplanan Anket (SA) (Diğerine bakınız) Şirket ya bir yan kuruluşur ya da ana şirket zaten CDP'ye yanıt vermektedir (SV): Şirket anketin kısa versiyonunu yanıtlamıştır. Bu nedenle puanlanmamıştır.

YANIT DURUMU

ORMAN / 2022

CDP ÖRNEĞİ			2022 YANIT DURUMU	2022 PUANI
ŞİRKET - CDP'YE YANIT VERDİ	ENDÜSTRİ	BİRİNCİL ANKET		
CARREFOURSA CARREFOUR SABANCI A.Ş.	Perakende	Genel	S	B (Kereste, Palm Yağı, Sığır, Soya)
GENTAŞ GENEL METAL A.Ş.	Malzemeler	Kağıt ve ormancılık	S (SV)	N/A
GOODYEAR (T.A.Ş. (The Goodyear Tire & Rubber Company)	Üretim	Genel	SA	N/A
VE TİCARET A.Ş.	Perakende	Genel	S	B (Kereste)

Yanıt Durumu Tablolarının Anahtarları

(N/A) Şirket anketin kısa versiyonunu yanıtladığı veya ana şirket puanlarını gizli tuttuğu için puanlanmamıştır. (S) Gönderilen / Cevaplanan Anket (SA) (Diğerine bakınız) Şirket ya bir yan kuruluşur ya da ana şirket zaten CDP'ye yanıt vermektedir (SV): Şirket anketin kısa versiyonunu yanıtlamıştır. Bu nedenle puanlanmamıştır.

Önemli Uyarı

Bu raporun içeriği, CDP Worldwide'a (CDP) teşekkür edilmesi koşuluyla herkes tarafından kullanılabilir. Bu, CDP'ye veya katkıda bulunan yazarlara bildirilen ve bu raporda sunulan verilerin herhangi birinin yeniden paketlenmesi veya yeniden satılması için bir lisans teşkil etmez. Bu raporun içeriğinden herhangi birini yeniden paketlemeyi veya satmayı düşünüyorsanız, bunu yapmadan önce CDP'den açık izin almanız gerekir.

Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu ve CDP, bu raporda yer alan veri ve analizleri CDP 2022 bilgi talebine verilen yanıtlara dayanarak hazırlamıştır. Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu veya CDP tarafından bu raporda yer alan bilgi ve görüşlerin doğruluğu veya eksiksizliği konusunda hiçbir beyan veya garanti (açık veya zımni) verilmemektedir. Bu raporda yer alan bilgilere dayanarak hareket etmemelisiniz. özel profesyonel tavsiye almadan bu yayını kullanamazsınız. Yasaların izin verdiği ölçüde, Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu ve CDP, sizin veya bir başkasının bu raporda yer alan bilgilere güvenerek hareket etmesinin veya hareket etmekten kaçınmasının veya rapora dayalı herhangi bir kararın sonuçlarına ilişkin herhangi bir yükümlülük, sorumluluk veya özen yükümlülüğü kabul etmez veya üstlenmez. CDP ve/veya Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu tarafından burada ifade edilen tüm bilgi ve görüşler, bu raporun hazırlandığı tarihteki yargılarına dayanmaktadır ve ekonomik, siyasi ve diğer nedenlerle önceden haber verilmeksizin değiştirilebilir, sektöre ve firmaya özgü faktörler. Bu raporda yer alan konuk yorumları, ilgili yazarların görüşlerini yansıtmaktadır; rapora dahil edilmesi bu görüşlerin onaylandığı anlamına gelmemektedir.

Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu ve CDP ve bunlara bağlı üye firmalar veya şirketler veya bunların ilgili hissedarları, üyeleri, ortakları, müdürleri, yöneticileri, memurları ve/veya çalışanları, burada bahsedilen şirketlerin menkul kıymetlerinde pozisyon sahibi olabilirler. Bu belgede adı geçen şirketlerin menkul kıymetleri bazı eyaletlerde veya ülkelerde satışa uygun olmayabilir veya her tür yatırımcı için uygun olmayabilir; değerleri ve elde ettikleri gelir dalgalanabilir ve/veya döviz kurlarından olumsuz etkilenebilir.

'CDP Worldwide' ve 'CDP', 1122330 numaralı kayıtlı bir hayır kurumu ve İngiltere'de 05013650 numarasında kayıtlı, garanti ile sınırlı bir şirket olan CDP Worldwide'ı ifade eder.

© 2022 CDP Worldwide. Tüm hakları saklıdır.

DOI numarası: 10.5900/SU_SOM_WP.2023.46062

CDP İletişim Bilgileri

Dexter Galvin
Küresel Direktör, Şirketler ve
Tedarik Zincirleri

Ji Yeon Kim
Müdür, Birleşik Krallık
ve Dünya Savaşı
Kurumsal Katılım

CDP Dünya Çapında

4. Kat
60 Great Tower Street
Londra EC3R 5AD
Telefon ile ulaşabilirsiniz: +44
(0) 20 3818 3900 www.cdp.net

Ortak İletişim Bilgileri

Ata Can Bertay
SU CGFT - Direktör

Mirhan Köroğlu Göğüş
CDP Türkiye- Projeler Müdürü

Sabancı Üniversitesi
Orhanlı/Tuzla 34956
İstanbul Türkiye

Tel: +90 (0) 216 483 96 82
cdpturkey.sabanciuniv.edu
cdp@sabanciuniv.edu

Rapor Yazan Kişiler

Mirhan Köroğlu Göğüş
CDP Türkiye -Projeler
Müdürü

Işıl Oral
CDP Türkiye
Projeler
Sorumlusu

Rapor Tasarımı

Cihan Uyanık
Baskı Dünyası

DOI: 10.5900/SU_SOM_WP.2023.46062

CDP Ortağı

CDP Türkiye
Sponsoru

CDP Türkiye Rapor Sponsoru